

BEGROTING

2016

Begroting 2016

Inhoudsopgave

1	Aanbieding	
-	Aanbieding.....	3
2	Inleiding	
-	Inleiding.....	7
3	Financiële positie	
-	Uiteenzetting van de financiële positie.....	11
-	Belangrijkste afwijkingen tussen begroting 2016 en bijgestelde begroting 2015.....	17
-	Overzicht prioriteiten 2016 - 2019.....	19
-	Toelichting op de voorgestelde prioriteiten 2016.....	21
-	Totaaloverzicht vervangingsinvesteringen 2016-2019.....	25
-	Totaaloverzicht voorstellen "Kiezen met Visie".....	27
4	Programmaplan	
1	Woonklimaat.....	31
2	Economie.....	45
3	Zorg.....	59
4	Participatie.....	73
5	Financiën.....	85
-	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.....	95
5	Paragrafen	
-	Lokale heffingen.....	105
-	Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	109
-	Inventarisatie risico's m.b.t. het weerstandsvermogen.....	113
-	Onderhoud kapitaalgoederen.....	117
-	Financiering.....	123
-	Bedrijfsvoering.....	127
-	Verbonden partijen.....	129
-	Grondbeleid.....	135
6	Overzicht van baten en lasten	
-	Overzicht mutaties baten en lasten.....	141
-	Overzicht meerjarenraming 2016-2019.....	145
-	Overzicht van incidentele baten en lasten 2016-2019.....	147
-	Grondslagen begroting.....	149
7	Bijlagen	
-	Reserves en voorzieningen.....	153
-	Totaaloverzicht planning uitvoering coalitieprogramma.....	157
-	Productenoverzicht.....	161
-	Overzicht bouwgrondexploitatie.....	165
-	Kerngegevens.....	167
-	Lijst van afkortingen.....	169
8	Vaststelling begroting	
-	Vaststelling.....	173

1

Aanbieding

- Aanbieding

Aanbieding

Aan de leden van de raad

"Kiezen met Visie"

Met het document "Kiezen met Visie" is uw raad geïnformeerd over de opgave waarvoor onze gemeente gesteld staat en de richting die het College van B&W de komende jaren in wil slaan. Naast de financiële noodzaak vraagt de snel veranderende maatschappij immers de nodige omvorming.

Uw raad heeft unaniem ingestemd met de richting die is voorgesteld. Daarmee is het proces voor beoogde verandering ingeluid. Op basis van de keuzes uit "Kiezen met Visie" is het College van B&W aan de slag gegaan om tot een sluitende meerjarenbegroting te komen. Het belang van de voorgestelde weg van omvorming wordt daarbij nog versterkt door de forse tegenvallers uit de mei-circulaire.

Met de informatie waarover wij thans beschikken zijn de voorstellen uit "Kiezen met Visie" in de conceptbegroting 2016 verwerkt. Daar bovenop stellen wij extra maatregelen voor die tot een meerjarig sluitende begroting moeten leiden.

Onze voorstellen leiden tot een positief financieel resultaat. Dat is om meerdere redenen nodig. Enerzijds om onze algemene reserve te versterken, anderzijds omdat nog geen rekening is gehouden met de omvang van jaarlijkse prijsstijgingen en er nog andere onzekerheden zijn, zoals de uitvoering van de drie decentralisaties.

De gemeentelijke organisatie staat zelf ook aan veranderingen bloot. Je zou kunnen stellen dat de winkel open blijft terwijl er verbouwd wordt én dat tegelijkertijd het assortiment in de winkel gaat veranderen. Het verbeterproces brengt de komende jaren op diverse vlakken kosten met zich mee, zoals bijvoorbeeld op ICT-gebied. De kosten hiervan zijn in deze begroting nog niet doorberekend. Daar staat tegenover dat ook de overheadskosten de komende jaren gereduceerd moeten worden. De noodzakelijke stappen hiertoe zullen we het komend jaar gaan zetten.

De keuzes die het College van B&W gemaakt heeft om een sluitende meerjarenbegroting te realiseren liggen nu voor.

Als uw raad de uitwerking en de financiële vertaling overneemt, dan kunnen ombuigingen tot een bedrag van in totaal € 3.747.607,-- ingeboekt worden. Dit resulteert in een positief saldo in 2016 van € 150.087,-- oplopend naar € 672.047,-- in 2019.

Het College van B&W hecht eraan om een positief saldo te handhaven. Daarom dringen we er bij u op aan dat het eventueel schrappen van onze voorstellen gepaard gaat met alternatieven om toch een positief saldo over te houden.

Met de nu voorliggende conceptbegroting hebben we uitvoering gegeven aan de richting en opgaven van de raad. We hebben er vertrouwen in dat we op koers liggen om het in gang gezette traject van omvorming samen op een goede wijze gestalte te geven.

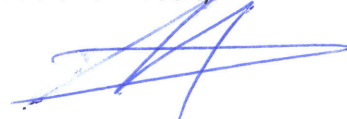
Weert, september 2015

Burgemeester en wethouders van Weert,

De burgemeester,

A.A.M.M. Heijmans

de secretaris,

M.H.F. Knaapen

2

Inleiding

- Inleiding

Inleiding

De indeling van de begroting

Nieuwe opzet begroting

De opzet en indeling van de begroting kent vanaf 2015 vijf beleidsprogramma's. Hierin zijn de beleidsdoelen, de voorgenomen activiteiten en de te bereiken resultaten geconcretiseerd. Zoals gebruikelijk zijn de programma's aangevuld met een financiële analyse. In de raadsvergadering van juli 2015 zijn de programma's ook vastgesteld voor de periode 2016-2018.

Uiteenzetting financiële positie

De uiteenzetting van de financiële positie van het begrotingsjaar en de meerjarenraming zijn twee afzonderlijke onderdelen. De eerste wordt door u vastgesteld. De tweede wordt, gezien de toekomstgerichtheid, niet vastgesteld, maar is wel nodig voor een beoordeling van de bestendigheid van de financiële positie. Voor een goed inzicht hebben wij ervoor gekozen om de opbouw van de uiteenzetting van de financiële positie en de meerjarenraming in één overzicht te presenteren en bij elkaar aan te laten sluiten.

Ook voor de provincie is het in het kader van haar rol als toezichthouder van belang een goed inzicht te hebben in de meerjarige financiële ontwikkeling van de gemeente Weert.

Bij het overzicht van belangrijkste afwijkingen is de begroting 2016 vergeleken met de bijgestelde begroting 2015. Op deze manier sluit het overzicht aan bij de analyse op de programma's waarin ook de begroting 2016 wordt vergeleken met de bijgestelde begroting 2015. Deze werkwijze wordt vanaf 2011 toegepast.

Als bijlage bij de financiële positie zijn de overzichten prioriteiten en vervangingsinvesteringen opgenomen.

Verder is een totaaloverzicht opgenomen van de voorstellen "Kiezen met Visie" waarover uw raad nog een definitief besluit moet nemen. Deze voorstellen zijn in afwachting van de besluitvorming nog niet in deze begroting verwerkt.

Programmaplan

In het programmaplan zijn de te realiseren programma's, het overzicht van algemene dekkingsmiddelen en het bedrag voor onvoorziene lasten opgenomen. In de programma's worden de beleidsaccenten voor 2016 (en volgende jaren) geschetst. Het traject "Kiezen met Visie" heeft op onderdelen gevolgen voor de visie en doelstellingen zoals die in de programma's zijn beschreven. Bij de programma's zijn deze onderdelen dan ook aangepast als "Kiezen met Visie" hiertoe aanleiding gaf.

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) schrijft voor dat de algemene dekkingsmiddelen niet als baten in de diverse programma's opgenomen mogen worden, maar in een afzonderlijk overzicht. In dit overzicht zijn onder andere opgenomen: lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is (bijvoorbeeld OZB, hondenbelasting, toeristenbelasting), algemene uitkering uit het gemeentefonds, dividend en overige algemene dekkingsmiddelen.

De post voor onvoorziene lasten kan volgens de voorschriften worden geraamd voor de begroting in zijn geheel of per programma. Om een integrale afweging te kunnen maken, hebben wij gekozen voor de eerste mogelijkheid.

De paragrafen

In de paragrafen worden onderwerpen behandeld die verspreid in de begroting staan en die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. In de inhoudsopgave staan de in de begroting opgenomen paragrafen vermeld. Iedere paragraaf begint met een korte toelichting op het onderwerp. De voorschriften geven aan dat, als er voor een onderwerp een actuele nota is, een korte beschrijving van de stand van zaken voldoende is.

Overzicht van baten en lasten en toelichting

In het overzicht van baten en lasten is aangegeven tot welke bedragen u, door het vaststellen van de begroting, het college van burgemeester en wethouders autoriseert. Het programmaplan bevat veel beleid waardoor het zicht op de baten en lasten van de totale begroting niet voldoende is. De wet schrijft ons daarom voor een apart overzicht van baten en lasten op te nemen.

Opgemerkt wordt dat begrote baten en lasten als gevolg van nog onvoorziene omstandigheden onder druk staan. De gevolgen van de decentralisatie van de Jeugdzorg, WMO en Participatie worden duidelijker en door het open eind karakter van de wetgeving blijft sprake van een risico. De jaarlijkse onzekerheden van het gemeentefonds hebben een effect op de begrote uitkomsten.

De toelichting op het overzicht van baten en lasten geeft informatie over de bedragen in het overzicht. Deze informatie is aanvullend op het programmaplan dat uiteraard ook wezenlijk is voor het interpreteren van de baten en lasten.

Bijlagen

In het onderdeel bijlagen is een totaaloverzicht opgenomen van de uitvoering van de actiepunten die in de programma's zijn vermeld.

Ook hebben we in de bijlagen het productenoverzicht opgenomen. Voor een duidelijk inzicht is hierin aangegeven welke producten toegewezen zijn aan welke programma's met daarbij de verantwoordelijke portefeuillehouder. Ook zijn op productniveau de lasten, baten en het saldo voor 2016 weergegeven.

Overige bijlagen zijn:

- Het verloop van reserves en voorzieningen.
- Totaaloverzicht bouwgrondexploitatie.
- Kerngegevens.
- Lijst van afkortingen.

3

Financiële positie

- Uiteenzetting van de financiële positie
- Belangrijkste afwijkingen tussen begroting 2016 en de bijgestelde begroting 2015
- Overzicht prioriteiten 2016-2019
- Toelichting op de voorgestelde prioriteiten 2016
- Totaaloverzicht vervangingsinvesteringen 2016-2019
- Totaaloverzicht "Kiezen met Visie" 2016-2019

Uiteenzetting van de financiële positie

Begrotingsuitkomsten

De onzekere economische ontwikkelingen blijven ook voor 2016 hun stempel op de begroting drukken.

In 2015 werd het traject "Kiezen met Visie" gestart waarbij uiteindelijk door de raad richtinggevend besluiten zijn genomen om te komen tot aanzienlijke bezuinigingsmaatregelen. Hierdoor moet het mogelijk zijn om de structurele tekorten die bij de meerjarenbegroting 2015-2018 voorzien werden, om te buigen naar een structureel sluitende meerjarenbegroting 2016-2019. De diverse voorstellen moeten in de komende periode verder uitgewerkt worden. Door de richting die door de raad is aangegeven, is wel duidelijk geworden welk meerjarenbeleid gevoerd zal worden.

Ten opzichte van het verwachte tekort voor de begroting 2016 van € 3.312.348,-- (worst case scenario) en de bezuinigingsmaatregelen die voor de dekking van dit tekort werden genomen dienen nog aanvullende bezuinigingen doorgevoerd te worden.

Sociaal Domein

We zetten in op zelfredzaamheid, maar dat betekent niet dat we mensen in de steek laten. Het uitgangspunt blijft dat iedereen de ondersteuning krijgt die men nodig heeft. Ondersteuning is gericht op het zo snel mogelijk herstellen van de volledige zelfstandigheid van onze inwoners.

Wanneer volledige zelfstandigheid psychisch, fysiek of sociaal niet haalbaar is, blijft de gemeente verantwoordelijk om inwoners te ondersteunen. Daarbij staat niet de beperking (waar heb ik recht op?) centraal maar wat mensen wél kunnen (het gesprek).

Zelfstandig kunnen leven is echter onvoldoende voor het goed laten functioneren van de participatiesamenleving. Verwacht wordt dat inwoners ook actief zijn voor andere inwoners. In de zorg gaat het om een brede transformatie die niet alleen bij de gemeente plaatsvindt, maar in samenwerking met partnerorganisaties. We zetten in op procesinnovaties, juist om de noodzakelijke omvorming beter gestalte te kunnen geven. Het oude stelsel met alle zekerheden ligt achter ons. Een nieuw stelsel is in ontwikkeling. Hierbij denken we breder dan alleen het klassieke zorgdomein uit het verleden. Uiteraard willen we zorg bieden die dicht bij en rondom onze inwoners is georganiseerd. Het stimuleren van kwaliteit in de zorgketen is daarvan een essentieel onderdeel. Maar gelet op de raakvlakken met de welzijnssector, en ook met wonen,

participatie, sport en cultuur, proberen we ook daar vanuit de zorg verbindingen mee te leggen en te ontschotten. Want ook die aangrenzende sectoren kunnen een rol spelen in de ketenzorg. Die innovaties zijn nodig om – ondanks de financiële korting die het Rijk in de beschikbare budgetten oplegt – zorg te kunnen bieden als vangnet voor degenen die dit nodig hebben. Nieuwe landelijke verdeelmodellen wijzen helaas op hernieuwde kortingen in de komende jaren. Voor wat betreft de financiering van de drie decentralisaties is het beschikbare budget van het Rijk voor ons taakstellend.

In Kiezen met Visie gingen we nog uit van een verwacht tekort op de 3D's in 2016 van € 560.000,--. Dat bedrag zou drukken op de begroting 2016. Vanaf 2017 zou het rijksbudget taakstellend dienen te zijn, ofwel een bezuinigingstaakstelling van € 1,7 miljoen. Op grond van de meircirculaire 2015 (zie onze brief van 16 juni 2015) is een koerswijziging noodzakelijk. Waar wij in 2016 ten aanzien van de Participatiewet al uitgingen van budgettaire neutraliteit, geldt dit uitgangspunt nu ook voor Jeugdhulp en de nieuwe taken in de Wmo.

Participatiewet

Geen wijzigingen. Het rijk bouwt de bijdrage voor WSW af en bij De Risse stromen mensen op basis van natuurlijk verloop uit. Conform bestaand beleid c.q. budgetafspraken met De Risse worden eventuele tekorten opgevangen binnen het weerstandsvermogen van De Risse.

Jeugdwet

De lagere (-/- € 1,2 miljoen) uitkering voor Jeugdhulp heeft deels te maken met gewijzigd rijksbeleid wat direct leidt tot lagere kosten voor gemeenten. Zo zijn er bij de behandeling van de Wet Langdurige Zorg (Wlz) cliëntgroepen van de Jeugdwet naar de Wlz overgegaan. Dat verklaart € 375.000,-- van de lagere uitkering. Voorts constateren we dat het nieuwe objectieve verdeelmodel nadelig uitpakt voor de regio Midden-Limburg. Het lagere jeugdbudget leidt direct tot minder beschikbare middelen voor de PGB's jeugdhulp en de werving jeugdhulp 2016 van gemiddeld ongeveer 11% voor de regio Midden-Limburg. In het inmiddels gestarte inkooptraject gaan de 7 colleges van B&W – onder het voorbehoud van goedkeuring van de begroting 2016 door de gemeenteraad – evenals in 2015 uit van budgettaire neutraliteit. Dat betekent dat we formatie verschuiven van gespecialiseerde jeugdhulp naar eerstelijnszorg, het CJG. Hiermee krijgt het CJG teams met verschillende deskundigheden. Ze hebben de opdracht om, via huis-

artsen, onderwijs en kinderopvang, ouders en kinderen eerder te ondersteunen. Ook wordt nog meer op preventieactiviteiten geïnvesteerd. Dit heeft een daling van het aantal jeugdigen in gespecialiseerde jeugdhulp tot gevolg. Verder verwachten we, op basis van de huidige realisatie, minder budget nodig te hebben voor PGB's. De aanbieders zullen op grond van het voorgaande geconfronteerd worden met een hernieuwde korting, die in elk geval gerealiseerd zal worden door het maximaliseren van de tarieven en waar mogelijk efficiëntere en kortere doorlooptijden.

Wmo

Voor de nieuwe Wmo-taken ontvangen we in 2016 circa € 500.000,-- meer dan in 2015. In dit geval is Weert dus voordeelgemeente. Meerjarig zien we evenwel een geleidelijke afname van in totaal circa € 400.000,-- in 2019. We beschikken over te weinig sturingsinformatie om het Wmo-budget 2016 bij te stellen. We zien geen aanleiding om het inkoopbudget 2016 op basis van de hogere rijksbijdrage te verruimen. Wij hebben daarom het budget Wmo 2015 als uitgangspunt voor de inkoop voor 2016 gehanteerd. Dat betekent dat er uiteindelijk een mogelijk overschot ontstaat van circa € 500.000,--.

Gelet op de onduidelijkheden rondom alle 3 de decentralisaties, stellen wij voor dit overschot toe te voegen aan een nieuw te vormen reserve voor de 3 D's (of: reserve Sociaal Domein). Deze reserve gaat naar het voorbeeld van de voormalige reserve Wmo gedurende de looptijd van de integratie-uitkering Sociaal Domein fungeren om sterke schommelingen in lasten en baten op te vangen. Op grond van de thans beschikbare meerjarige cijfers kan deze reserve in de komende vier jaar – mits handhaving uitgaven Wmo op basis van 2015 - gevoed worden met een bedrag van afgerond € 1,2 miljoen.

Tot slot willen wij nogmaals benadrukken dat ons uitgangspunt is en blijft dat iedereen de ondersteuning krijgt die men nodig heeft. Met name voor de nieuwe Wmo en de Jeugdhulp geldt dat er nog veel onzekerheden zijn. De ingezette transformatie van het sociaal domein moet leiden tot zaken anders en beter doen, maar eveneens goedkoper. We doen

dit samen met de maatschappelijke organisaties en de gemeenten in Midden-Limburg. We kopen gezamenlijk jeugdhulp en Wmo-begeleiding in, wat leidt tot lagere (uitvoerings-)kosten. Daarnaast gaan wij ook voor 2016 uit van het verevenen van kosten in de Jeugdhulp in Midden-Limburg, om zo de financiële risico's te verkleinen.

Wij hebben er vertrouwen in dat we op de goede weg zitten: met beleid dat inspeelt op het versterken van de participatiesamenleving, professionals die groeien in hun rol om burgers daarin te ondersteunen en een reële begroting waarin uitgaven en inkomsten in evenwicht zijn, mét ruimte voor het opvangen van tegenvallers. Mocht echter blijken dat het tempo van deze veranderingen geen gelijke tred houdt met de dagelijkse praktijk, schuwen wij een herbezinning niet. Geen jeugdige en geen volwassene mag tussen wal en schip vallen.

FLOW-traject

De financiële taakstelling is nog niet volledig gehaald. In deze begroting is voor 2016 € 400.000,-- opgenomen als nog te realiseren bezuiniging. Er lopen een aantal onderzoeken van mogelijke samenwerking en uitbesteding. In de begroting 2016 zullen de overige taakstellingen van FLOW nog uitgevoerd worden en de personele gevolgen van de strategische keuzes verwerkt worden.

Lastenverhogingen/inkomsten

In het traject "Kiezen met Visie" zijn voorstellen opgenomen met betrekking lastenverhoging van diverse belastingen en de verhoging van overige gemeentelijke inkomsten.

Het zijn de volgende voorstellen:

- OZB: 11 % verhoging van de opbrengst.
- Hondenbelasting: doorberekening kwijtschelding in de tarieven + indexering tarief met 3 %.
- Toeristenbelasting: indexering tarief met 3%.
- Precariobelasting: Index van 3 %.

Overzicht uitkering Sociaal Domein

	2015	2016	2017	2018	2019
Jeugd	10.344.456	9.127.741	8.929.535	8.931.658	8.937.063
WMO	6.492.002	7.020.045	6.921.714	6.710.690	6.645.750
Participatie WSW	10.179.157	9.401.177	8.643.605	7.940.210	7.421.712
Participatie integratie	1.378.759	1.388.926	1.402.908	1.469.176	1.522.445
Totaal Sociaal Domein	28.394.374	26.937.889	25.897.762	25.051.734	24.526.970

Uitkomsten meerjarige begroting

Ten aanzien van het saldo van de begroting 2016 worden de volgende opmerkingen gemaakt:

De voorstellen uit "Kiezen met Visie" zijn nog niet in de begroting verwerkt. Na definitieve besluitvorming door uw raad zullen deze resultaten via een begrotingswijziging in de begroting verwerkt worden.

Deze begroting is opgesteld met de intentie dat uw raad akkoord gaat met de voorstellen opgenomen in het overzicht "Kiezen met Visie".

Onderstaand de tabel met de ingediende moties bij "Kiezen met Visie" waaruit gevolgen voor deze begroting voor de jaarschijf 2016 voortvloeien.

Motie	Onderwerp
I.M.7	Koninklijke onderscheidingen
II.M.5	Opvang zwerfdieren
II.M.7	Bermen en plantsoenen
II.M.9 en M.12	Groencompostering en groenafval
III.M.1	Openingstijden gemeentehuis
III.M.3	Niet-uitkeringsgerechtigden
VI.M.2	Ambtelijke organisatie
VII.M.1	OZB onbenutte belastingcapaciteit
VII.M.2	Uitkering rijk
VII.M.4	Openstaande kredieten
VII.M.5	Welstandscommissie
VII.M.6	OZB i.r.t. toeristenbelasting
VII.M.10	Inkomsten precariobelasting
VII.M.11	Rekenkamer

Met betrekking tot de begrotingspost onvoorzien is bij de voorstellen "Kiezen met Visie" opgenomen het bedrag vanaf 2016 te halveren. Het geraamde bedrag wordt dan € 31.200,--.

In de begroting 2016 is geen rekening gehouden met mogelijke eenmalig meevallers als gevolg van o.a. verkoop onroerend goed. Indien er in 2016 eenmalige voordelen zijn dan zullen deze ten gunste van de algemene reserve worden gebracht.

De gevolgen van de septembercirculaire 2015 voor de begroting 2016 en de meerjarenraming zijn nog niet bekend. Zoals gebruikelijk zullen wij de uitkomsten van de septembercirculaire en de gevolgen daarvan voor de begroting 2015-2016 door middel van een raadsvoorstel aan u voorleggen in de begrotingsvergadering en daarna via een begrotingswijziging in de begroting 2016 verwerken.

Nieuw beleid (Overzicht prioriteiten)

Nieuwe initiatieven of nieuw beleid worden via het budget prioriteiten gedekt. In 2015 zijn de prioriteiten opgenomen in "Kiezen met Visie". Het voorstel tot invulling van de prioriteiten 2016 en de richtinggevende invulling voor de jaren 2017 tot en met 2019 is zoals gebruikelijk opgenomen in een overzicht. Dit overzicht is aan het eind van dit hoofdstuk opgenomen in de bijlage "Overzicht prioriteiten 2016-2019".

Het totaal bedrag van het nieuw beleid (prioriteiten) bedraagt € 289.495,-- welk onderdeel uitmaakt van de voorstellen "Kiezen met Visie".

De prioriteiten voor 2016 zijn concreet inzichtelijk gemaakt. Het prioriteitenoverzicht is ook bedoeld als totaaloverzicht van uit te voeren werken. Daarom zijn ook de prioriteiten opgenomen die ten laste komen van reserves of voorzieningen. Voor de jaren 2017 tot en met 2019 zijn de bedragen van de voorgestelde prioriteiten opgenomen in "Kiezen met Visie". Deze prioriteiten zijn wat betreft planning en kostenraming richtinggevend en worden niet door uw raad vastgesteld.

Naast een apart overzicht zijn de prioriteiten ook in de programma's vermeld.

Bij de prioriteiten is geen rekening gehouden met mogelijke kosten voor de uitvoering van het masterplan ICT wat momenteel wordt opgesteld.

In de begroting 2016 zijn geen personele prioriteiten opgenomen. Eventuele knelpunten worden nu nog meegenomen in het FLOW traject.

Het laatste gedeelte van het overzicht bevat de prioriteiten die niet gehonoreerd zijn en ook in de toekomst niet meer voor uitvoering in aanmerking komen.

Ook voor 2016 wordt rekening gehouden met een aantal noodzakelijke vervangingsinvesteringen. Uit het "overzicht vervangingsinvesteringen" blijkt dat het budget van € 303.000,-- tot een bedrag van € 125.831,-- wordt overschreden. De overschrijding van € 125.831,-- maakt onderdeel uit van het overzicht "Kiezen met Visie".

Verhogingen lokale heffingen

De opbrengst OZB 2016 is berekend met als basis de werkelijke OZB-opbrengst 2015 vermeerderd met de autonome groei vanwege nieuwbouw en verbouw.

Voorgesteld wordt om de opbrengst OZB voor 2016 te verhogen met 11 % en vervolgens voor de jaren 2017 en 2018 te indexeren met 3%. Dit is een wijziging ten opzichte van

"Kiezen met Visie". Door voor 2016 de OZB opbrengst extra te verhogen wordt naar alle waarschijnlijkheid voorkomen dat er nog sprake zal zijn van een onbenutte belastingcapaciteit. De onbenutte capaciteit is niet op voorhand te berekenen omdat we afhankelijk zijn van de landelijke ontwikkelingen van de taxatiewaarden.

In 2016 krijgt de gemeente minder uitkering uit het gemeentefonds als gevolg van ontwikkelingen in de verdeelmaatstaf OZB.

De uitkomst van de verdeelmaatstaf OZB wordt bepaald door de omvang van de WOZ-waarde en het daaraan gekoppeld rekestarief. Met ingang van het uitkeringsjaar 2015 worden door het Rijk de rekestarieven voor zowel de eigenaren van woningen als voor eigenaren en gebruikers van niet-woningen verhoogd.

De marktontwikkeling in 2014 bij woningen wordt, op basis van informatie die de Waarderingskamer heeft verzameld, geschat op -3,0%. Voor niet-woningen wordt de waardeontwikkeling over dezelfde periode geschat op -3,5%.

De aanpassing van het rekestarief voor 2015 heeft in combinatie met de WOZ-waardeontwikkeling in Weert een nadelig gevolg voor de algemene uitkering van € 80.977,--.

Gemiddelde OZB per woning Limburgse gemeenten 2015 € 250,--.

Gemiddelde OZB per woning Weert in 2015 € 235,--.

Gemiddelde OZB per woning Weert in 2016 € 260,--.

De absolute stijging voor de OZB wordt voor de categorie waarde woningen

€ 115.000,-- een bedrag van € 15,--.

Voor de woningen met een waarde van € 182.000,-- een bedrag van € 22,-- en voor de woningen met een waarde van € 250.000,-- een bedrag van € 31,--.

Toerekening apparaatskosten

De uitkomst van de toegerekende apparaatskosten aan gesloten financieringen blijven we nauwlettend volgen. De ramingen van 2016 zijn gebaseerd op ervaringscijfers uit de afgelopen jaren.

Afweging college

Het college heeft uw raad toegezegd om met aanvullende bezuinigingsvoorstellen te komen om uiteindelijk een sluitende begroting 2016 te presenteren.

In het totaaloverzicht "Voorstellen Kiezen met Visie" op pagina 27 zijn de al met uw raad besproken voorstellen opgenomen.

In onderstaande tabel zijn de aanvullende voorstellen tot bezuinigingen opgenomen die wij nu aan uw raad ter besluitvorming voorleggen.

Lasten	2016
Format 25 : Vermindering toezicht openbare orde.	25.000
Format 102: Bijstandsverlening: strenger screenen op mogelijkheid voor jongeren tot 27 jaar om terug te keren naar school.	200.000
Format 108: Bijzondere bijstand: afschaffen bijdrage sociaal cultureel fonds voor volwassenen.	160.000
Format 155: Wabo vergunningen: afbouwen jaarlijkse bijdrage VAC met € 1.000,-- per jaar tot € 500,--.	1.000
Format 79: verlagen budget exposities musea (incidenteel voor 2016)	20.000
Verlagen budget onderhoud wegen (vanaf 2017 € 50.000)	100.000
Halveren post onvoorzien in de begroting.	31.200
Baten	
Extra verhoging OZB t.o.v. reeds voorgestelde verhoging.	263.916
Format 35: Recognities fonteynen,abri's e.d. al in 2016 i.p.v. 2017.	25.000
Totaal	826.116

Uitkomsten meerjarige begroting				
	2016	2017	2018	2019
Lasten begroting 2016	139.708.046	139.186.934	137.753.995	136.668.879
Baten begroting 2016	136.110.526	133.375.714	130.752.287	129.320.335
Saldo begroting 2016 e.v.j.	-3.597.520	-5.811.220	-7.001.708	-7.348.544
Voorstellen "Kiezen met Visie"	3.747.607	5.942.232	7.321.942	8.020.591
Saldo begroting 2016 e.v.j. Na "Kiezen met Visie"	150.087	131.012	320.234	672.047

3. Financiële positie

Belangrijkste afwijkingen tussen de begroting 2016 en de bijgestelde begroting 2015 (- teken is een negatieve afwijking)		Afwijking
	Uitkomst begroting 2016 (tekort)	-3.597.520
	Saldo begroting 2015 t/m besluitvorming raad mei (tekort)	-528.984
	Toename tekort begroting 2016 ten opzichte van bijgestelde begroting 2015	-3.068.536
PR1	Hogere opbrengst bouwleges	250.000
PR3	Lagere lasten WMO huishoudelijke zorg en WMO uitvoering	262.000
PR3	Lagere opbrengsten vorderingen en leningen bijstand	-183.000
PR3	Lagere kosten, uitkeringen WWB/IOAW/BZ	677.000
PR3	Lagere uitvoeringskosten CJG	101.000
PR5	Stelposten:	
	*onderhouds- en vervangingsinvesteringen	-162.000
	*samenwerking gemeenten	116.000
	*hoger budget prioriteiten	-332.000
	*vervallen: taakstelling salariskosten	-200.000
	*taakstelling verdere invulling FLOW	-230.000
	*personeelskosten maatwerk BsGW	-173.000
PR5	Uitvoering wet WOZ (over naar BsGW)	219.000
PR5	Invordering aanmaningen/dwangbevelen (over naar BsGW)	-120.000
PR5	Lagere salariskosten B&W, gewezen wethouders en voormalig personeel	246.000
PR5	Vervallen: opbrengst verkoop panden	-1.000.000
AD	Hogere opbrengsten parkeergelden	103.000
AD	Lagere toegerekende rente inkomensreserves	-161.000
AD	Hogere algemene uitkering gemeentefonds	844.000
AD	Uitkering gemeentefonds sociaal domein	470.000
AD	Hogere opbrengsten OZB i.v.m. areaaluitbreiding	57.000
OS	Saldo i.v.m. outsourcing op PR1 (inclusief R en R)	-1.084.000
OS	Bijdragen van derden op kostenplaats OG. Hier tegenover staan salariskosten (kostenplaats)	1.416.000
Div.	Bijdrage samenwerkende gemeenten (BsGW)	-519.000
Div.	Lagere salariskosten	248.000
Div.	Hogere lasten door lagere toerekening apparaatskosten aan Investerings	-411.000
Div.	Lagere lasten door hogere toerekening apparaatskosten aan Grondexploitatie	296.000
Div.	Lagere lasten door hogere toerekening apparaatskosten aan Riolering (i.r.t. kosten Outsourcing OG)	292.000
Div.	Hogere lasten door lagere toerekening apparaatskosten aan Reiniging (i.r.t. kosten outsourcing OG)	-213.000
Div.	Lagere kosten personeel van derden	98.000
Div.	Lagere kosten energie / brandstoffen (i.r.t. kosten outsourcing OG)	148.000
Div.	Lagere onderhoudskosten (i.r.t. kosten outsourcing OG)	134.000
	Per saldo hogere kapitaallasten	-359.000
	<i>Toevoeging/aanwending reserves:</i>	
	Lagere toevoeging aan reserves 238.000	
	Lagere aanwending van reserves -4.236.000	
	Lagere toevoeging reserves GB 141.000	
		-3.857.000
Div.	Overige verschillen	-41.536
	Totaal	-3.068.536

Voor een toelichting van de afwijkingen wordt verwezen naar de financiële analyse bij de diverse programma's.

OVERZICHT PRIORITEITEN 2016-2019

Nr.	Omschrijving prioriteiten	investering excl. BTW	af- schr. ter- mijn	kapitaal- lasten rente 1,25%	exploita- tielasten excl. BTW	totale lasten 2016	totale lasten 2017	totale lasten 2018/19	pro- gram ma
1	Herontwikkeling Waterfront (reconstructie kruispunt Basin/aanliggende straten). BDU gelden € 250.000.	1.490.000	40	45.000			45.000		1
2	Beekstraat	210.000	40					7.875	
3	Uitbreiding fietsparkeerplaatsen o.b.v. fietsparkeerplan	160.000	20	10.000	10.000	20.000			1
4	Stadspromotie (2015: € 75.000; 2017: € 25.000)	100.000	n.v.t		25.000		25.000		5
5	Renoveren Jacob van Horne (koppelen aan museumnota)	p.m.					p.m.		
6	Inrichting openbaar gebied bij KEC (speciaal onderwijs) (HARDE prioriteit bij raadsbesluit 25-3-'15)	492.200	20	30.763		30.763			1
7	Parkeerplaats IKC (school) Laar (HARDE prioriteit bij raadsbesluit 25-2-2015)	50.000	25	2.625		2.625			1
8	Inrichting openbare ruimte IKC (school) Leuken (HARDE prioriteit bij raadsbesl.25-2-'15)	637.000	25	33.443		33.443			1
9	Verhoging jaarlijks fonds onderwijshuisvesting				70.000		50.000	160.000	2
10	Culturele innovatie, waarden en lef				70.000	70.000			4
	Voor 2016 en 2017 € 50.000 per jaar ten laste van reserve maatschappelijke doelen (geoormerkt binnen algemene reserve)					-50.000		50.000	
11	Opstellen wijkvisies (2015 t/m 2017)	15.000	n.v.t		5.000	5.000	5.000		4
12	Co-financieringsgelden Weert West	2.000.000	40	75.000			75.000		
13	Uitvoering duurzaamheidsbeleid (2015 en 2016)	30.000	n.v.t		15.000	15.000			1
14	Stelpost Verkeer en Vervoer (in 2016 eenmalig € 15.600)				15.600	15.600	7.800	15.600	1
15	Projecten verkeersveiligheid RMO				20.000	20.000			1
16	Vorbereiding / onderzoek Westtangent	50.000	5	10.625			10.625		
17	Spoorlijn Weert – Antwerpen	2.000.000	40	75.000			75.000		
18	Innovatiebudget 3 D's				200.000	100.000	100.000		3
	t.l.v. reserve maatschappelijke doelen (geoormerkt binnen algemene reserve)					-100.000	-100.000		
19	Stelpost sport en Welzijn				13.252	13.252	13.252	26.504	4

Nr.	Omschrijving prioriteiten	investering excl. BTW	af- schr. ter- mijn	kapitaal- lasten rente 1,25%	exploita- tielasten excl. BTW	totale lasten 2016	totale lasten 2017	totale lasten 2018/19	pro- gram ma
20	Tribune sporthal/-zaal Stramproy (HARDE prioriteit bij raads- besluit 22-12-'14)	30.000	15	2.375		2.375			4
21	Tribune en kantine sporthal St. Theunis	100.000	25	5.250		5.250			4
22	Bergruimte gymzaal Aan den Bron (bijdrage LVO € 15.000)	30.000	40	563		563			4
23	Fonds ondersteuning burgerinitiatieven (coalitieakkoord)		n.v.t		187.500	62.500	62.500	62.500	4
	t.l.v. reserve maatschappelijke doelen (geormerkt binnen algemene reserve)					-62.500	-62.500	-62.500	
24	PIO Project/Leerwerk Project				125.000		50.000	75.000	5
25	Handhavingsuitvoeringsprogramma Drank- en Horecawet	10.000			10.000	10.000			
						193.870	356.677	334.979	
	Prioriteiten bedrijfsvoering								
26	Aanschaf nieuw financieel pakket (samen met de regio)	400.000	5	85.000		85.000			KP
27	Uitbreiding YOUPP	50.000	5	10.625		10.625			KP
						95.625			
	Afgevoerde / vervallen prioriteiten								
	Veiligheid jonge fietsende scholieren	12.000	n.v.t		12.000	12.000	-12.000		
	Uitvoering N280 (Subsidie € 100.000 per saldo € 900.000)	1.000.000	40	33.750				33.750	
	Uitvoering Westtangent (Subsidie € 100.000 per saldo € 9.900.000)	10.000.000	40	371.250				371.250	
	Investering Internationale school (co-financiering)	256.000	5	54.400		54.400			
	Fiets- en voetgangerstunnel onder spoor Maaseikerweg	1.000.000	40	37.500			37.500		
	Maatregelen Ringbanenvisie	2.725.000	40	102.188		102.188			
	Mobiliteitsplan	40.000	5	8.500		8.500			
	Vorbereidingskrediet recreatieve verbinding Zuid Willems- vaart	100.000	40	3.750		3.750			
	Aanleg recreatieve verbinding Zuid Willemsvaart	3.000.000	40	112.500			112.500		

De prioriteiten maken onderdeel uit van "Kiezen met Visie" en zullen na besluitvorming door uw raad, in de begroting verwerkt worden.

Toelichting op de voorgestelde prioriteiten 2016

Prioriteiten t.l.v. prioriteitenbudget

3. Uitbreiding fietsparkeerplaatsen o.b.v. fietsparkeerplan

Momenteel wordt nog op diverse plaatsen in de binnenstad door fietsers die hun fietsen willen stallen "wild" geparkeerd. Dit is niet bevorderlijk voor de aantrekkelijkheid van de binnenstad. Om het met de fiets naar de stad te komen, te promoten, is het nodig dat er meer fietsparkeerplaatsen komen. Hiervoor is een fietsparkeerplan opgesteld.

6. Inrichting openbaar gebied bij KEC (speciaal onderwijs)

Uw raad heeft d.d. 25 maart 2015 ingestemd met het kredietvoorstel inzake het Kennis- en expertisecentrum (KEC). Bij de behandeling van dit voorstel heeft u ermee ingestemd dat de inrichting van het openbaar gebied rondom het KEC meegenomen wordt als harde prioriteit 2016.

Een gedeelte van de buitenruimte maakt deel uit van het onderwijsleerpakket en wordt betaald door de onderwijsinstellingen. De grond die eigendom blijft van de gemeente zal worden ingezet als voet/fietspad, openbaar groen en parkeervoorziening.

7. Parkeerplaats IKC (school) Laar

Uw raad heeft d.d. 25 februari 2015 ingestemd met de realisatie van Integrale Kind Centra (IKC) in Leuken en Laar. Ten aanzien van het IKC Laar bent u akkoord gegaan met het benoemen van het herinrichten / aanpassen van de parkeerplaats als harde prioriteit voor 2016. Na de realisatie van het IKC dient het (openbare) parkeerterrein bij de school aangepast/heringericht te worden. Deze investering is onlosmakelijk verbonden aan de bouw van de school.

8. Inrichting openbare ruimte IKC (school) Leuken

Tijdens de behandeling van voornoemd raadsvoorstel heeft u tevens ingestemd met het opnemen van inrichting van de openbare ruimte bij het IKC Leuken als harde prioriteit voor 2016. Ook deze investering is onlosmakelijk verbonden aan de bouw van de school. Het betreft de inrichting ten aanzien van: parkeerplaatse, kiss & ride zone, toegangspaden, openbare verlichting etc.

10. Omvormingsfonds culturele innovatie, waarden en lef

Cultuur draagt bij aan waardecreatie, ontwikkeling, innovatie en creativiteit.

De thema's voor 2016 t/m 2019:

1. *Muziekeducatie*

Aansluiten bij het provinciaal plan muziek-educatie. Het Masterplan "DOOR!" heeft als doel om te komen tot een provinciaal dek-kend muziekonderwijs, dat een volwaardig onderdeel vormt van het lesprogramma in het primair en voortgezet onderwijs. Dit in brede samenwerking met naast het primair en voortgezet onderwijs, vakopleidingen (zoals conservatoria en PABO's), muziekgezelschappen en het culturele veld. De doorlopende leerlijn muziek welke ontwikkeld wordt, is onderdeel van de provinciale keten van talentontwikkeling, aanbod voor de jeugd en festivals. DOOR! begint niet opnieuw, maar legt slimme verbindingen en maakt gebruik van wat de rijke culturele omgeving lokaal, regionaal en provinciaal te bieden heeft.

2. *Lefbudget*

Thema's gericht op levendigheid, kleur, verwondering, humor, passie, en nieuwsgierigheid vooral bedoeld om ruimte te bieden voor mensen en hun ideeën. Dit mede om te stimuleren dat creatieve mensen in Weert blijven.

3. *Urban Culture*

Het bevorderen van culturele uitingen door jongeren, om ook op die manier de levendigheid en creativiteit in het stedelijk cultureel imago te versterken. Dit onderdeel betreft activiteitengeld voor Urban Culture.

4. *Diversiteit, waarden*

Thema's gericht op diversiteit en waarden als tolerantie en respect. Hierin passen ideeën en projecten gericht op aandacht en het leren omgaan met culturele diversiteit.

5. *Creatieve broedplaatsen*

Met het bevorderen van broedplaatsen van creatief talent kan de aantrekkelijkheid en levendigheid van de stad bevorderd worden. De creatieve industrie, waarvan creatieve broedplaatsen deel uit maken, werkt als katalysator. De productiviteit, opgewekt door de samenwerking tussen ZZP'ers, MKB-bedrijven in netwerken, kan een bijdrage leveren aan de herontwikkeling van wijken en buurten.

De lasten van deze prioriteit worden voor de jaren 2016 en 2017 voor € 50.000,- ten laste van de reserve maatschappelijke doelen gebracht (geormerkt deel binnen de alge-

mene reserve). Opgemerkt wordt dat in de begroting 2016 voorgesteld wordt om voor het opvangen van de onzekerheden in de uitvoering van de drie decentralisaties (WMO, jeugdwet en Participatiewet) een nieuwe reserve in te stellen.

11. Doorontwikkeling wijkvisies

We stellen samen met onze partners de komende jaren stadsdeelvisies op die ons, mede gelet op de demografische ontwikkelingen, onder andere inzicht geven in de te maken keuzes op het gebied van wijkvernieuwing, voorzieningen, (vergroening) openbare ruimte en rioolvervanging. We stemmen deze ingrepen zo veel mogelijk op elkaar af. We gaan daarbij uit van verdunning en vergroening van de wijken.

In 2015 is de Stadsdeelvisie Weert-Zuid opgesteld. In de periode 2016 t/m 2018 maken we nog drie stadsdeelvisies, zodat we in 4 jaar tijd alle wijken en kernen hebben gehad. Bij elke visie komt een uitvoeringsprogramma. Elke vier jaar vindt vervolgens herijking plaats. Zo blijven de visies actueel.

Met kaders zoals de structuurvisie, de voorzieningenplannen en onze inwoners mede verantwoordelijk maken voor de inrichting en het beheer van de openbare ruimte wordt rekening gehouden in de visies.

13. Uitvoering duurzaamheidsbeleid

Op basis van het beleidskader duurzame ontwikkeling en een communicatievisie is gestart met een 20-tal projecten. Een aantal daarvan binnen regionale of grensoverschrijdende samenwerking en/of vanuit een subsidieprogramma. De ambitie is groot. We willen in 2016 onder andere fairtrade gemeente worden, de gemeente thermo-grafisch in beeld brengen in samenwerking met Vlaanderen, duurzame energie opwekken met grootchalige zonPV en windmolens. En het digitale energieloket verder vorm geven met een samenwerking van bedrijven, energiecoaches en een fysiek loket. Binnen de green deal stroomversnelling wordt ingezet op grootschalige verduurzaming van een 6-tal woonwijken in Weert. Daarbij wordt er hard gewerkt aan het creëren van draagvlak intern en in de gemeente Weert.

14. Stelpost Verkeer en vervoer

Een goede infrastructuur en daaruit voortvloeiende goede bereikbaarheid is een belangrijke drager voor een sterke economie en in het verlengde daarvan de ontwikkeling van bedrijventerreinen en het optimaal benutten van het toeristisch recreatief potentieel. Kleine verkeersknelpunten blijven we oppakken. We lossen daarmee verkeersonveilige situaties en ergernissen op.

Met deze stelpost kunnen wij snel inspelen op de actualiteit. Kleine investeringen kunnen snel en adequaat worden aangepakt en opgelost. Gedacht moet worden aan verkeersveiligheidsprojecten, actualiseren verkeersmodel, verbeteren fietsinfrastructuur en overige verkeers-verbeterpunten. Achteraf worden deze investeringen via de rapportage kredieten afzonderlijk aan uw raad voorgelegd ter bevestiging (formele kredietvoting). Uiteraard is het college slechts bevoegd tot kleine investeringen waarvan de kapitaallasten binnen de stelpost van € 15.600,-- blijven.

15. Projecten verkeersveiligheid RMO

RMO (Regionale Mobiliteits Overleg) is een samenwerking van acht gemeenten in Midden Limburg op het gebied van verkeer. Het betreft de gemeenten Maasgouw, Roerdalen, Roermond, Weert, Leudal, Nederweert, Bessel en Echt-Susteren.

Deze acht gemeenten gaan gezamenlijk verkeersveiligheidsprojecten uitvoeren op het gebied van gedrag. De projecten kunnen zijn "veilige schoolomgeving", "dode hoek projecten (vrachtwagens)", fietsverlichting-campagnes en jonge bestuurder-campagnes. Nu doen gemeenten dit zelf. Door samen te werken wordt de effectiviteit van deze projecten vergroot en worden de gemeenten qua werk ontlast.

18. Innovatiebudget 3 D's

We zetten in op zelfredzaamheid, maar dat betekent niet dat we mensen in de steek laten. Het uitgangspunt blijft dat iedereen de ondersteuning krijgt die men nodig heeft. Daarbij staat niet de beperking (waar heb ik recht op?) centraal maar wat mensen wél kunnen (het gesprek).

Zelfstandig kunnen leven is echter onvoldoende voor het goed laten functioneren van de participatiesamenleving. Verwacht wordt dat inwoners ook actief zijn voor andere inwoners.

We zetten in op procesinnovaties, om de noodzakelijke omvorming beter gestalte te kunnen geven. Het oude stelsel met alle zekerheden ligt achter ons. Een nieuw stelsel moet nog worden vormgegeven. Het stimuleren van kwaliteit in de zorgketen is daarvan een essentieel onderdeel. Ook de aangrenzende sectoren kunnen een rol spelen in de ketenzorg.

Die innovaties zijn nodig om, ondanks de financiële korting die het Rijk in de beschikbare budgetten oplegt, zorg te kunnen bieden als vangnet voor degenen die dit nodig hebben. De ingezette transformatie van het sociaal domein moet leiden tot zaken anders en beter doen, maar eveneens goedkoper. We doen dit samen met de maatschappelijke organisaties.

Om deze omvorming mogelijk te maken willen we daarom ook geld vrijmaken voor (proces) innovatie.

19. Stelpost Sport en Welzijn

Deze stelposten betreffen de bijdragen in grotere investeringen door sportverenigingen in hun (club)accommodaties door middel van het verlenen van 25%-investeringsubsidies en bestedingen ten behoeve van accommodaties welzijn en cultureel werk.

20. Tribune sporthal/-zaal Stramproy

In de nota binnensportaccommodaties is tevens vermeld dat bij de sporthal/-zaal Stramproy de knelpunten voor de gebruikers zitten in de kwaliteit van de kleedlokalen en het ontbreken van een tribune. Hier zijn wijzigingen gewenst.

De verenigingen wensen een verplaatsbare tribune. Momenteel is er geen tribune die gebruikt kan worden bij wedstrijden. Met name bij wedstrijden van het hoogste team van volleybalvereniging Stravoc vormt dit een knelpunt.

21. Tribune en kantine sporthal St. Theunis

In de nota binnensportaccommodaties is verder vermeld dat bij de sporthal St. Theunis het huidige niveau van de tribune en de kantine niet toereikend is. Hierdoor is de druk op de andere sporthallen groter, wat een goede inpassing van alle topsport- en breedtesportactiviteiten belemmert. Door verbetering van deze faciliteiten wordt dit knelpunt opgelost. Daarnaast is in 2015 een Regionaal Talenten Centrum voor handboogschietsen van start gegaan. Dit RTC maakt in de winterperiode gebruik van de gymzaal van Het College. In de zomerperiode wordt buiten getraind. De bestaande handboogvoorziening op de sportvelden achter Het College is niet toereikend voor een goede ontwikkeling van het RTC. Veiligheid en kwaliteit zijn niet afdoende.

De benodigde investeringen voor de sporthal en de handboogbaan bedragen samen maximaal € 217.500,--. De Provincie Limburg wil graag samen met de gemeente de mogelijkheden voor topsport- en talentontwikkeling in Weert verbeteren. Deze ambitie wordt vormgegeven in een nog te sluiten samenwerkingsovereenkomst. Vooruitlopend hierop is de wens van realisatie van bovengenoemde voorzieningen op korte termijn in de sportomgeving St. Theunis besproken. Dit heeft geleid tot een aanvraag voor cofinanciering voor een bedrag van € 117.500,--. Bij een positief besluit van de Provincie (verwacht in het 4e kwartaal van 2015) kan in combinatie met deze prioriteit uitvoering plaatsvinden in 2016. De samenwerking met de Provincie en het verzoek voor cofinanciering zijn toegelicht

in de concept-nota topsportbeleid die in oktober 2015 wordt voorgelegd aan de raad.

22. Bergruimte gymzaal Aan de Bron

Gymzaal Aan de Bron wordt 's avonds in hoofdzaak gebruikt door de tafeltennisvereniging. De bergruimte bij deze gymzaal is vrijwel geheel nodig voor de opslag van de tafeltennismaterialen, waaronder 12 tafeltennistafels. Het ontbreken van een extra bergruimte voor andere materialen wordt door andere gebruikers als een nadeel ervaren. Zeker voor scholen vormt dit een knelpunt. De scholen benutten vanaf het schooljaar 2015/2016 de gymzaal overdag volledig. Een aparte bergruimte voor diverse materialen is een grote wens van de scholen. Een extra bergruimte maakt de zaal ook beter verhuurbaar aan andere groepen gebruikers.

23. Fonds ondersteuning burgerinitiatieven

We streven naar een intensivering van het contact tussen de wijk- en dorpsraden en het gemeentebestuur. Zo gaan we een fonds oprichten voor het ondersteunen van wijkinitiatieven die komen van zowel de wijk- en dorpsraden als de inwoners. Hierbij wordt een efficiënte aansluiting gezocht met de bestaande budgetten.

Om de sociale cohesie en de 'ontmoeting' te stimuleren zullen criteria moeten worden geformuleerd waaraan initiatieven kunnen worden getoetst.

25. Handhavingsuitvoeringsprogramma Drank- en Horecawet

In de raadsvergadering van 29 april 2015 is het Preventie- en Handhavingsplan 2015-2018 Drank- en Horecawet vastgesteld. Hierbij is een budget beschikbaar gesteld voor de invoering van het plan.

Voor de structurele kosten vanaf 2016, verbonden aan de preventie- en handhavingsactiviteiten moet nog dekking gezocht worden. Bij de raadsbehandeling is voorgesteld hierover een separaat voorstel aan de raad aan te bieden in het kader van de prioriteiten dan wel de Voorjaarsnota/ keuzecatalogus of de compensatie te zoeken in het Handhavingsuitvoeringsprogramma 2016.

TOTAALOVERZICHT VERVANGINGSINVESTERINGEN 2016-2019

Nr.	Pr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW	Af- schr term	Onder- houds- kosten, huur	2016 rente 1,25%	2017	2018/ 2019
1	1	Plantschalen (afvoerkosten huidige plantschalen € 2.000 eenmalig)	50.000	20	2.000	5.125	-2.000	
2	1	Afsluitpalen binnenstad	100.000	10		11.250		
3	1	Vervangen voegvullingen en funde- ring Oude Markt	100.000	20		6.250		
4		Uitvoering Speelruimteplan			77.418			77.418
5		Bomenbeheerplan - komende 9 jaar € 1,3 miljoen (d.m.v. egalisatievoorziening)			148.000			148.000
6	4	Toneelinstallatie/ trekkenwand Munttheater	1.730.000	20		108.125		
7	4	Software computersturing toneelin- stallatie/ trekkenwand Munttheater	200.000	5		42.500		
8	4	Aanpassing constructie Munttheater	185.000	20		11.563		
9		Vervanging stoelen Munttheater	240.000	5			51.000	
10		Vervanging restant theaterverlich- ting	160.000	10				18.000
11		VRI Kazernelaan	150.000	20				9.375
12	4	Uitbreiding kleedlokalen sporthal/- zaal Stramproy en berguimte tri- bune	279.850	25		14.692		
	4	Vrijval exploitatielasten andere gymzalen				-14.692		
13	2	Onderhoud nieuwe objecten vast- goed			250.000	125.000	125.000	
14	2	Extra benodigd voor reeds bestaan- de objecten vastgoed			50.000	25.000	25.000	
15		Computerapparatuur raadsleden	35.000	4				9.188
16	KP	Vervanging mobile telefoons (jaarlijks 1/3 deel)	30.000	3		10.375	10.375	20.750
17		Vervanging mobile devices	200.000	4				52.500
		<i>Tractie achterblijvende uitvoerende taken OG (spoor 3):</i>						
18	KP	6 zoutstrooiers (2 per jaar in 2017, 2018 en 2019)	133.120	8			18.304	36.608
19	KP	2 kleine zoutstrooiers	30.000	8			4.125	
20	KP	4 bestelauto's (1 in 2016, 3 in 2017)	106.000	8		3.644	10.931	
		Totaal vervangingsinvesteringen				348.831	242.735	371.839
		Budget (verlaagd met € 80.000 ikv bezuinigingen)				223.000	223.000	446.000
		Overschotten/ tekort budget 2016 t/m 2019				-125.831	-19.735	74.162

Nr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW	Af- schr. term .	Onder- houds- kosten, huur	2016 rente 1,25%	2017	2018/ 2019
	Meerjarige investerings-/Onderhoudsplannen niet ten laste van budget:						
	A. Gemeentelijk Rioleringsplan						
	Riolering cf. GRP (fase 2016) met o.a.: Pompgemalen/bermen en duikers	2.000.000			2.000.000		
	B. Reiniging						
	Ondergrondse inzamelstations	76.266	15		6.038	6.038	12.076
	Glasbakken	50.000	15		3.958	3.958	7.916
					9.996	9.996	19.992
	Vervallen vervangingsinvesteringen						
	Onderhoud Lichtenberg (niet renovatie)			3.000	3.000		
	Evenementen assistent	10.000	5	1.500	3.625		

De vervangingsinvesteringen maken onderdeel uit van "Kiezen met Visie" en zullen na besluitvorming door uw raad, in de begroting verwerkt worden.

TOTAALOVERZICHT VOORSTELLEN KIEZEN MET VISIE

progr	format	Omschrijving	2016	2017	2018	2019
1	24	Opvang zwerfdieren	15.000			
	29	Bermen en plantsoenen	100.000	100.000	100.000	
	31	Straatreiniging (24.000-21.600+6.500-5.850)	3.050			
	37	Bebording: overig	13.000			
	63,70	Buurtbus => wensbus		17.510		
	77	Budget aankoop kunst	20.000		-20.000	
	77	Oud archief, oud stadhuis		24.800		
	78	Algemeen beheer erfgoed	26.698			
	83	Straatbomen: onderhoud en klein onderhoud		60.000		
	85	Groencompostering	20.000			
	101	Speelplaatsen	41.000			
	145	Wabo handhaving milieu	20.000			
	155	Wabo vergunning bouw	15.000			
2	47	Complex Poort v. Limburg kantoorruimte en commerciële ruimte	135.910			
	52, 57	Rmc, onderwijsachterstandenbeleid lokaal	75.000	25.000	-30.000	
	54	Leerlingenvervoer		75.000		
	55	Huisvestingsvoorzieningen onderwijs	25.000			
	89	Koningsdag	1.189			
	94	Bossen IJzeren Man en hertenkamp	10.000	80.000		
	95	IJsbanen	11.497			
	96	Natuurkampeerterrein	1.000			
	--	Vastgoed exploitatie	250.000	250.000	250.000	250.000
3	119	WMO uitvoering, ruimte voor nieuw beleid	135.000			
	11	Dependance Stramproy				8.602
	13	Verkiezingen		20.000		
	21	Aanpak criminaliteit	10.000			
	112	Activiteiten Punt Welzijn (behoort ook bij programma 4)	100.000	150.000	150.000	
	122					
	124					
	126					
	113	Maatschappelijke hulpverlening	100.000			
	134	WMO individuele voorzieningen	400.000			
	136	Verslavingszorg en preventie	28.000			
4	59	Bibliotheek Stramproy	60.000	60.000		
	60	Rick		100.000	200.000	
	61	Subsidies en tarieven sport		519.000		
	63 (baten)					
	64,65					
	66,67					
	72,80					
	81,88					
	91,110					
	111					
	116					
	123					
	125					
	127					
	63	Voorzieningen (accommodaties, velden subsidies buurthuizen)		200.000		
	70					
	112	Activiteiten Punt Welzijn (behoort ook bij programma 3, bedragen zijn opgenomen bij programma 3)				
	122					
	124					
	126					
	131	Peuteropvang	15.000			
5		Vervallen prioriteitenbudget	398.156	410.101	422.402	435.074
		Verlagen budget vervangingsinvesteringen	80.000	80.000	80.000	80.000
	2	Commissies	5.000			
	3	Burgemeester en wethouders	2.000			
	4	Burgeractiviteiten	11.921			

3. Financiële positie

progr	format	Omschrijving	2016	2017	2018	2019
	6	Medezeggenschap	2.840			
	7	Representatie	10.000			
	9	Communicatie	10.000			
	10	Reisdocumenten, rijbewijzen, Basisadministratie; Burg. stand/ naturalisatie/ naamwiz.; baten leges reisdocumenten en overige documenten, baten leges rijbewijzen, baten leges basisadministratie, baten leges burgerlijke stand (behoort ook bij programma 3, bedragen opgenomen bij programma 3)	10.000		40.000	
	12	Straatnaamgeving en huisnummering	1.182			
	17	Rekenkamer	30.000			
	18	Wabo brandveilig gebruik			13.000	
		Lagere toevoeging reserve Majeure projecten	400.000			
		BATEN				
1	35	Fonteinen en abri's recognitie stadspl.		25.000		
6		OZB opbrengsten	686.913	556.400	294.892	
		Toeristenbelasting	30.564	31.481	32.426	
		Hondenbelasting en doorberekening kwijtschelding in de tarieven	26.169	11.504	11.849	
		Parkeerbelasting		73.914	76.131	
		Precariobelasting	728	749	772	
		Prioriteiten en vervangingsinvesteringen				
		Prioriteiten	-193.870	-356.677	-236.052	-98.927
		Prioriteiten bedrijfsvoering	-95.625			
		Vervangingsinvesteringen	-348.831	-242.735	-211.472	-160.367
		Restant budget vervangingsinvesteringen		19.735	-11.528	-62.633
		Reeds opgenomen budget vervangingsinvesteringen	223.000	223.000	223.000	223.000
		TOTAAL	2.921.491	2.513.783	1.385.420	674.749
		Aanvullende voorstellen:				
		LASTEN				
5	25	Toezicht openbare orde en veiligheid	25.000			
3	102	Bijstandsverlening (part-wet WWB Wa-jong)	200.000			
3	108	Bijzondere bijstand minimabeleid	160.000			
1		Wabo vergunning bouw	1.000	1.000	1.000	500
5		Budget onvoorzien	31.200	23.400	23.400	23.400
		BATEN				
1	35	Fonteinen en abri's recognitie stadspl.	25.000	-25.000		
6		OZB opbrengsten	263.916	-268.558	-30.110	
		Totaal aanvullende voorstellen	826.116	-319.158	-5.710	23.900
		Saldo bezuinigingen minus prioriteiten en vervangingsinvesteringen	3.747.607	2.194.625	1.379.710	698.649
		Cumulatief per saldo bezuinigingen	3.747.607	5.942.232	7.321.942	8.020.591

De voorgestelde bezuinigingen maken onderdeel uit van "Kiezen met Visie" en zullen na besluitvorming door uw raad, in de begroting verwerkt worden.

4

Programmaplan

1. Woonklimaat
  2. Economie
  3. Zorg
  4. Participatie
  5. Financiën
- Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Programma 1: Woonklimaat

Portefeuillehouders: A.Heijmans, A.van Eersel, G.Gabriels, H.Litjens

Visie

De ambitie om een aantrekkelijke woonstad te zijn en te blijven zetten we niet overboord. De huidige woningvoorraad is kwantitatief en kwalitatief op orde. We merken dat de vraag groeit onder meer door de trek van de omliggende dorpen naar Weert. Deze behoefte willen we optimaal faciliteren, dus hier geldt een zo groot mogelijke diversiteit in het aanbod kavels en woningen. We zetten in op de uitbreidingslocaties Laarveld en Vrouwenhof alsmede op binnenstedelijke locaties. Bij een aantrekkelijke woonstad hoort een openbare ruimte die beschikbaar is voor sport, spel en ontspanning. De wijze waarop we die openbare ruimte inrichten en beheren willen we wel anders vormgeven. We willen inwoners medeverantwoordelijkheid geven voor de inrichting en het onderhoud. Basis voor deze afspraken is het participatiemodel. Vanuit die gedachte wordt er dan ook bezuinigd op uitgaven in het openbaar gebied, deels ook leidend tot andere kwaliteitsnormen. Vanuit wijkgericht werken gaan we nieuwe kaders vormen over de rollen en verantwoordelijkheden van onze partners en onszelf. Samen met maatschappelijke partners en inwoners maken we stadsdeelvisies die leidend zijn voor keuzes. Fondsen, die worden gevoed door initiatiefnemers, worden gebruikt om groene ontwikkelingen in de stad te financieren. Initiatieven van derden die een bijdrage leveren aan het aantrekkelijker worden van onze stad, wijken en dorpen worden zo optimaal mogelijk gefaciliteerd. Daarbij streven we naar het verminderen van belemmerende regels en begeleiden we initiatieven vanuit een positieve grondhouding.

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

WOONKLIMAAT

1. Woningbouwprogramma (volkshuisvesting)	(Ver)bouwen naar behoefte
	Wijkvernieuwing
2. Kwaliteit woonomgeving	Schone, hele en veilige openbare ruimte en verbeteren communicatie hierover
	Verdere vergroening
	Meer speel-, sport- en ontspanningsmogelijkheden in openbare ruimte
	Leegkomende plekken tijdelijk anders bestemmen
	Weert-West
3. Cultuurhistorie	Concentratie musea en verhogen aantrekkingskracht
	Vergroten kennis en versterking beleving cultureel erfgoed

WOONKLIMAAT

4. Duurzaamheid	Energie neutrale en vitale gemeente in 2050
	Implementatie beleidskader duurzaamheid en vergroten draagvlak
5. Natuur en landschap	Vergroten biodiversiteit, versterken landschapstypen
	Behoud en verbeteren toegankelijkheid natuurgebieden
6. Infrastructurele voorzieningen	Verbeteren verkeersonveilige situaties en bereikbaarheid
	Behoud / verbeteren openbaar vervoer / buslijnen

Wat doen we er voor?

1. Woningbouwprogramma (volkshuisvesting)

(Ver)bouwen naar behoefte

We zien een toename in de behoefte voor woningen voor specifieke doelgroepen, waaronder jongeren/starters, vergunninghouders en kwetsbare inwoners uit de maatschappelijke opvang. Hieraan komen we onder andere tegemoet door het beschikbaar stellen van startersleningen, herbestemming van leegstaand vastgoed tot (sociale) huurwoningen, herontwikkeling van intramuraal vastgoed te faciliteren en woningen te realiseren op diverse in- en uitbreidingslocaties. Samen met Wonen Limburg onderzoeken we de mogelijkheid voor tijdelijke woonconcepten. Deze groei komt extra bovenop de autonome groei en heeft een extra woningbehoefte tot gevolg. Dit is tevens van invloed op de prognoses, zo verwachten wij.

Met de nieuwbouw voegen we woningen toe in landelijke woonmilieus in een stedelijke invloedssfeer (zoals Laarveld) en in meer stedelijke woonvormen (in de stad). We faciliteren nieuwe woonvormen zoals zorgvilla's.

Onze aantrekkelijke en diverse woonwijken maken de bestaande woningvoorraad interessant voor nieuwkomers, zo blijkt uit onderzoek. De demografische ontwikkelingen zorgen er voor dat het nodig is om de planvoorraad af te stemmen op de behoefte. Dit is tevens een actiepoint uit de nota Meerjarenperspectief Grondexploitaties. Het betreft zowel plannen van derden als plannen van het Grondbedrijf. Dit doen we door bestemmingsplannen te herzien en door bestaande plannen waar nodig aan te passen. De Structuurvisie Weert 2025 en de Structuurvisie Wonen, Zorg en Woonomgeving Midden-Limburg zijn hierbij leidend.

Wijkvernieuwing

We stimuleren vernieuwing, verduurzaming en het levensloopbestendig maken van de bestaande woningvoorraad. We stellen samen met onze partners de komende jaren stadsdeelvisies op die ons, mede gelet op de demografische ontwikkelingen, onder andere inzicht geven in de te maken keuzes op het gebied van wijkvernieuwing, voorzieningen, (vergroening) openbare ruimte en rioolvervanging. We stemmen deze ingrepen zo veel mogelijk op elkaar af. In 2016 ronden we de procedure voor de Stadsdeelvisie Weert-Zuid af en maken we een start met een visie voor een ander stadsdeel. We gaan daarbij uit van verdunning en vergroening van de wijken.

2. Kwaliteit woonomgeving

Schone, hele en veilige openbare ruimte en verbeteren communicatie hierover

Bij een aantrekkelijke woonstad hoort een openbare ruimte die beschikbaar is voor sport, spel en ontspanning. De wijze waarop we die openbare ruimte inrichten en beheren willen we wel anders vormgeven. We willen inwoners medeverantwoordelijkheid geven voor de inrichting en het onderhoud. Basis voor deze afspraken is het participatiemodel. Vanuit die gedachte wordt er dan ook bezuinigd op uitgaven in het openbaar gebied, deels ook leidend tot andere kwaliteitsnormen.

Verdere vergroening

Aanwezigheid en kwaliteit van groen in de directe woonomgeving is een belangrijke waardenmeter voor een gezonde leefomgeving. Bij de integrale rioolrenovatie Keent (voor het gebied tussen de Serviliusstraat en de Oudenakkerstraat) wordt steeds impuls gegeven aan ruimtelijke kwaliteit en een verdere vergroening van de woonomgeving. Ook bij andere ruimtelijke ontwikkelingen wordt waar mogelijk een kwaliteitsimpuls gegeven aan het groen (bijvoorbeeld omgeving KEC, het centrumgebied Leuken, Weert-West en centrumgebied Fatima).

Meer speel-, sport- en ontspanningsmogelijkheden in de openbare ruimte

De gemeente moedigt buurtinitiatief aan door delen van het openbaar gebied in gebruik te geven. Buurtbewoners krijgen meer bevoegdheid over de inrichting van de eigen woonomgeving waar naar behoefte sport en ontspanning ontplooid kan worden. De gemeente stelt een beleidskader op en ondersteunt waar mogelijk deze initiatieven. Vanuit beheer worden de huidige speelvoorzieningen in stand gehouden.

Leegkomende plekken tijdelijk anders bestemmen

Braakliggende terreinen lenen zich uitermate om (tijdelijk) in te zetten voor buurtinitiatieven/burgerinitiatieven (sport en spel, groen, energie, etc.).

De gemeente neemt een proactieve houding aan en stelt hiervoor graag braakliggende terreinen ter beschikking, welke bijdragen tot sociale cohesie, educatie en biodiversiteit in het stedelijk gebied. De gemeente brengt de plekken actief in beeld en stelt richtlijnen op die met name ingaan op de rol van de gemeente Weert.

Weert-West

In 2016 continueren wij onze inzet op het gebied Weert-West (met als kerngebied de Van Hornekazerne en Lichtenberg) met als doel een succesvolle transformatie te bewerkstelligen naar een landschappelijk vormgegeven (activiteiten)park met als overkoepelend thema vrije tijd.

Wij zetten in op het creëren van een bovenregionale en wellicht (inter-)nationale relevantie voor de hippische sector, zowel voor de breedte- en topsport, voor het onderwijs in relatie tot topsportontwikkeling, cultuur, zorg en leisure. Voor het gebied Lichtenberg geven wij uitvoering aan de intentieverklaring en faciliteren wij initiatieven. Daarnaast stellen we het monument De Lichtenberg open voor publiek om hier voorstellingen te houden. Tevens zetten wij in op verkoop van de Boostenzalen in 2016.

Ten aanzien van de Van Hornekazerne en de overige gronden van het Rijksvastgoedbedrijf trekken we samen met de Provincie op richting Rijksvastgoedbedrijf. Op basis van de gestelde doelen (m.b.t. programma, maatschappelijke meerwaarde, financiële risico's) bekijken we de mogelijkheid van verwerving van het gehele perceel dan wel delen hiervan en onderzoeken we mogelijke subsidiestromen die bijdragen aan het verwezenlijken van herbestemmingsplannen. Het gaat om ongeveer 40.000 m² vastgoed. Het wordt een uitdaging om hier programma voor te vinden. Daarom staan wij open voor tijdelijke (maatschappelijke) functies, zodat tijd gekocht wordt en verpaupering wordt voorkomen. Algehele herbestemming van een dergelijk groot complex op korte termijn is niet realistisch, zo is gebleken. Hiervoor ontbreekt eenvoudigweg programma.

3. Cultuurhistorie

Concentratie musea en verhogen aantrekkingskracht

Erfgoedelementen en een goede samenhang daartussen vergroten de aantrekkelijkheid van de leefomgeving. In de museumvisie wordt omschreven op welke locatie(s) het museum op een andere manier, met een open karakter en aantrekkelijk voor een breed publiek vorm kan krijgen. Daarbij stimuleren we ook samenwerking en expertise uitwisseling bovenlokaal en (Eu)regionaal. De nieuwe museumvisie wordt opgesteld in samenwerking met belanghebbenden en geïnteresseerden. Deze nota wordt in 2016 aan de gemeenteraad ter vaststelling voorgelegd.

Vergroten kennis en versterking beleving cultureel erfgoed

Monumenten en archeologie maken we beleefbaar, onder andere door het organiseren van de Open Monumentendag en het uitreiken van de Weerter Erfgoedprijs. Daarbij besteden we vooral aandacht aan de jeugd door voor hen aansprekende thema's te kiezen en gebruik te maken van sociale media. Organisaties en burgerinitiatieven die zich voor het culturele erfgoed inzetten, koesteren en steunen we.

4. Duurzaamheid

Energieneutrale en vitale gemeente in 2050

In het beleidskader Duurzame Ontwikkeling 2014-2020 is de ambitie uitgesproken om in 2050 energieneutraal te zijn. Het beleidskader bevat een doelstelling voor het besparen van energie en het opwekken van energie voor de periode tot 2020. Deze doelstellingen liggen in lijn met de doelstellingen uit het nationale energieakkoord en de doelstelling om energieneutraal te zijn in 2050. De doelstellingen voor 2020 zijn:

- Een besparing van 8,7% (521 TJ) in energieverbruik ten opzichte van de nul situatie. Het streefverbruik in 2020 is daarmee 3.400 TJ;
- Een aandeel van 11% duurzaam opgewekte energie (380 TJ).

Halverwege in 2017 en in 2021 wordt de klimaatmonitor uitgevoerd om de realisatie van deze doelstellingen te monitoren.

Daarnaast streeft Weert er ook naar een duurzame leef- woon- en werkomgeving te zijn door het creëren van een klimaatbestendige, vitale stad.

Implementatie beleidskader duurzaamheid en vergroten draagvlak

Er wordt blijvend gestreefd naar een integrale aanpak van het thema duurzaamheid met aandacht voor de economische component. Dit zowel voor de eigen gemeentelijke organisatie en gemeentelijk vastgoed als ook binnen de gemeentegrenzen richting burgers en bedrijven. Samenwerking is onmisbaar om het tempo in duurzame ontwikkeling te versnellen. De gemeente Weert gaat de samenwerking aan met energie coöperatie WeertEnergie, de coalitie Noord- en Midden-Limburg vanuit de landelijke VNG financiering en de werkgroep Energie vanuit de SML samenwerking.

Het beleidskader heeft een vastgestelde looptijd tot 2020. Onderliggend zijn er concrete projectplannen welke in de periode 2014-2020 tot uitvoering worden gebracht. Allen gericht op verduurzamen en energiebesparing in de stad

Weert. Daarbij wordt, waar mogelijk, aangesloten bij subsidieprogramma's. Bij de uitvoering van de projecten blijft de klankbordgroep betrokken. Daarnaast is er veel aandacht voor bewustwording en educatie om het draagvlak nog verder te vergroten. Het communicatieplan dient daarbij als basis.

5. Natuur en landschap

Vergroten biodiversiteit, versterken landschapstypen

De landschapsvisie is in ontwikkeling. Gekoppeld aan deze visie wordt een uitvoeringsplan opgesteld waar maatregelen uitgewerkt worden voor het versterken van biodiversiteit en de verschillende landschapstypen. Daarnaast is het beheerplan in uitvoering voor het onderhoud en versterken van landschapselementen. Samen met NMC, de Imkervereniging en Molentichting wordt uitvoering gegeven aan een plan van aanpak voor meer biodiversiteit en aandacht voor bijen ook in stedelijk gebied.

Behoud en verbeteren toegankelijkheid natuurgebieden

Natuurgebieden in Weert zijn volop in ontwikkeling en worden grootschaliger. Om deze gebieden te onderhouden worden grote grazers ingezet voor natuurlijke begrazing. Er wordt samen met terrein behorende organisaties en belangengroeperingen gewerkt aan een verbeter- en veiligheidsplan voor een betere toegankelijkheid van de natuur en het daarmee samenhangend groter veiligheidsgevoel. We streven er naar om in 2016 de maatregelen voortvloeiend uit dit verbeterplan afgerond te hebben.

6. Infrastructurele voorzieningen

Verbeteren verkeersonveilige situaties en bereikbaarheid

Een goede infrastructuur en daaruit voortvloeiende goede bereikbaarheid is een belangrijke drager voor een sterke economie en in het verlengde daarvan de ontwikkeling van bedrijventerreinen en het optimaal benutten van het toeristisch recreatief potentieel. Kleine verkeersknelpunten blijven we oppakken. We lossen daarmee verkeersonveilige situaties en ergernissen op.

Voor het meten van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid is samen met de provincie Limburg een nieuwe monitor opgezet. Hierop is te zien waar de meeste ongevallen plaatsvinden, wie de meest kwetsbare verkeersdeelnemers zijn, hoe hard er wordt gereden op een weg en

de relatie hiertussen. Op basis hiervan kunnen knelpunten beter in kaart worden gebracht.

Voor het verbeteren van de verkeersveiligheid worden knelpunten aangepakt vanuit de stelpost verkeer. Er is geen proactief beleid. Volgend op klachten en de ongevallenregistratie worden zij geprioriteerd. Speciale aandacht gaat naar schoolroutes en kwetsbare verkeersdeelnemers zoals fietsers, waaronder scholieren en ouderen. De schoolroutes Maaseikerweg-Graafschap Hornelaan, Mastenbroekweg-Altweerterkapelstraat en langs de Ringbaan-Zuid worden verbeterd. Daarnaast is het streven om op alle scholen in Weert verkeerseducatie te geven.

Behoud/verbeteren openbaar vervoer/buslijnen

De provincie Limburg is verantwoordelijk voor het openbaar vervoer in haar provincie. Er komt een nieuwe vervoerder voor de periode 2016 – 2031. Het buslijnnennet voor Weert is daarom ook nog niet bekend. We maken ons sterk voor het verbeteren van het openbaar vervoer. Daarbij ligt het accent op bereikbaarheid van het centrum, het NS station en het ziekenhuis en op afstemming met het doelgroepenvervoer. We streven ernaar alle dorpen minimaal te laten bedienen met een wensbus.

De gemeente neemt samen met de nieuwe vervoerder de promotie van het openbaar vervoer ter hand.

Wat zijn de resultaten in 2016 en hoe meten we die?

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Woningbouwprogramma (volkshuisvesting)	(Ver)bouwen naar behoefte	<p>Oplevering nieuwbouwwoningen.</p> <p>Starters die woonruimte hebben gevonden.</p> <p>Herbestemming leegstaande gebouwen.</p> <p>Pilot tijdelijke woningen.</p> <p>Aantal vervallen bouw mogelijkheden.</p>	<p>100 opgeleverde nieuwbouwwoningen.</p> <p>70 Starters/jongeren die aan woonruimte zijn geholpen.</p> <p>1 herbestemd leegstaand gebouw.</p> <p>1 pilot tijdelijke woningen</p> <p>10 vervallen bouw mogelijkheden.</p>
	Wijkvernieuwing	Stadsdeelvisie Weert-Zuid met uitvoeringsprogramma.	Een vastgestelde stadsdeelvisie Weert-Zuid.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Kwaliteit woonomgeving	Schone, hele en veilige openbare ruimte en verbeteren communicatie hierover	<p>Een gedifferentieerd kwaliteitsbeeld van de openbare ruimte dat is afgestemd met onze inwoners naar het belang van de locatie.</p> <p>Een verbeterde klantgerichtheid en klanttevredenheid bij onze inwoners.</p>	<p>Een hernieuwde indeling van het kwaliteitsbeeld van de openbare ruimte dat een differentiatie kent naar kwaliteit, inrichting en locatie.</p> <p>Een jaarlijks uitgevoerde objectieve meting naar klanttevredenheid en klantgerichtheid.</p>
	Verdere vergroening	Reconstructie Keent en afronding reconstructie Heiligenbuurt.	2 projecten uitgevoerd.
	Meer speel-, sport- en ontspanningsmogelijkheden in openbare ruimte	Burgerinitiatieven in openbare ruimte.	2 projecten uitgevoerd.
	Leegkomende plekken tijdelijk anders bestemmen	Een tijdelijk initiatief voor een leeggekomen plek.	1 project uitgevoerd.
	Weert-West	<p>Openstellen theater De Lichtenberg voor het publiek.</p> <p>Exploitatiestrategie voor het complex De Lichtenberg</p> <p>Bestemmingsplan waarbinnen ruimte is voor hippische sport.</p> <p>Uitvoering van de intentieverklaring Lichtenberg.</p> <p>Nieuwe (tijdelijke) bestemming voor de Van Hornekazerne of zicht daarop.</p> <p>Verkoop van de Boostenzalen</p>	<p>4.000 bezoekers en 3 activiteiten in het theater in 2016.</p> <p>3 hippische evenementen in 2016.</p> <p>Opstarten bestemmingsplanprocedure</p> <p>Grondaankoop of -ruil en verkoop van gemeentelijk vastgoed.</p> <p>Geen verloedering of leegstand van kazerneterrein.</p>

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Cultuurhistorie	Concentratie musea en verhogen aantrekkingskracht	Een nieuwe museum opgesteld in samenwerking met belanghebbenden en geïnteresseerden.	Een vastgestelde museumnota.
	Vergroten kennis en versterking beleving cultureel erfgoed	Organiseren Open Monumentendag. Uitreiken Erfgoedprijs Dialogo op sociale media	8.000 bezoekers tijdens Open Monumentendag 1.000 publieksstemmen en publiciteit prijsuitreiking. Berichtenbereik van 2.000 en 500 likes op Facebook.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Duurzaamheid	Energieneutrale en vitale gemeente in 2050	Beleidskader Duurzame ontwikkeling 2014-2020 met een heldere ambitie en doelstelling, welke in lijn liggen met elkaar en het nationale Energie-akkoord. De klimaatmonitor monitort de behaalde resultaten.	Een vastgestelde ambitie voor 2050 en een concrete doelstelling voor de looptijd van het beleidskader.
	Implementatie beleidskader duurzaamheid en vergroten draagvlak	Duurzaamheid is een integraal onderdeel van beleidsplannen en bestuurlijke besluiten. Samenwerking met WeertEnergie en Limburgse gemeenten. Ondersteuning van diverse duurzaamheidsinitiatieven en markten. Uitvoering concrete projectplannen in samenwerking met externe partijen. Deelname aan subsidietrajecten Vastgesteld communicatieplan en vergroten draagvlak	Duurzaamheids- en participatieparagraaf als onderdeel van ieder voorstel. Energieloket, coaches, zonPV op terreinen en daken in samenwerking met Weert-Energie, deelname aan V&G coalitie en SML samenwerking (Visie op energie). Deelname aan minimaal 2 duurzaamheidsmarkten per jaar, fairtrade winkelroute in Weert, deelname e-laad, groene voetstappen op scholen. Uitvoering 20 projecten per jaar binnen 5 thema's met als doel bewustwording, energiebesparing en duurzame opwekking. Deelname Subsidie Duurzame Energieopwekking, Interreg thermografie particuliere woningbouw, vouchers duurzaamheidsinitiatieven VNG, programma DuurzaamDoor provincie Limburg, green deal Stroomversnelling. Traject vergroten draagvlak intern, met ondernemers en met dorps- en wijkraden, duurzaamheidskalender, 5 bewustwordings-activiteiten.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Natuur en landschap	Vergroten biodiversiteit, versterken landschapstypen	Landschapsvisie opgesteld Opstellen plan van aanpak "Weert zoemt"	Vastgestelde landschapsvisie Vastgesteld plan van aanpak "Weert zoemt"
	Behoud en verbeteren toegankelijkheid natuurgebieden	Verbeter – en veiligheidsplan natuurgebieden uitgevoerd.	Uitvoeringsmaatregelen afgerond.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Infrastructurale voorzieningen	Verbeteren verkeersonveilige situaties en bereikbaarheid.	Veilige schoolroutes/ veilige fietsroutes. Verkeerseducatie op alle scholen.	Daling van het aantal slachtofferongevallen. Het behalen van het verkeersveiligheidslabel door scholen.
	Behouden/verbeteren openbaar vervoer/buslijnen	Afstemming met doelgroepenvervoer. Promoten van openbaar vervoer.	Meer gebruikers van het openbaar vervoer.

Planning uitvoering coalitieprogramma 2015-2018

	2014/2015	2016	2017	2018
(Ver)bouwen naar behoefte	•	•	•	•
Wijkvernieuwing	•	•	•	•
Schone, hele en veilige openbare ruimte en verbeteren communicatie hierover	•	•	•	•
Verdere vergroening	•	•	•	•
Meer speel-, sport- en ontspanningsmogelijkheden in openbare ruimte	•	•	•	•
Leegkomende plekken tijdelijk anders bestemmen	•	•	•	•
Weert-West				
Concentratie musea en verhogen aantrekkingskracht	•	•	•	•
Vergroten kennis en versterking beleving cultureel erfgoed	•	•	•	•
Energieneutrale en vitale gemeente in 2050	•	•	•	•
Implementatie beleidskader duurzaamheid en vergroten draagvlak	•	•		
Vergroten biodiversiteit, versterken landschapstypen	•	•	•	•
Behoud en verbeteren toegankelijkheid natuurgebieden	•	•	•	•
Verbeteren verkeersonveilige situaties en bereikbaarheid	•	•	•	•
Behouden/verbeteren openbaar vervoer/buslijnen	•	•	•	•

Wat mag het kosten?

	2016	2017	2018	2019
Totale lasten	34.893.483	35.329.374	33.584.774	34.277.655
Totale baten	19.071.660	19.125.137	17.470.564	18.287.539
Saldo	15.821.823	16.204.237	16.114.210	15.990.116
Toevoegingen reserves:				
Civieltechnische werken	115.760	115.760	115.760	115.760
Onderhoud en vervanging Biesterbrug	88.367	88.367	88.367	88.367
Vastgoed	60.000	60.000	60.000	60.000
Onttrekkingen reserves:				
Onderhoud en vervanging Biesterbrug	15.329	15.329	15.329	15.329
Restauratie Martinustoren	6.684	6.684	6.684	6.684
St. Annamolen	178	178	178	178
Molenonderhoud	28.606	28.606	28.606	28.606
Verkoop oude Milieustraat	18.295	18.295	18.295	18.295

Financiële analyse

	Jaarrekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Totale lasten	35.649.649	36.396.414	34.893.483
Totale baten	18.859.214	18.638.004	19.071.660
Saldo	16.790.435	17.758.410	15.821.823

De lasten nemen af met € 1.502.931,--	Afwijking
- Lagere kapitaallasten. (exclusief reiniging, riolering en grondexploitatie; dit zijn gesloten financieringen).	-212.565
- Lagere doorbelastingen. (exclusief reiniging, riolering en grondexploitatie; dit zijn gesloten financieringen).	-2.640.056
- De kosten van het uitbesteed onderhoud van de onverharde wegen nemen door de outsourcing toe met € 269.016,--. Hier tegenover staat een lagere doorbelasting van de apparaatskosten van Openbaar Gebied en tractie.	269.016
- Door de uitvoering van de straatreiniging in de concessie nemen de kosten voor het uitbesteed onderhoud enerzijds toe met € 967.227,--. Anderzijds neemt de doorbelasting van de apparaatskosten van Openbaar Gebied en tractie af.	967.227
- Door de overgang naar volledige gifvrije onkruidbestrijding met ingang van 2016 nemen de kosten van uitbesteed onderhoud toe.	155.328
- De outsourcing leidt tot een verhoging van het uitbesteed onderhoud voor openbare verlichting met € 116.269,--. Daar staat een lagere doorbelasting van de apparaatskosten van Openbaar Gebied en tractie tegenover.	116.269
- De kosten van onderhoud plantsoenen nemen toe met € 78.002,-- door gedeeltelijke outsourcing en de indexering van de tarieven. De doorbelasting van de apparaatskosten van Openbaar Gebied en tractie nemen echter af door de outsourcing.	78.002
- Reiniging heeft een gesloten financiering. De per saldo lagere lasten worden veroorzaakt door de stijging van de kosten voor het uitbesteed onderhoud met € 366.000,-- vanwege de outsourcing. De kosten van het personeel van derden en de sociale werkvoorziening en apparaatskosten van Openbaar Gebied en tractie nemen door de outsourcing echter af met € 879.000,--. Ook de kapitaallasten nemen af met € 13.000,--. De doorberekening van de kosten van straat-reiniging/onkruidbestrijding en overhead nemen toe met € 356.000,--.	-170.000
- Riolering heeft een gesloten financiering. De hogere lasten riolering houden verband met: <ul style="list-style-type: none"> - de uitvoering van het rioleringsonderhoud in concessie leidt in 2016 tot lagere kosten voor het uitbesteed onderhoud (-/- € 479.000,--) en tot lagere apparaatskosten van Openbaar Gebied (-/- € 146.000,--); - toename van de kapitaallasten van investeringen (€ 264.000,--), het stortrecht (€ 29.000,--) en de storting in de voorziening (€ 433.000,--); - toename doorberekening van de kosten van straatreiniging/onkruidbestrijding en overhead (€ 251.000,--). 	352.000
- De bouwgrondexploitatie (Grondbedrijf) wordt neutraal in de begroting verwerkt in programma 1 en 2.	-445.210
- Overige verschillen.	27.058
Totaal	-1.502.931

De baten nemen toe met € 433.656,--	Afwijking
- Door de uitvoering van de straatreiniging in concessie nemen de kosten af, waardoor de kosten die toegerekend worden aan de reiniging en riolering ook afnemen vanuit het product "straatreiniging". Verder vervalt een incidentele bijdrage van circa € 29.000,-- van de Stichting Afvalfonds voor het zwerfafval.	-606.269
- De hogere kosten van de gifvrije onkruidbestrijding worden doorberekend aan de reiniging en de riolering.	156.735
- De incidentele opbrengst van de entreegelden voor de expositie van Rembrandt vervallen in 2016.	-31.000
- Op basis van de huidige opbrengst neemt de afvalstofheffing toe met circa € 340.000,-- terwijl de opbrengst van de milieustraat daalt met circa € 60.000,-- door vermindering van de bijdrage van de gemeente Nederweert.	280.000
- De opbrengst van de rioolrechten nemen toe met € 311.000,--, rekening houdend met de kwijtschelding en de indexatie van 2% per jaar in 2016. In 2016 is er een hogere	833.000

4. Programmaplan

onttrekking van de voorziening ten opzichte van 2015 van € 522.000,--.	
- Hogere opbrengsten leges bouwvergunningen.	250.000
- De bouwgrondexploitatie (Grondbedrijf) wordt neutraal in de begroting verwerkt in programma 1 en 2.	-445.210
- Overige verschillen.	-3.600
Totaal	433.656

Onderstaande prioriteiten, vervangingsinvesteringen en "Kiezen met Visie" zijn nog niet verwerkt in de begroting. Deze maken onderdeel uit van "Kiezen met Visie" en zullen na besluitvorming van uw raad worden verwerkt in de begroting.

Prioriteiten	Investering	Exploitatielasten
Herontwikkeling Waterfront	1.490.000	46.500
Uitbreiding fietsparkeerplaatsen o.b.v. fietsparkeerplan	160.000	20.000
Inrichting openbaar gebied bij KEC (speciaal onderwijs)	492.200	30.763
Parkeerplaats IKC (school) Laar	50.000	2.625
Inrichting openbare ruimte IKC Leuken	637.000	33.443
Uitvoering duurzaamheidsbeleid		15.000
Stelpost Verkeer en Vervoer		15.600
Projecten verkeersveiligheid RMO		20.000
Handhavingsuitvoeringsprogramma Drank- en Horecawet		10.000

Vervangingsinvesteringen	Investering	Exploitatielasten
Plantschalen	50.000	5.125
Afsluitpalen binnenstad	100.000	11.250
Voegvullingen en fundering Oude Markt	100.000	6.250
Riolering (pompgemalen, duikers e.d.) De lasten zijn meegenomen bij de berekening rioolrechten/ gesloten financiering riolering.	2.000.000	
Ondergrondse inzamelcontainers	76.266	6.038
Glasbakken De lasten zijn meegenomen bij de berekening reinigingsrechten/ gesloten financiering reiniging.	50.000	3.958

Kiezen met Visie	Formatnr.	Bezuiniging
Opvang zwerfdieren	24	15.000
Bermen en plantsoenen	29	100.000
Straatreiniging	31	3.050
Bebording: overig	37	13.000
Budget aankoop kunst	77	20.000
Algemeen beheer erfgoed	78	26.698
Groencompostering	85	20.000
Speelplaatsen	101	41.000
Wabo handhaving milieu	145	20.000
Wabo vergunning bouw	155	16.000

Aanvullende voorstellen		
Wabo vergunning bouw: afbouwen jaarlijkse bijdrage VAC	155	1.000
Verlagen budget exposities musea voor 2016 in afwachting van de museumnota.	79	20.000
Verlagen budget onderhoud wegen voor 2016 € 100.000,-- en vanaf 2017 € 50.000,--		100.000
Baten		
Fontein, abri's recogn.stadspl.in 2016 i.p.v. 2017	35	25.000

Programma 2: Economie

Portefeuillehouders: A. van Eersel, G. Gabriels, H.Litjens

Visie

Weert is een ondernemende stad met een krachtige lokale economie. Deze sterke basis willen we koesteren waarbij we minimaal inzetten op behoud maar ook op verdere versterking van onze bedrijvenstructuur. In dat kader participeren we onder andere in Keyport. We willen in de regio een leidende en innovatief denkende overheid zijn die optimaal gebruik maakt van de kansen om haar heen. We gaan ons meer oriënteren op Brainport Eindhoven. We continueren onze (financiële) inzet op dit thema om onze rol goed te kunnen vervullen. Om in te kunnen spelen op het economisch herstel zetten we in op voldoende aanbod van bedrijfskavels in alle soorten en maten. De totstandkoming van Kampershoek 2.0 en bedrijventerrein de Kempen spelen daarbij een belangrijke rol. Verder onderzoeken we vanuit Midden Limburg de mogelijkheid om gezamenlijk acquisitie te plegen. Ook denken wij samen met de partners in het onderwijs en de werkgevers na over het vormgeven van de doorgaande leerlijn en relatie tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Een gezonde en goede economie is de basis voor ons bestaan in de toekomst. Vooral daarmee blijven we onze positie als centrumgemeente waarmaken en kunnen we de voorzieningen voor onze inwoners maximaal in stand houden. Een lage werkloosheid en veel minder mensen in de bijstand zijn voor ons leidend.

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

ECONOMIE

1. Vestigingsplaatsfactoren	Aanscherpen economisch profiel
	Economische structuurversterking (de beschikbaarheid, kwaliteit, ruimtelijke spreiding en samenhang van productiefactoren, waaronder infrastructuur)
	Sterkere rol in economische samenwerkingsverbanden (o.a. Keyport 2020)
	Verbeteren externe oriëntatie
2. Arbeidsmarkt / Re-integratie	Participatiewet
	Verder ontwikkelen arbeidsmarktregio
	Voorkomen werkloosheid
3. Onderwijs	Passend aanbod onderwijs
	Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven
	Verbeteren volwasseneneducatie

ECONOMIE

4. Speerpunt-sectoren	Versterken maakindustrie
	Uitbouwen belang agribusiness
	Aanbod logistieke terreinen met (boven) regionale functie
	Een sterkere toeristisch-recreatieve sector
	In beeld brengen en benutten kansen crossovers speerpunt-sectoren
5. Zakelijke dienstverlening	Voorkomen dreigende leegstand en regie op inzet beschikbare ruimte
	Heroriëntatie invulling Centrum Noord
6. Detailhandel	Vitale detailhandelsstructuur
	Versterken centrumfunctie in de regio
	Versterken binnenstadseconomie centrum Weert

Wat doen we er voor?

1. Vestigingsplaatsfactoren

Aanscherpen economisch profiel

Na vaststelling van het economisch profiel in 2015, geven we hier in 2016 verdere invulling aan. Dit doen we samen met onze stakeholders d.m.v. een Economische Agenda. Deze bevat de hoofdlijnen en ambitie van het economisch beleid en de instrumenten die we inzetten om deze te bereiken.

Economische structuurversterking (de beschikbaarheid, kwaliteit, ruimtelijke spreiding en samenhang van productiefactoren, waaronder infrastructuur)

We beschikken over een passend aanbod van bedrijfspaviljoens in alle soorten en maten. Er is circa 68 ha bedrijfsgrond direct uitgeefbaar. Er is regionale afstemming (onder provinciale regie) over de programmering van werklocaties. Wij propageren parkmanagement en de aanleg van glasvezel op alle bedrijventerreinen.

Een goede infrastructuur en daaruit voortvloeiende goede bereikbaarheid is een belangrijke drager voor een sterke economie en in het verlengde daarvan de ontwikkeling van bedrijventerreinen en het optimaal benutten van het toeristisch recreatief potentieel.

We zetten vol in op de treinverbinding Weert-Antwerpen door hier naast de lobby ook daadwerkelijk geld voor te reserveren (€ 2 mln) in de jaarschijf 2017. Daarnaast blijven we vol inzetten op twee maal drie rijstroken A2 naar Eindhoven. Hierbij nemen we vooral een rol in het lobbytraject op ons aangezien dit een Rijksweg is.

De reconstructie van de N280 zien we als een provinciale verantwoordelijkheid. Gelet op onze financiële situatie geven we geen prioriteit aan de reconstructie van de N280 binnen de bebouwde kom.

Met betrekking tot de Westtangente moeten er eerst nog verdere studies plaatsvinden die de economische en infrastructurele haalbaarheid aangeven. Daarvoor investeren we in verder onderzoek in 2017 waaruit ook de economische en maatschappelijke kosten en baten moeten blijken. Maatregelen bij de ringbanen zijn in de tijd naar achteren geschoven. Inzake de IJzeren Rijn wordt aan een "neetenzij" standpunt vastgehouden.

Sterkere rol in economische samenwerkingsverbanden (o.a. Keyport 2020)

We ondersteunen de doorontwikkeling van de regionale samenwerking in Keyportverband en de borging van de organisatie en de procesgelden.

Vanuit het economisch profiel wordt gestuurd op de opgave van samenwerkingsverbanden als Keyport 2020 en Brainport 2020 door het leggen van accenten in de opgaven en programmering van het betreffende samenwerkingsverband.

We willen een verdere intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking met relevante partners in Belgisch Limburg, Midden-Limburg en Zuidoost-Brabant. Dit moet resulteren in grensoverschrijdende uitvoeringsprogramma's en aansluiten op vastgestelde visies en in ontwikkeling zijnde gebiedsvisies (regiovisie Midden-Limburg voor toerisme en recreatie, onze structuurvisie, de integrale gebiedsvisie Kempen~Broek/IJzeren Man en de visie Cranendonck/Weert). Verder onderzoeken we vanuit Midden Limburg de mogelijkheid om gezamenlijk acquisitie te plegen.

Verbeteren externe oriëntatie

In 2016 organiseren we bij voldoende belangstelling een handelsmissie naar Yuhang, Hangzhou (China). Een proces van matchmaking gaat daaraan vooraf.

In onze externe oriëntatie zullen we ons blijven richten op Noord-Brabant en met name de regio Eindhoven waardoor de reikwijdte en bekendheid van Weert wordt vergroot.

We zullen het actief aanbieden van stageplaatsen door Weerter bedrijven in de regio Eindhoven stimuleren. Onder meer daarvoor zullen we op bestuurlijk niveau rechtstreeks contact leggen met (intermediaire) bedrijven in de regio Eindhoven.

2. Arbeidsmarkt / Re-integratie

Participatiewet

Sinds januari 2015 is de Participatiewet van toepassing. In deze wet staat werk voorop: iedereen die arbeidsvermogen heeft, levert 'naar vermogen' een bijdrage op de arbeidsmarkt. In 2016 wordt meer dan voorheen de nadruk op werk gelegd. Vanaf de eerste melding voor een uitkering wordt ingezet op economische zelfredzaamheid. De focus ligt op het vinden van een baan, ondersteund door het Werkgeversservicepunt Werk.Kom. Als een baan nog niet tot de mogelijkheden behoort wordt ingezet op maatschappelijke participatie

met als doel verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt en/of het voorkomen van sociaal isolement.

Tevens wordt de reeds in gang gezette transformatie (van het sociaal domein) verder ontwikkeld, zodat inwoners zelf zoveel mogelijk met hulp van hun eigen sociale netwerk aan het werk komen. Daardoor hoeft er geen of minder een beroep te worden gedaan op de gemeente. Inwoners die niet op eigen kracht aan het werk kunnen, bieden we samen met werkgevers en maatschappelijke organisaties ondersteuning op maat aan. Daarnaast ondersteunen wij de werkgevers bij het in dienst nemen van mensen met een arbeidsbeperking. Speciale aandacht gaat in de komende periode uit naar de aansluiting tussen onderwijs en werk en de aansluiting tussen zorg en participatie.

Implementeren Wet Taaleis

Op 1 januari 2016 treedt de Wet Taaleis in werking. Met deze wet worden de voorwaarden voor een bijstandsuitkering uitgebreid. Het gaat om de beheersing van de Nederlandse taal op minimaal het inburgeringsniveau (groep 8 basisschool). De implementatie van de Wet Taaleis bereiden wij regionaal voor.

Verder ontwikkelen arbeidsmarktregio

Het in 2015 vormgegeven regionaal Werkbedrijf wordt in 2016 verder ontwikkeld aan de hand van het 'Actieplan regionaal arbeidsmarktbeleid 2015/2016'. Thema's zoals garantiëbanen en doelgroepregister, loonkostensubsidie, aansluiting arbeidsmarkt/onderwijs, jeugdwerkloosheid, aansluiting UWV, vakmanschap, samenloop van 3D regels en realisatie gezamenlijke werkgeversbenadering (Werk.Kom) worden uitgewerkt in uitvoeringsplannen die zijn opgenomen in de transformatieagenda Regionaal Arbeidsmarktbeleid.

Voorkomen werkloosheid

Regionaal heeft de arbeidsmarktregio Midden Limburg een plan van aanpak gemaakt: 'Samen naar een werkende toekomst'. Hiermee willen we jongeren met een werkloosheidsuitkering en met een uitkering o.g.v. de Participatiewet via leerwerkplekken naar reguliere banen leiden. Speerpuntsectoren: Agribusiness, Zorg, Maakindustrie, Logistiek en Leisure & Retail. Verder willen we inzetten op actieve bemiddeling bij het MKB.

Verder willen we door samenwerken met economische zaken meer werkgelegenheid naar Weert halen en werken aan een betere aansluiting onderwijs op de arbeidsmarkt.

3. Onderwijs

Passend aanbod onderwijs

Primair onderwijs

De komende jaren realiseren wij nog de kind centra voor Leuken en Laar. Daarnaast zoeken wij naar mogelijkheden om de toenemende overcapaciteit in scholen als gevolg van de demografische ontwikkeling terug te dringen. De uitwerking hiervan wordt meegenomen in de voorzieningsplannen, die in 2014 zijn opgestart. In eerste aanleg voor Weert-Centrum gevolgd door die voor Swartbroek, Tungelroy en Altweerderheide.

Voortgezet onderwijs

Ook voor het voortgezet onderwijs geldt dat wij samen met het schoolbestuur LVO zoeken naar mogelijkheden om de aanwezige overcapaciteit terug te dringen, waarbij de kwaliteit van onderwijs en huisvesting uiteraard voorop staat. De lijn is ingezet om te komen tot afstoten van het gebouw Kwadrant (Thornstraat) en renovatie van de gebouwen van het Philips van Horne. Gelet op het bereik van Het Kwadrant wordt afstoten van het gebouw aan de Thornstraat niet binnen 5 jaar voorzien.

Speciaal onderwijs

Het speciaal onderwijs zal met uitzondering van Onderwijsgroep Buitengewoon deel gaan uitmaken van het Kennis- en Expertisecentrum. Ingebruikname wordt voorzien eind 2017. Met Onderwijsgroep Buitengewoon dient voor dit tijdstip afstemming te worden gezocht over separate huisvesting. In de uitwerking van de normeringen is al rekening gehouden met het afnemend bereik van speciaal onderwijs als gevolg van de invoering Wet Passend Onderwijs.

(Voorbereidend) beroepsonderwijs

De borging van het beroepsonderwijs in Weert blijft onze aandacht houden. Wij hebben hiervoor samen met de partners in het onderwijs en bedrijfsleven beleid ontwikkeld.

Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven

We streven naar een uitgebreid aanbod aan opleidingen primair, voortgezet en vervolgonderwijs in Weert. Samenwerking met LVO, Citaverde en Gilde is hierbij belangrijk. Om zoveel mogelijk studenten in Weert te behouden zal ons opleidingsaanbod verbreed moeten worden. We werken samen met de Provincie om een opleiding in de groeiende paardensector te laten landen in Weert.

De gezamenlijke inspanningen met de partners uit het onderwijs en werkgevers uit de regio

hebben geleid tot een notitie waarin afspraken zijn gemaakt over begroting van het beroeps- onderwijs binnen Weert, doorontwikkeling van de doorgaande leerlijn in het onderwijs en een betere aansluiting van het beroepsonderwijs bij de behoefte van werknemers uit de regio. De afspraken die hierover zijn gemaakt worden de komende jaren verder uitgewerkt en wij blijven hier als regievoerder bij betrokken.

Daarnaast willen we sterker inzetten op samenwerking met de verschillende scholen (primair en voortgezet onderwijs) om slimme verbindingen te creëren. Verbindingen die gericht zijn op het bevorderen van:

- Cultuureducatie (aansluiten bij het Provinciale programma genaamd DOOR! aan- gaande een doorlopende leerlijn Muziekon- derwijs) en vanwege de stijgende vraag vanuit scholen uitbreiding van "Combina- tiefunctionaris Cultuur".
- Natuur- en Milieu-educatie (nauwer sa- menwerken met het Natuur en Milieucen- trum de IJzeren Man).
- Tolerantievraagstukken; acceptatie en uitsluiting van Minderheden.
- Constructief overleg in het kader van de Lokale Educatieve Agenda (LEA) waar ook verbindingen gelegd worden tussen onder- wijs, jeugdzorg en schooluitval.

Verbeteren volwasseneneducatie

Op 1 januari 2015 is de gewijzigde Wet Educa- tie en Beroepsonderwijs (WEB) in werking ge- treden. Met de inwerkingtreding van deze wet worden de educatiemiddelen uitgekeerd aan de contactgemeente Roermond. De zeven Mid- den-Limburgse gemeenten werken samen aan een voldoende en kwalitatief aanbod in de re- gio. In het nog op te stellen regionale beleids- plan zal de keuze voor formele en/of non- formele educatie voor 2016 aan bod komen. Tevens zal in 2016 een regionaal aanbestedingstraject educatieopleidingen van start gaan.

Volwasseneducatie raakt de werkvelden werk en inkomen, voor- en vroegschoolse educatie en WMO. In het licht daarvan zien we volwas- seneneducatie niet als doel op zich, maar als een instrument/middel om doelen op andere beleidsterreinen te bereiken.

4. Speerpunt - sectoren

Economische versterking en uitbreiding toeris- me en recreatie zijn zinloos zonder grensover- schrijdende promotie van de sterke punten van de stad en omgeving. Om meer output te ha- len uit Weert de Groenste stad van de wereld, Weert 600, de Weertse kermis en andere ty- pisch Weertse zaken gaan we de activiteiten rondom stadspromotie integraal bekijken en

willen we hier een efficiëncyslag maken. Om die reden wordt de prioriteit stadspromotie ad € 25.000,-- nog niet in 2016 opgevoerd.

Versterken maakindustrie

In regionaal verband (Keyport 2020) dragen wij bij aan concrete innovatieve projecten in de speerpuntsector maakindustrie. We beschikken over een passend aanbod van bedrijfskavels in alle soorten en maten voor maakindustrie. De zakelijk relaties (in- en verkoop) met Noord- Brabant zijn reeds zeer sterk, met name in de industrie. Wij zullen ons in onze oriëntatie voor de maakindustrie op Eindhoven blijven richten.

Uitbouwen belang agribusiness

In regionaal verband (Keyport 2020) initiëren, faciliteren en coördineren wij innovatieve ont- wikkelingen in de speerpuntsector agribus- ness. In het LOG gebied is nog ruimte voor één nieuw vestiging van een bedrijf voor intensieve veehouderij. We zetten in op het vernieuwen en versterken van de agrarische sector, maar wel duurzaam en met maatschappelijk toege- voegde waarde.

Aanbod logistieke terreinen met (bo- ven)regionale functie

In regionaal verband (Keyport 2020) worden innovatieve ontwikkelingen in de speerpuntsec- tor logistiek geïnitieerd en gefaciliteerd. Groot- schalige kavels voor de logistiek zijn beschik- baar in Kampershoeck 2.0. Dit flexibel ingerich- te terrein biedt ook kleinere kavels aan, van belang voor bestaande lokale bedrijven die een geschikte nieuwe plek zoeken. Verder stimuleren we de doorontwikkeling van de multimodale terminal Cranendonck mede in relatie tot de verdere ontwikkeling van het Duurzaam Industriepark Cranendonck.

Een sterkere toeristisch-recreatieve sector

We zetten in op een verdere intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking met relevante partners in Belgisch Limburg, Mid- den-Limburg en Zuidoost-Brabant. Dit moet resulteren in grensoverschrijdende uitvoe- ringsprogramma's en aansluiten op vastgestel- de visies en in ontwikkeling zijnde gebiedsvi- sies.

Gezamenlijk met de regio wordt binnen SML verband een regionale visie/aanpak uitgewerkt voor:

- marketing, branding en promotie
- verblijfsaccommodaties
- regionale ambities recreatie en toerisme als input voor de agenda van Midden Lim- burg

T.a.v. uitvoeringsprogramma's wordt ingezet op:

- uitbreiding van het toeristisch recreatief aanbod bij de Centrale Zandwinning (dagstrand, outdoor recreatie, horeca, vissen en duiken)
- het versterken van de hoofdtoegangspoort KempenBroek
- het versterken van de crossovers tussen het bestaande aanbod in grenspark KempenBroek/IJzeren Man gebied (bv. klimbos/ kinderboerderij)
- realisatie zintuigenpark in de IJzeren Man
- transformatieopgave voor Weert-West (van Hornekazerne, Lichtenberg, Boostengymzalen en boerderijen) met als overkoepelend thema vrije tijd. Gestreefd wordt naar een landschappelijk vormgegeven vrijetijdspark, als intermediair tussen stad en grenspark KempenBroek. Subthema's zijn onderwijs, cultuur, (hippische) sport, leisure
- acquisitie van nieuwe toeristische verblijfsaccommodaties (bv. hotelmarkt)
- marketing en promotie (integrale benadering)

In beeld brengen en benutten kansen crossovers speerpunt-sectoren

We zetten extra in op crossovers tussen de kansrijke sectoren maakindustrie, agro-food, recreatie en toerisme, logistiek en dienstverlening. Mogelijkheden om samen te werken en synergieën te halen met (markt)partijen in de regio (bv. reststroom, retourlading) worden verkend.

5. Zakelijke dienstverlening

Voorkomen dreigende leegstand en regie op inzet beschikbare ruimte

We stemmen regionaal af (onder provinciale regie) over de programmering van kantoorlocaties. We blijven een aantal kavels aanbieden voor kantoren op Centrum-Noord. Daarnaast spannen we ons in om een aantal kavels uit de markt te halen t.b.v. andere bestemmingen zoals wonen of leisure. Ook enkele bestaande kantoren worden herbestemd. De grootschalige vraag naar nieuwbouw leiden we naar Centrum-Noord en de kleinschalige vraag faciliteren we in de binnenstad. Deze vraag kan gebruikt worden als alternatieve invulling bij winkelleegstand in het deel van de binnenstad dat niet hoort tot het kernwinkelgebied.

Heroriëntatie invulling Centrum-Noord

Na vaststelling van de visie (heroriëntatie op) Centrum-Noord en het inspiratiekader voor de locatie stadsbrug/zone kanaal in 2015, wordt

in 2016 verder invulling gegeven aan de uitvoering hiervan. Een deel van de kavels blijft in de vastgoedportefeuille en de gemeente stimuleert de verkoop en realisatie van kantoren en woon-werkkavels. Daarnaast zetten we in op functionele verbreding met name in de zone Stadsbrug/Eindhovenseweg. Gedacht wordt aan initiatieven uit de toeristische verblijfssector, publieksgerichte dienstverlening, combinaties van wonen en werken (bijvoorbeeld huurappartementen voor expats). Detailhandel sluiten we bij voorbaat uit. Om dit mogelijk te maken is een (partiële) herziening van het bestemmingsplan nodig.

6. Detailhandel

Vitale detailhandelsstructuur

We zetten in op het behoud en de versterking van de kansrijke winkelgebieden: binnenstad, wijk- en buurtwinkelcentra in Weert, dorpscentrum Stramproy en de PDV-locatie Roermondseweg-Moesdijk. Daarbij wordt wat de laatste betreft gestreefd naar verbetering van de ontsluiting van de locatie. Daarnaast ontwikkelen we een toekomstperspectief ten aanzien van de kansloze winkellocaties. Dit wordt vervat in een gemeentelijk beleidskader. Afstemming vindt plaats in de regio in de regionale uitwerking werklocaties, waar het aspect dynamisch voorraadbeheer een plek krijgt.

Versterken centrumfunctie in de regio

Gestreefd wordt naar een vergroting van de rol die Weert in een grotere regio vervuld. Door versterking van enerzijds de binnenstad-economie en anderzijds de PDV-locatie wordt getracht het verzorgingsgebied van de Weertse detailhandel te vergroten.

We stemmen regionaal af (onder provinciale regie) over de programmering van kantoorlocaties.

Versterken binnenstadseconomie centrum Weert

Het in 2015 doorontwikkelde Centrummanagement wordt verder gefaciliteerd. Via de publiek-private samenwerking wordt er gewerkt aan een breed takenpakket, zoals aanpak leegstand, verdere clustering winkels, parkeren, groen, winkelopstelling en gezamenlijke promotie. De kwartiermaker en haar ambtelijk counterpart/aanjager vervullen hierin een sleutelrol. Ook is de wijze van financiering een belangrijk aandachtspunt. Ondernemers en vastgoedeigenaren in de binnenstad zullen gezamenlijk moeten zorgdragen voor bij voorkeur de helft van de financiering, waarna wij er de andere helft als cofinanciering tegenover

zetten. Naast fysieke maatregelen in de openbare ruimte gaan we met CMW aan de slag met het versterken van de ruimtelijke economische structuur. Een recent voorbeeld daarvan is het Beekstraatkwartier waar particuliere initiatiefnemers hebben gezorgd voor nieuwe levendigheid. In het kader van deregulering worden onnodige regels afgeschaft.

Wat zijn de resultaten in 2016 en hoe meten we die?

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Vestigingsplaats-factoren	Aanscherpen economisch profiel	Focus in ons economisch beleid.	Economische agenda.
	Economische structuurversterking (beschikbaarheid, kwaliteit, ruimtelijke spreiding en samenhang van productiefactoren, waaronder infrastructuur)	Toename aantal bedrijven.	Aantal nieuwe bedrijven.
	Sterkere rol in economische samenwerkingsverbanden (o.a. Keyport 2020)	Keyport 2020 als regionale innovatiemotor, regio-brander en –marketeer, dicht tegen het eigen ambtelijk apparaat aan.	Verantwoordingsrapportages in Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.
	Verbeteren externe oriëntatie	Betere 'zichtbaarheid' van Weert in andere economisch sterke regio's.	Aantal aanvragen om informatie.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Arbeidsmarkt / Re-integratie	Participatiewet	Zoveel mogelijk mensen (met arbeidsbeperking) zijn geplaatst op (regulier) werk Wet Taaleis is geïmplementeerd.	Vermindering aantal mensen met een uitkering levensonderhoud. Voortgangsrapportage
	Verder ontwikkelen arbeidsmarktregio	Doorontwikkeld regionaal arbeidsmarktbeleid. Integrale aanpak van de gecoördineerde werkgevers dienstverlening.	Voortgangsrapportage
	Voorkomen werkloosheid	100 parttime of fulltime plaatsingen op de arbeidsmarkt Regionale ambitie project jongeren bemiddelen van: 700 jongeren met WW uitkering 100 jongeren met PW uitkering 100 jongeren zonder startkwalificatie 75 jongeren van het Pro/ VSO en Entree	Rapportage Werk.kom Regionale jeugd monitor

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Onderwijs	Passend aanbod onderwijs	Een op de (demografische) ontwikkelingen afgestemd aanbod.	Twee nieuwe scholen in Leuken en Laar. Vastgestelde voorzieningenplannen inclusief uitvoeringsprogramma.
	Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven	Betere doorstroming. Betere afstemming tussen vraag en aanbod. Beter gekwalificeerde werknemers binnen de eigen regio. Meer aandacht voor muziekonderwijs, natuur en milieu-educatie en diversiteit in het onderwijs	Toename aantal stageplekken. Toename werkgelegenheid pasafgestudeerden binnen de regio.
	Verbeteren volwasseneneducatie	Een regionale aanbesteding. Voldoende en kwalitatief aanbod in de regio. Meer maatwerktrajecten.	Voortgangsrapportage.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Speerpunt-sectoren	Versterken maakindustrie	Nieuwe innovatieve ontwikkelingen.	Aantal aangevraagde octrooien t.b.v. maakindustrie. Omzetstijging.
	Uitbouwen belang agribusiness	Nieuwe innovatieve ontwikkelingen.	Aantal aangevraagde octrooien t.b.v. agribusiness. Omzetstijging.
	Aanbod logistieke terreinen met (boven)regionale functie	Per direct beschikbare hectares ten behoeve van onder meer distributiecentrum Keyport.	Concreet aanbod aan de markt.
	Een sterkere toeristisch-recreatieve sector	Weert op eenduidige, integrale wijze promoten in afstemming met relevante partners. Sterkere profilering en positionering van de potenties van grenspark KempenBroek. Versterking samenhang binnenstad-buitengebied. Nieuwe product-marktcombinaties. Visie op huisvesting frontoffice dienstverlening VVV, mede in relatie tot herhuisvesting backoffice dienstverlening VVV en CMW.	Toename aantal overnachtingen, aantal dagtoeristen en bestedingen toeristen. Nieuwe locatie voor de VVV.
	In beeld brengen en benutten kansen crossovers speerpuntsectoren	Nieuwe productmarktcombinaties	Aantal nieuwe productmarktcombinaties. Aantal nieuwe samenwerkingsverbanden tussen bedrijven

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Zakelijke dienstverlening	Voorkomen dreigende leegstand en regie op inzet beschikbare ruimte	Panden die (langer) leegstaan weer in gebruik nemen en panden die leeg dreigen te komen in gebruik houden.	Lager leegstandpercentage.
	Heroriëntatie invulling Centrum-Noord	Start van de implementatie van de visie en inspiratiekader voor Centrum-Noord en locatie Stadsbrug/Zone kanaal.	Planvorming locatie stadsbrug/kanaal is gestart. Enkele lege kavels krijgen nieuwe invulling.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Detailhandel	Vitale detailhandelsstructuur	Financieel gezonde en marktconforme opbrengsten per m ² winkelvloeroppervlakte.	Minder winkelsluitingen.
	Versterken centrumfunctie in de regio	Relevantie van Weerter centrum voor groter verzorgingsgebied.	Toevloeiing van bestedingen vanuit de regio (distributieplanologisch gezien).
	Versterken binnenstadseconomie centrum Weert	Krachtig centrum met meer dynamiek.	Grotere bezoekers aantallen en hogere bestedingen.

Planning uitvoering coalitieprogramma 2015-2018

	2014/2015	2016	2017	2018
Aanscherpen economisch profiel	•			
Economische structuurversterking	•	•	•	•
Sterkere rol in economische samenwerkingsverbanden	•	•	•	•
Verbeteren externe oriëntatie	•	•	•	•
Participatiewet	•	•		
Verder ontwikkelen arbeidsmarktregio	•	•		
Voorkomen werkloosheid	•	•	•	•
Passend aanbod onderwijs	•	•	•	•
Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven	•	•	•	•
Verbeteren volwasseneneducatie	•	•	•	•
Versterken maakindustrie	•	•	•	•
Uitbouwen belang agribusiness	•	•	•	•
Aanbod logistieke terreinen met (boven)regionale functie	•	•	•	•
Een sterkere toeristisch-recreatieve sector	•	•	•	•
In beeld brengen en benutten kansen crossovers speerpuntsectoren	•	•	•	•
Voorkomen dreigende leegstand en regie op inzet beschikbare ruimte	•	•	•	•
Heroriëntatie invulling Centrum Noord	•	•	•	•
Vitale detailhandelsstructuur	•	•	•	•
Versterken centrumfunctie in de regio	•	•	•	•
Versterken binnenstads-economie centrum Weert	•	•	•	•

Wat mag het kosten?

	2016	2017	2018	2019
Totale lasten	14.746.465	14.335.501	14.483.300	12.711.506
Totale baten	6.486.787	5.995.040	6.597.923	4.875.107
Saldo	8.259.678	8.340.461	7.885.377	7.836.399

Toevoegingen reserves:				
Complex Poort van Limburg	62.928	62.928	62.928	62.928
Decentralisatie huisvesting onderwijs	2.816	0	310.206	340.765
Onttrekkingen reserves:				
Complex Poort van Limburg	576.351	471.434	507.951	473.565
Decentralisatie huisvesting onderwijs	0	99.821	0	0

Financiële analyse

	Jaarrekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Totale lasten	13.362.171	17.259.585	14.746.465
Totale baten	5.163.334	7.025.567	6.486.787
Saldo	8.198.837	10.234.018	8.259.678

De lasten nemen af met € 2.513.120,--	Afwijking
- Lagere doorbelasting apparaatskosten (exclusief Grondbedrijf).	-67.469
- Lagere kapitaallasten (excl. Grondbedrijf).	-2.162.155
- In 2015 zijn eenmalige posten opgevoerd voor nieuwbouw basisscholen Leuken en Laar. Dit levert in 2016 een voordeel op van € 155.066,--. Deze lagere lasten vallen binnen de neutraliteit Onderwijs.	-155.066
- De bouwgrondexploitatie (Grondbedrijf) wordt neutraal in de begroting verwerkt via programma 1 en programma 2. In dit programma gaat het specifiek over de inrichting van nieuwe bedrijventerreinen in uitbreidingsgebieden en stadsvernieuwingprojecten bedrijventerreinen. Binnen deze onderdelen zijn de totale uitgaven voor 2016 begroot op € 4.803.160,-- en dalen daarmee met € 34.550,-- ten opzichte van de begroting 2015.	-34.550
- Vanaf 2016 is er geen budget meer voor schoolzwemmen.	-30.384
- De raming voor het leerlingenvervoer is geïndexeerd op basis van afspraken uit de Kadernota. Dit zorgt voor een verhoging van de lasten op de post Vervoer Gymlokalen van € 12.785,--.	12.785
- Lagere kosten vervoersbedrijven wordt veroorzaakt door de verhoging van km-grens van 2 naar 6 kilometer, waardoor er minder beroep op deze dienst gedaan kan worden.	-23.000
- Lagere uitgaven duurzame goederen product exploitatie van panden i.v.m. verschuiving naar product 0020011 "Werkkapitaal Vastgoed".	-50.000
- Overige verschillen, inclusief afrondingen.	-3.281
Totaal	-2.513.120

De baten nemen af met € 538.780,--	Afwijking
- Hogere baten voor het Grondbedrijf – Stadsvernieuwing bedrijventerreinen. Voor de toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.	-18.206
- Lagere baten voor het Grondbedrijf – Bouwgrondexploitatie bedrijventerreinen. Voor de toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.	193.944
- Lagere opbrengst verkoop vastgoed product exploitatie van panden i.v.m. verschuiving naar product 0020011 "Werkkapitaal Vastgoed".	50.000
- Lagere subsidie Provincie voor compensatie bij het versneld afwaarderen van de boekwaarde van oude panden ad. € 325.857,--. In 2015 zijn deze baten eenmalig begroot. Dit verklaart de mutatie in baten voor 2016.	325.857
- Overige verschillen, inclusief afrondingen.	-12.815
Totaal	538.780

Onderstaande prioriteiten, vervangingsinvesteringen en "Kiezen met Visie" zijn nog niet verwerkt in de begroting. Deze maken onderdeel uit van "Kiezen met Visie" en zullen na besluitvorming van uw raad worden verwerkt in de begroting.

Prioriteiten	Investering	Exploitatielasten
Geen		

Vervangingsinvesteringen	Investering	Exploitatielasten
Onderhoud nieuwe objecten vastgoed		125.000
Extra benodigd voor reeds bestaande objecten vastgoed		50.000

Kiezen met Visie	Formatnr.	Bezuiniging
Complex Poort v. Limburg kantoorruimte en commerciële ruimte	47	135.910
Rmc, onderwijsachterstandenbeleid lokaal	52, 57	75.000
Huisvestingsvoorzieningen onderwijs	55	25.000
Koningsdag	89	1.189
Bossen IJzeren Man en hertenkamp	94	10.000
IJsbanen	95	11.497
Natuurkampeerterein	96	1.000
Vastgoed exploitatie	--	250.000

Programma 3: Zorg

Portefeuillehouders: A. Heijmans, A. van Eersel, G. Gabriels, H. Litjens, P. Sterk

Visie

Weert is een stad met een grote sociale samenhang, hoge kwaliteit en vitaliteit, waarin het voor alle groeperingen uit de samenleving prettig en veilig leven is. Wij spelen in op demografische ontwikkelingen, zoals vergrijzing en ontgroening, die zorgen voor druk op maatschappelijke voorzieningen. We willen de zelfredzaamheid van onze inwoners vergroten. En iedereen stimuleren om zo veel mogelijk mee te doen in de samenleving, ook in tijden van economische recessie. Waar nodig bieden wij hulp aan onze inwoners om hen in de samenleving te laten participeren. Als gemeente hebben wij daarbij een regiefunctie op het vlak van maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg. In onze aanpak zijn wij klantgericht en staan voor een professionele dienstverlening.

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

ZORG	
1. Inkomensondersteuning	Armoedebestrijding vooral gericht op kinderen
	Financieel zelfstandige volwassenen, met (tijdelijke) ondersteuning waar nodig
	Inkomensgarantie op sociaal minimum
	Samenwerking met lokale en particuliere initiatieven voor minima
	Aanscherpen aanpak sociale zekerheidsfraude
2. Zelfredzaamheid	Iedereen naar school (startkwalificatie) of aan het werk
	Zelfredzame volwassenen, met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk
	Uitvoeren regionaal kompas: grotere zelfredzaamheid van mensen met een complexe zorgbehoefte
	Transformatie jeugdzorg
	Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid
	Financieren en aansturen jeugdgezondheidszorg
3. Veiligheid	Veilige woon- leefomgeving
	Veilig uitgaan
	Doorontwikkeling veiligheidsregio
	Verdere samenwerking in het kader van jeugd en veiligheid
	Stimuleren verantwoordelijkheid van de inwoners
4. Gemeentelijke diensten	Digitaliseren en professionaliseren dienstverlening

Wat doen we er voor?

1. Inkomensondersteuning

Armoedebestrijding vooral gericht op kinderen

Het kabinet heeft structureel extra geld (Klijnsma-gelden) toegevoegd aan het gemeentefonds voor armoedebestrijding bij kinderen en schuldhulpverlening. Inmiddels is een besluit genomen waarbij Stichting Leergeld, Jeugd sportfonds en Jeugdcultuur-fonds een structurele jaarlijkse bijdrage van ieder € 20.000,-- krijgen. Dit is in lijn met de eerder door de raad aangenomen motie 'extra middelen voor armoedebestrijding'.

Financieel zelfstandige volwassenen, met (tijdelijke) ondersteuning waar nodig

De Participatiewet zorgt ervoor dat we werkzoekenden meer in hun eigen kracht zetten. Per individu wordt maatwerk geleverd ten aanzien van de benodigde ondersteuning. We streven naar een nieuwe opzet schulddienstverlening in 2016. Hierdoor zal de kwaliteit van en de regie op schuldhulpverlening worden vergroot.

Inkomensgarantie op sociaal minimum

De Participatiewet biedt het wettelijk kader voor een inkomensgarantie op sociaal minimum. Binnen dit wettelijk kader verstrekken we vanuit minimabeleid extra geld aan mensen met een laag inkomen. Weert blijft trachten de inkomensondersteuning tegen zo laag mogelijke uitvoeringskosten vorm te geven. In 2016 zullen we gaan onderzoeken hoe we in samenwerking met partners het minimabeleid een nieuwe koers kunnen geven. De conclusies van de evaluatie van de collectieve zorgverzekering voor minima in 2015 kunnen in 2016 leiden tot wijziging van het beleid.

Samenwerking met lokale en particuliere initiatieven voor minima

Lokaal wordt samengewerkt met diverse particuliere initiatieven zoals stichting Leergeld, Jeugd sportfonds en Jeugdcultuurfonds. Ook de voedselbank wordt ondersteund. Met de extra middelen voor armoedebestrijding (Klijnsma-gelden) wordt deze samenwerking structureel verankerd. Ook wordt nauw samengewerkt met andere partners om minima te ondersteunen. In 2016 zal een klanttevredenheidsonderzoek worden uitgevoerd door het Cliënten Platform Minima.

Aanscherpen aanpak sociale zekerheidsfraude

Door middel van gerichte acties (themacontroles) wordt sociale zekerheidsfraude aan gepakt. Hierbij wordt samengewerkt met diverse partners. Dit gebeurt lokaal, regionaal, maar ook op landelijk niveau. De mogelijkheden van (landelijke) bestands-koppelingen worden steeds verder verruimd, zodat we (mogelijke) fraude steeds eerder kunnen oppakken.

2. Zelfredzaamheid

Iedereen naar school (startkwalificatie) of aan het werk

Iedereen naar school start bij toegang tot de peuteropvang. Gemeenten zijn verplicht 100% bereik voor peuters van laagopgeleide ouders te organiseren. Peuterspeelzaalwerk en kinderopvang zijn samengevoegd en voldoen aan de kwaliteitseisen. De gemeenten Weert en Nelderweert voeren voor onderwijs- en jeugdbeleid de gezamenlijk met instellingen opgestelde Lokale Educatieve Agenda (LEA) uit.

Thema's van de LEA zijn:

- voor- en vroegschoolse educatie;
- ouderparticipatie;
- opvoed- en opgroei-ondersteuning;
- gezonde en veilige school en
- voorkomen schooluitval/ behalen startkwalificatie.

De LEA wordt met 1 jaar verlengd, waarbij aan de vijf thema's drie speerpunten zijn toegevoegd: Cultuur, Duurzaamheid en Diversiteit.

Preventief jeugdbeleid is gebaseerd op de WMO deelnota jeugd. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) biedt samen met ketenpartners een passend aanbod voor vragen over opvoeden en opgroeien. Door actieve preventie bij risicokinderen (gezin met lage sociaal-economische situatie, vechtscheiding, verslaving etc.) wordt persoonlijke en financiële vervolgschade zoveel mogelijk verkleind. Insteek is niet medicaliseren, maar normaliseren. Verder wordt uitgegaan van de eigen kracht van het gezin, van participatie en wordt gestreefd naar een netwerk van helpende burgers rondom een gezin. Voor jongeren worden projecten als "Talentontwikkeling" en "Kamers met Uitzicht" aangeboden ter voorkoming van zwaardere hulpvragen. Versterken door preventie is de basis voor de visie op (sturing en financiering van) jeugdhulp.

Het Convenant voortijdig schoolverlaten (VSV) 2012-2015 wordt met een jaar verlengd voor het schooljaar 2015-2016.

In 2016 zal er een vervolg van de VSV aanpak ontwikkeld worden. De doelstelling, maximaal 25.000 nieuwe VSV-ers, blijft vooralsnog gelijk. De VSV en RMC middelen blijven structureel, maar worden anders verdeeld.

Uitgangspunten voor de vervolgaanpak:

- verbreden en versterken van de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC).
- een regionaal plan en
- specifieke aandacht voor de aanpak van jongeren in een kwetsbare positie.

Vanuit 'Kiezen met Visie' zullen we de RMC subsidie aan het onderwijs gaan herzien. Het bedrag dat beschikbaar blijft zullen we in nieuwe afspraken met het onderwijs gieten om de ingezette ontwikkeling van maatwerk trajecten voor kwetsbare en overbelaste jongeren vorm te geven en de taakstelling te handhaven rondom de reductie van voortijdig schoolverlaten.

Jeugdwerkloosheid

Met de inwerkingtreding van de Participatiewet behoren de arbeidsbeperkte jongeren met arbeidsvermogen tot de doelgroep van de gemeente. In het kader van de regionale aanpak Jeugdwerkloosheid gaan we in 2016 meer kwetsbare jongeren aan de slag helpen door in te zetten op actieve bemiddeling naar werk. Hierbij gaan we inzetten op een integrale aanpak in samenwerking met lokale onderwijsinstellingen, Werk.Kom, UWV en werkgevers.

Zelfredzame volwassenen, met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk

Per 1 januari 2015 is de nieuwe Wmo 2015 ingevoerd. Doel van deze wet is dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen en meedoen in de maatschappij. Als een inwoner (al dan niet tijdelijk) niet op eigen kracht of met behulp van zijn sociaal netwerk kan deelnemen aan de samenleving, dan biedt de gemeente ondersteuning op maat. 2016 wordt het tweede uitvoeringsjaar van het Wmo-beleidsplan 2015-2016 "Klaar voor de start". In 2016 bereiden we het Wmo-beleidsplan 2017 en verder voor als onderdeel van het beleidsplan Sociaal Domein. Daarbij wordt ingezet op transformatie: anders doen, anders organiseren, ontschotten en innoveren, binnen de beperkte budgetten. Ook zullen we beleidsdoelen koppelen aan (zoveel als mogelijk meetbare) maatschappelijke effecten. Ofwel: wat is de bedoeling van en wat willen we bereiken met ons sociale beleid? In ieder geval voor Punt Welzijn ligt er nog een opgave om deze koppeling te maken. Bij de voorbereiding op de taakstellende bezuiniging op het subsidie van Punt Welzijn, zullen we hier al op anticiperen. De uitgangspunten van "Kiezen met Visie"

zullen bij de te maken afwegingen tegen het licht gehouden worden.

Tevens zullen we daarbij betrekken in hoeverre activiteiten van Punt Welzijn bijdragen aan verander-, dienstverlenings- of preventieve doelen.

Uitvoeren regionaal kompas: grotere zelfredzaamheid van mensen met een complexe zorgbehoefte

Ook op grond van de nieuwe Wmo 2015 blijft Venlo centrumgemeente voor de maatschappelijke opvang. De taak Beschermd Wonen komt vanaf 1 januari 2015 over vanuit de AWBZ naar de Wmo (decentralisatie). De uitvoering van deze taak wordt ook in 2016 gemandateerd aan de centrumgemeente.

In Weert zetten we de flexibele maatschappelijke nachtopvang voort. Doelstelling is dat daklozen op korte termijn doorstromen naar (vormen van) zelfstandig wonen, al dan niet met begeleiding. De dagopvang vindt plaats vanuit het Zelfregiecentrum Weert. De door- en uitstroom uit de maatschappelijke opvang blijft een aandachtspunt, gelet op de krapte op de woningmarkt.

Transformatie jeugdzorg

Per 2015 is er een nieuw stelsel jeugdzorg op basis van 1Gezin1Plan en eigen kracht onder regie van de gemeente. De opdracht is om met minder budget betere zorg te organiseren. Gemeenten in Midden-Limburg werken hierin samen. Het nieuwe stelsel richt zich op een versterkt preventief voorveld (instellingen en burgers). Het CJG is verbreed met de inzet van Jeugd- en Gezinswerkers. Deze werken waar ouders en jeugdigen komen zoals de scholen en kinderopvang. Het CJG vormt ook de toegang naar de gespecialiseerde jeugdhulp en PGB. Het CJG is ondergebracht bij het AMW-ML. De komende jaren staan in het teken van transformatie van de jeugdhulp. Inwoners en professionals moeten op een andere manier gaan denken en handelen. De basis hiervoor ligt in het Beleidsplan Jeugdhulp 2014-2016. De opgaven die er liggen in het kader van de decentralisatie jeugdhulp worden waar mogelijk samen met Wmo en Participatiewet opgepakt. In het meerjarenplan transformatie sociaal domein zijn acties aan elkaar verknoopt. Er wordt in 2016 en 2017 gewerkt aan drie thema's: versterken burgerkracht, vergroten participatie en verbeteren van de kwaliteit en doelrealisatie van de keten. Uitgangspunt is dat al deze ontwikkelingen plaats vinden binnen de daarvoor beschikbare, teruglopende middelen.

Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid

Het lokale gezondheidsbeleid voor 2016 en verder dient vernieuwd te worden. Voor alle

leeftijdsgroepen ligt de nadruk op het verbeteren van de leefstijl en meer bewegen.

Financieren en aansturen jeugdgezondheidszorg

De JGZ/GGD is de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie voor preventief jeugdgezondheidszorg-beleid en basispartner in de keten jeugdhulp. Gemeenten sturen op effectieve inzet van expertise voor signalering en preventie. In 2016 wordt richting gegeven aan de regionale financiering en aansturing van JGZ binnen de Veiligheidsregio door vaststelling programmabegroting GGD 2016-2020.

3. Veiligheid

Veilige woon- leefomgeving

Het integrale veiligheidsbeleidsplan 2015-2018 van de gemeente Weert is vastgesteld en kent een aantal prioriteiten:

1. Veilige woon- en leefomgeving (met daarin o.a. tegengaan woninginbraken en verhogen burgerparticipatie).
2. Jeugd en Veiligheid.
3. Incidenten met impact op de openbare orde en veiligheid.

De centrale doelstelling van het beleidsplan 2015-2018 is het waarborgen van een zo veilig mogelijke gemeente door een integrale gebiedsgerichte aanpak, in samenwerking met alle partners waarbij burgerinitiatieven worden ondersteund. Concreet betekent dit het volgende:

- a. Er is een operationele werkgroep geformeerd om de woninginbraken aan te pakken.
- b. We nemen het voortouw bij het betrekken van bewoners bij veiligheid en leefbaarheid.
- c. We faciliteren burgerinitiatieven op dit vlak (WhatsAPPgroepen, buurtpreventieteams).
- d. We zetten in op de kwaliteit van sociale netwerken in wijken (tegengaan woonoverlast, buurtbemiddeling, aanpak huishoudelijk geweld, huisverbod).
- e. We pakken de overlast van jeugd aan en richten onze preventie op alcohol- en drugsgebruik bij jeugdigen. De veiligheid in en om school wordt hierbij betrokken.

Veilig uitgaan

Met de partners (gemeente, Politie, KHN, Horecaondernemers binnenstad, bewoners, BOB en Vincent van Gogh) is het "Convenant Veilig en Gezellig Uitgaan" geactualiseerd. De gemaakte afspraken in het convenant hebben tot doel dat alle deelnemers een bijdrage leveren aan een gezellig, veilig en aantrekkelijk uitgaansklimaat in de gemeente Weert. Hiervoor

zijn gezamenlijk een aantal maatregelen benoemd. De geplande acties uit het Convenant zijn opgenomen in het Preventie- en Handhavingsplan Drank- en Horeca. Dit plan is in 2015 vastgesteld en de eerste actie is een 0-meting. Vanuit de resultaten van deze 0-meting worden begin 2016 de maatregelen voor 2016-2018 vastgesteld. Tevens volgt een actualisatie van het Horeca- en Evenementenbeleid. Hiermee wordt het thema Veilig en Gezellig uitgaan integraal opgepakt.

Doorontwikkeling veiligheidsregio

Momenteel voert de Veiligheidsregio Limburg-Noord met de deelnemende gemeenten een bestuurlijke discussie over de doorontwikkeling van de Veiligheidsregio. O.a. op het gebied van herschikking van huisvesting, het risicoprofiel, een toekomstbestendige repressieve brandweerorganisatie, het komen tot een geharmoniseerde gemeentelijke bijdrage en het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling. Gelijktijdig wordt input gegeven aan het meerjarenbeleidsplan 2016-2019 voor de Veiligheidsregio Limburg-Noord qua koers en beleid.

Verdere samenwerking in het kader van jeugd en veiligheid

Per 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor jeugdhulp. Het gaat hier om de jeugdzorg, de jeugdbescherming en -reclassering, de jeugd ggz en de zorg voor jeugdigen met een beperking. In deze nieuwe vorm zijn jeugd en zorg dichter bij elkaar georganiseerd en heeft de gemeente de regie waardoor een effectievere inzet op kwetsbare personen en gezinnen mogelijk is. Veiligheidsbeleid en zorg/jeugdbeleid winnen beide aan integraliteit en effectiviteit. De aanpak van jeugdcriminaliteit in zijn algemeenheid is een landelijke prioriteit van de politie. Bij ieder melding komt de politie in actie. Het gemeentelijke jeugdbeleid is een belangrijke basis om preventieve acties te organiseren. Hierbij richt de aandacht zich op het voorkomen van overlast van jeugd, vandalisme, baldadigheid, probleemjongeren, drugs- en alcoholgebruik en veiligheid in en om school.

Naast aandacht voor de jeugd als dader werken we ter bescherming van jeugdigen in risicosituaties met weerbaarheidsprojecten, de Verwijsindex, Meldcode Kindermishandeling en werken we samen met Veilig Thuis.

Stimuleren verantwoordelijkheid van de inwoners

Het integrale veiligheidsbeleidsplan 2015-2018 geeft aan dat veiligheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid is en is daarom ook als prioriteit opgenomen. Deze prioriteit is erop gericht om de burger op een integrale vraagge-

richte manier te benaderen met als doel ze te laten participeren bij veiligheids-thema's. Hierdoor zullen ook subjectieve gevoelens van onveiligheid of overlastbeleving verminderen. Hierbij is er oog voor het verbinden van interne en externe structuren en processen, zodat deze inzichtelijk worden voor de participerende burger. De informatie die van belang is, wordt gebundeld en van daaruit worden specifieke acties ingezet. Bij deze acties zullen burgerparticipatie en preventie steeds worden meegenomen. Dit betekent dat we als volgt werken:

1. Gezamenlijke acties (politie, gemeente, burgers).
2. Buurtpreventieteams (burgers solo).
3. What'sAPPgroepen waarin burgers elkaar (en de politie) informeren over acute veiligheidsaspecten.
4. Politie communiceert o.a. via Twitter en Facebook.
5. Burgers nemen deel aan Burgernet.

doel is dit aanbod verder te vergroten, nóg gebruiksvriendelijker te maken en die zaken die digitaal te regelen zijn, ook digitaal aan te bieden. Ook zorgen wij voor een actuele en gebruiksvriendelijke website en een optimaal gebruik van social media.

4. Gemeentelijke diensten

Digitaliseren en professionaliseren dienstverlening

Een goede gemeentelijke dienstverlening heeft prioriteit. Jaarlijks neemt de gemeente deel aan het klanttevredenheidsonderzoek (Benchmarking Publiekszaken) om haar klanttevredenheid te meten. De doelstellingen voor de komende jaren (2018) zijn:

- dienstverlening aan de balie: minimaal een klanttevredenheidsscore 8 (2013: 7,8);
- dienstverlening aan de telefoon: minimaal een klanttevredenheidsscore 7,6 (2013: 7,4);
- dienstverlening digitaal: minimaal een klanttevredenheidsscore 7,6 (2013: 6,8).

Wij verhogen de klanttevredenheid door de gemeentelijke dienstverlening verder te digitaliseren en te professionaliseren en vooral in te zetten op selfservice door de klant. Voor de periode 2015-2018 is er eind 2015 een actieplan (digitale) dienstverlening beschikbaar.

De organisatie (inclusief het bestuur) gaat digitaal werken. Daarnaast wordt zaakgericht werken de manier waarop met de juiste en actuele informatie de (digitale) dienstverlening wordt ondersteund. Digitaliseren en zaakgericht werken zorgen ervoor dat papierarm wordt gewerkt.

De uitrol van digitaal en zaakgericht werken is begin 2015 gestart. De optimalisatie en inrichting van (digitale) werkprocessen vindt plaats in 2015 en 2016. Via het digitaal loket zijn al diverse zaken digitaal te regelen. Het

Wat zijn de resultaten in 2016 en hoe meten we die?

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Inkomens ondersteuning	Armoedebestrijding vooral gericht op kinderen	Armoedebestrijding bij kinderen is geïntensiveerd.	Meer kinderen uit arme gezinnen kunnen meedoen. Voortgangsrapportage.
	Financieel zelfstandige volwassenen, met (tijdelijke) ondersteuning waar nodig	Het aantal mensen in Weert dat (geheel) afhankelijk is van een bijstandsuitkering neemt af.	Voortgangsrapportage.
	Inkomensgarantie op sociaal minimum	Mensen met een laag inkomen worden financieel ondersteund.	Voortgangsrapportage.
	Samenwerking met lokale en particuliere initiatieven voor minima	Gezinnen uit arme gezinnen kunnen meedoen.	Jaarverslagen Stichting Leergeld, Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds.
	Aanscherpen aanpak sociale zekerheidsfraude	Minimaal twee themacontroles zijn uitgevoerd.	Evaluaties van de themacontroles.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Zelfredzaamheid	Iedereen naar school (startkwalificatie) of aan het werk. Uitvoering van de Lokale Educatieve Agenda (LEA) met 5 thema's:	Realisatie van alle acties uit LEA programma.	LEA eindrapportage 2016.
		Regionaal zijn 100 jongeren geplaatst op (regulier werk).	Resultaten worden opgenomen in de voortgangsrapportage.
		Voor/vroegschoolse educatie: Toegang peuteropvang voor 100% voor peuters laagopgeleide ouders (verplichting ministerie). Schakelklassen extra 8 uur per week voor kinderen laagopgeleide ouders.	LEA eindrapportage 2016.
		Gezonde en veilige school: Voorlichting alcohol, drugs, leefstijl, trainingen weerbaarheid ter voorkoming van pesten en meeloopgedrag, project veilige MBO.	LEA eindrapportage 2016.
		Ouderparticipatie: Meer betrokken ouders.	LEA eindrapportage 2016.
		Passend onderwijs, voorkomen schooluitval en behalen startkwalificatie : Doorgaande lijn voorschools-PO-VO-MBO. Sluitende, samenwerkende onderwijs-jeugdketen, waardoor vroeger signaleren en passend vervolg. Minder verwijzing speciaal onderwijs. Voorkomen thuiszitters en vermindering van voortijdig schoolverlaten binnen de gestelde norm van het ministerie van OCW (convenant VoortijdigSchoolVerlaten).	OCW cijfers VSV Effectrapportage Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. LEA eindrapportage 2016.
		Opvoed- en opgroei-ondersteuning : Versterkte basisvoorzieningen. Sluitende ketenaanpak. Geen kind tussen wal en schip.	LEA eindrapportage 2016.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
	Zelfredzame volwassenen, met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk	Mensen die (tijdelijk) niet op eigen kracht of met behulp van hun netwerk kunnen participeren worden ondersteund door middel van een maatwerkvoorziening.	Klanttevredenheidsonderzoek. Monitor Wmo 2016
	Uitvoeren regionaal kompas: grotere zelfredzaamheid van mensen met een complexe zorgbehoefte	Doelmatig voorzieningenniveau.	Monitor 2015: evaluatie (individuele) voorzieningen
	Opvoed- en opgroeiondersteuning door Centrum Jeugd en Gezin	Preventie-arrangementen CJG. Passend aanbod voor gebruikers. Minder verwijzingen zware hulp. Tevreden ketenpartners.	WMO nota jeugd. Monitor jeugdhulp.
		Ouders en jeugdigen informatie en advies bieden op het gebied van opvoeden en opgroeien en/of mogelijke ontwikkelingsstoornissen, bij voorkeur voordat er problemen ontstaan.	Monitoring CJG.
		De meest voorkomende opvoed-opgroei problemen, psychische of psychiatrische problematiek of bij vragen die voortkomen uit een beperking worden ondersteund door het CJG.	
		Het CJG wordt gewaardeerd door de direct betrokkenen: ouders en jeugdigen: vinden dat zij in het algemeen snel, adequaat en op een prettige wijze geholpen zijn om zelf weer regie te krijgen en/of te behouden.	
		De omgeving (sociale netwerk, vrijwilligersorganisaties, basisvoorzieningen, gespecialiseerde jeugdhulp): bekend met het CJG, tevreden over de deskundigheid en de samenwerking.	
	Transformatie jeugdzorg	Met minder budget toch een passend aanbod voor jeugd met vragen, problemen of een beperking. Op termijn minder aanspraak op gespecialiseerde jeugdhulp. Tevredenheid bij ketenpartners en gebruikers over jeugdzorg.	Monitoring jeugdhulp.
	Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid	Evaluatie uitgevoerde actiepunten lokaal gezondheidsbeleid	Vernieuwd programma lokaal gezondheidsbeleid 2016-2020.
	Financieren en aansturen jeugdgezondheidszorg	Betrouwbare en betaalbare JGZ. Passende actie bij risico op achterstand/zorg. Op lange termijn minder zware hulp.	Evaluatie ketenaanpak, proces van lichte naar zware zorg. Jaarverslag. Veiligheidsregio.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?	
Veiligheid	Veilige woon-leefomgeving	Woninginbraken (aantallen) De nulmeting 2013: 638 2014:613. 2015:587 (daling van 8%) 2016:537 (daling van 8%)	Politiecijfers gebiedsscan 2016. Dashboard RBT 2016 van het actieplan integrale veiligheid 2015-2018.	
		De sociale kwaliteit De nulmeting 2013: 1234 2014: 1143 2015: 1209 (daling 2%) 2016: 1184 (daling 2%) De sociale kwaliteit is de optelsom van de politiecijfers van het RBT m.b.t. woonoverlast, burengerucht, relatieproblemen, gestoorde en overspannen personen, drugsoverlast, zwervers.		
		De fysieke kwaliteit De nulmeting 2013: 3420 2014: 3399 2015: 3352 (daling 2%) 2016: 3285 (daling 2%) De fysieke kwaliteit is de optelsom van de politiecijfers van het RBT m.b.t. diefstal, inbraak, mishandeling, bedreiging, ruzie, zeden en overige criminaliteit.		
	Veilig uitgaan	Het terugdringen en beheersbaar maken en houden van drugs-handel en -gebruik in de horeca en in het uitgaansgebied.		Begin 2016 is de 0-meting afgerond. Aan de hand van de resultaten van deze 0-meting wordt een plan van aanpak opgesteld waarin prioriteiten duidelijk worden en gericht acties opgestart worden.
		Het verminderen van (overmatig) alcoholgebruik. Het verminderen van de overlast veroorzaakt door uitgaanspubliek en inrichtingen.		
Doorontwikkeling Veiligheidsregio	Een toekomstbestendige en betaalbare Veiligheidsregio	Jaarverslag Veiligheidsregio Limburg-Noord 2016 - 2017		
Verdere samenwerking in het kader van jeugd en veiligheid	Aanpak jeugdoverlast Nulmeting 2013: 283 2014: 302 2015: 277 (daling 2%) 2016: 271 (daling 2%)	Dashboard RBT 2016 van het actieplan integrale veiligheid 2015-2018. Politiescan 2016. Jaarverslag. Veiligheidshuis Midden Limburg 2016. Jaarverslag Veilig Thuis 2016.		
	Uitgevoerde aanpak van het integrale veiligheidsbeleidsplan. Acties werkgroep veilige school. Weerbaarheidstraining ter voorkoming pest- en meeloopedrag. Actief jongerenwerk. Project Kamers met Uitzicht preventie en Plus (nazorg) met subsidie provincie.	Jaarverslag Veiligheidshuis. Jaarverslag Halt Rapportage LEA. Jaarverslag PUNT welzijn. Evaluatie projecten.		
Stimuleren verantwoordelijkheid van de inwoners	Burgers nemen minimaal acht keer deel aan gezamenlijke acties van politie en gemeente.	Dashboard RBT 2016 van het actieplan integrale veiligheid 2015-2018.		
	Burgers geven in de burgerpeiling aan dat zij tevreden zijn over hun deelname aan veiligheidsaspecten in de vorm van een zeven (7).	Burgerpeiling 2017.		

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Gemeentelijke diensten	Digitaliseren en professionaliseren dienstverlening	Tevreden klanten aan balie: minimaal een klanttevredenheidsscore van 8,0 in 2018 (2013: 7,8).	Benchmarking Publiekszaken.
		Tevreden klanten aan telefoon: minimaal een klanttevredenheidsscore van 7,6 in 2018 (2013: 7,4).	Benchmarking Publiekszaken.
		Tevreden klanten digitale dienstverlening: minimaal een klanttevredenheidsscore van 7,6 in 2018 (2013: 6,8).	Benchmarking Publiekszaken.
		Volledig digitaal, zaakgericht werken (papierarm werken) voor medewerkers en bestuur. Inrichting en optimalisatie in 2015 en 2016.	Geoptimaliseerd en ingericht digitaal zaakstelsel.

Planning uitvoering coalitieprogramma 2015-2018

	2014/2015	2016	2017	2018
Armoedebestrijding vooral gericht op kinderen	•	•	•	•
Financieel zelfstandige volwassenen, met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk	•	•	•	•
Inkomensgarantie op sociaal minimum	•	•	•	•
Samenwerking met lokale en particuliere initiatieven voor minima	•	•	•	•
Aanscherpen aanpak sociale zekerheidsfraude	•	•	•	•
Iedereen naar school (startkwalificatie) of aan het werk. Hiervoor geldt de Lokale Educatieve Agenda (LEA) met 5 thema's:				
Voor/ vroegschoolse educatie	•	•	•	•
Opvoed/opgroei-ondersteuning	•	•	•	•
Gezonde en veilige school	•	•	•	•
Ouderparticipatie	•	•	•	•
Passend onderwijs, voorkomen schooluitval en behalen startkwalificatie	•	•	•	•
Zelfredzame volwassenen met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk	•	•	•	•
Uitvoeren regionaal kompas: grotere zelfredzaamheid van mensen met een complexe zorgbehoefte	•	•	•	•
Passend aanbod vrijetijdsbesteding voor jeugd	•	•	•	•
Transitie jeugdzorg	•	•		
Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid	•	•	•	•
Financieren en aansturen jeugdgezondheidszorg	•	•	•	•
Veilige woon- leefomgeving	•	•	•	•
Veilig uitgaan	•	•	•	•
Doorontwikkeling veiligheidsregio		•	•	•
Verdere samenwerking in het kader van jeugd en veiligheid	•	•	•	•
Stimuleren verantwoordelijkheid van de inwoners	•	•	•	•
Digitaliseren en professionaliseren dienstverlening	•	•	•	•

Wat mag het kosten?

	2016	2017	2018	2019
Totale lasten	59.505.290	58.536.095	57.873.621	57.385.029
Totale baten	14.455.688	14.455.688	14.455.688	14.455.688
Saldo	45.049.602	44.080.407	43.417.933	42.929.341

Toevoegingen reserves:				
Meerjaren onderhoud en ver- vanging sport	118.627	118.627	118.627	118.627
Decentralisatie 3 D's	497.507	399.176	188.152	123.212
Onttrekkingen reserves:				
Meerjaren onderhoud en ver- vanging sport	25.500	25.500	25.500	25.500

Financiële analyse

	Jaarrekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Totale lasten	47.760.465	62.976.151	59.505.290
Totale baten	28.205.705	14.719.452	14.455.688
Saldo	19.554.760	48.256.699	45.049.602

De lasten nemen af met €3.470.860,--	Afwijking
- Lagere doorbelasting apparaatskosten.	-62.900
- Lagere kapitaallasten.	-27.319
- Lagere kosten bijstand, uitkering BZ starters, lagere uitkering IOAW.	-677.126
- Lagere bijdrage aan De Risse bedrijven op basis van de bijdrage WSW in de algemene uitkering. De verlaging is hierdoor budgettair neutraal.	-672.690
- Hogere raming WMO op basis van de bijdrage in de algemene uitkering. Er vindt een storting in een reserve plaats voor mogelijke tegenvallers met betrekking tot de 3D's.	93.190
- Lagere raming Jeugd op basis van de bijdrage in de algemene uitkering.	-1.872.750
- Wegvallen eenmalig budget voor projecten transformatie WMO. Hiervoor werd in 2015 de reservering voor lokaal sociale doelen ingezet. De verlaging is dus budgettair neutraal.	-170.000
- Vervallen stelpost kosten verkiezingen. Via de algemene uitkering werd in 2015 een vergoeding ontvangen voor de extra kosten voor de waterschapsverkiezingen die gezamenlijk met de verkiezingen Provinciale Staten door de gemeenten werden georganiseerd. Tot 2015 werden de waterschapsverkiezingen apart georganiseerd door de waterschappen zelf.	-69.010
- Hogere lasten WMO individuele voorzieningen (rolstoelen/woonvoorzieningen). Deze afwijking wordt vooral veroorzaakt door contractueel vastgelegde prijsindexen.	29.280
- Studietoelage. In het kader van de Participatiewet is de individuele studietoelage geïntroduceerd. Het betreft een nieuwe vorm van aanvullende inkomensondersteuning voor bepaalde groepen studerende. Deze regeling betekent voor Weert een hogere algemene uitkering ad € 50.449,--. Kortom: budgettair neutraal.	51.445
- Lagere lasten CJG.	-95.190
- Overige verschillen.	2.210
Totaal	-3.470.860

De baten nemen af met € 263.763,--	Afwijking
- Toename inkomensoverdrachten Rijk Budgetten Gebundelde Uitkering (BUIG).	94.777
- Hogere baten ontstane vorderingen.	36.000
- Lagere bijdrage van het Rijk a.g.v. lagere uitkeringen BZ starters.	-185.383
- Lagere baten BZ a.g.v. lager verstrekte leningen.	-130.000
- Wegvallen eenmalige provinciale subsidie 2015 ten behoeve van pilot CJG.	-35.000
- Lagere bijdragen van derden aan CJG.	-40.000
- Overige verschillen.	-4.157
Totaal	-263.763

Onderstaande prioriteiten, vervangingsinvesteringen en "Kiezen met Visie" zijn nog niet verwerkt in de begroting. Deze maken onderdeel uit van "Kiezen met Visie" en zullen na besluitvorming van uw raad worden verwerkt in de begroting.

Prioriteiten	Investering	Exploitatielasten
Innovatiebudget 3 D's		100.000
t.l.v. reserve maatschappelijke doelen		-100.000

Vervangingsinvesteringen	Investering	Exploitatielasten
Geen		

Kiezen met Visie	Formatnr.	Bezuiniging
Aanpak criminaliteit	21	10.000
Activiteiten Punt Welzijn (behoort ook bij programma 4)	112, 122, 124, 126	100.000
Maatschappelijke hulpverlening	113	100.000
WMO uitvoering, ruimte voor nieuw beleid	119	135.000
WMO individuele voorzieningen	134	400.000
Verslavingszorg en preventie	136	28.000
Aanvullende voorstellen		
Bijstandsverlening (part-wet, WWB, Wajong)	102	200.000
Bijzondere bijstand minimabeleid	108	160.000

Programma 4: Participatie

Portefeuillehouders: G. Gabriels, H. Litjens

Visie

Weert is een aantrekkelijke gemeente, waar het goed wonen, werken en verblijven is. Bij deze ambitie hoort een voorzieningenaanbod dat aansluit bij de verschillende behoeften. Met het realiseren en behouden van een passend aanbod voor onderwijs, sport, kunst en cultuur, dragen wij bij aan de aantrekkelijkheid van de gemeente. Daarnaast stimuleren wij de betrokkenheid van de bewoners, ondernemers en verenigingen van Weert op deze terreinen, om mee te doen aan de samenleving en om verantwoordelijkheid te nemen.

Onze financiële positie maakt het maken van scherpe keuzes noodzakelijk. Hierbij hoort ook het omvormen en bezuinigen op subsidies en alleen subsidiëren waar dit echt nodig is, maar bijvoorbeeld ook inzetten op culturele innovatie.

Inzetten op burgerparticipatie en zelfredzaamheid van de bewoners met daarbij de noodzakelijke bezuinigingen zorgt voor een nieuwe verhouding die gaat ontstaan tussen overheid, markt en samenleving. Dit betekent ook een andere rol voor de gemeentelijke organisatie. Meebewegen, loslaten en vertrouwen zijn sleutelbegrippen.

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

PARTICIPATIE

1. Fysieke gezondheid: Sport en Beweging	Passend aanbod sport
	Vitale verenigingen
	Meer sportdeelname
	Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven
2. Sociale gezondheid: Ontplooiing	Passend aanbod kunst en cultuur
	Vitale verenigingen en grotere cultuurdeelname
	Groter cultuurbesef en -deelname
	Beter behoud en beheer van cultuurhistorisch erfgoed
	Aandacht voor mensen met beperkingen
3. Ontmoeting	Passend aanbod accommodaties

4. Leefbaarheid en sociale samenhang	In alle wijken en dorpen zijn door bewoners gedragen leefbaarheidsagenda's
	Ondersteunen van wijkinitiatieven
	Meer mensen doen vrijwilligerswerk
5. Verandering samenleving en overheid	Visieontwikkeling burgerparticipatie en overheidsparticipatie

Wat doen we er voor?

1. Fysieke gezondheid: Sport en Bewegen

Passend aanbod sport

Voorzieningen binnensport

Op grond van de in december 2014 vastgestelde nota voor de gemeentelijke binnensport accommodaties worden in 2016 een aantal investeringen gedaan: uitbreiding kleedlokalen sporthal Stramproy en aanschaf tribune, realiseren bergruimte bij gymzaal Aan de Bron. Ook wordt het onderzoek naar de haalbaarheid van een nieuwe turnaccommodatie (nog te starten in 2015) afgerond. De voor 2016 voorgestelde aanpassing van de tribune en kantine van sporthal St. Theunis is doorgeschoven naar 2017. Op korte termijn wordt geen verdere clustering van de gemeentelijke binnensportaccommodaties voorzien. De huidige spreiding is gewenst vanuit de aansluiting met de schoollocaties.

Zwembad

Stichting Zwembad De IJzeren Man voert een onderzoek uit naar de mogelijkheden voor de verbetering van de exploitatie. Dit gebeurt in samenspraak met de gemeente. In dit traject worden meegenomen: optie van privatisering, mogelijkheden exploitatie "CZW-plas", vervolgonderzoek toekomst van het schoolzwemmen, participatie van verenigingen.

Voorzieningen buitensport

Het uitvoeringsprogramma voor buitensportvoorzieningen wordt opgesteld op basis van de voorzieningenplannen (beleidsmatig kader) die voor het stedelijk gebied en de kerkdorpen zijn c.q. worden opgesteld. Clustering om te komen tot levensvatbare toekomstbestendige voorzieningen en verenigingen is hierbij een speerpunt. Clustering van voorzieningen, waaronder buitensportaccommodaties moet in 2017 een bezuiniging opleveren van € 200.000,--.

Topsport

Het topsportbeleid (nog vast te stellen in 2015) wordt geïmplementeerd. De Provincie is hierbij op onderdelen betrokken als partner.

Bezuinigingen op subsidies en tarieven

Op grond van "Kiezen met Visie" wordt een voorstel uitgewerkt voor het realiseren van een bezuinigingstaakstelling van € 519.000,--, te realiseren op de subsidies aan vrijwilligersorganisaties en de huurinkomsten van de sportaccommodaties. De subsidies betreffen niet alleen het beleidsterrein sport. Doelstelling is dat de bezuiniging per 1-1-2017 kan worden gerealiseerd.

Vitale verenigingen

Combinatiefunctionarissen sportverenigingen

De ingezette transformatie van het sociaal domein moet leiden tot zaken anders en beter doen, maar eveneens goedkoper. Sport kan hiertoe middel zijn. De combinatiefunctionarissen bij de verenigingen worden ingezet als aanjaagfunctie om sportverenigingen vitaal en maatschappelijk betrokken te laten zijn, zodat participatie en zelfredzaamheid van burgers worden bevorderd. Onderstaande "Open Club" sluit hierbij aan.

Open Club

In Midden-Limburg wordt een landelijk pilot "Open Club" uitgevoerd. Een "Open Club" is een sportvereniging die samenwerkt met andere verenigingen, buurt, wijk en/of andere instellingen. Samen met NOC*NSF en Huis voor de Sport Limburg wordt dit gedachtengoed onder de aandacht gebracht en, indien dit gedragen wordt, geïmplementeerd.

Meer sportdeelname

Combinatiefunctionarissen scholen

Deze 'bruggenbouwers' worden ingezet voor schoolleerlingen, om levenslang bewegen of sportbeoefening te bevorderen. Structureel sporten en bewegen buiten schooltijd wordt bevorderd. Ingestoken wordt op gezondheid en tegengaan overgewicht (preventie).

Iedereen Kan Sporten

De regionale samenwerking sport en bewegen voor mensen met een beperking wordt gecontinueerd, waarbij lokale partijen input geven voor de initiatieven in Weert. De regionale coördinator werkt nauw samen met Punt Welzijn.

Jeugdsportfonds

Het Jeugdsportfonds wordt nog meer onder de aandacht gebracht.

Ongeorganiseerd sporten/bewegen

In burgerinitiatieven om meer sport- en beweegdeelname te bevorderen wordt geparticipeerd. Sporten en bewegen in de buitenlucht, wijken en in het groen wordt bevorderd. Nieuwe burgerinitiatieven worden gefaciliteerd. Er zal met name aandacht zijn voor Urban Sports.

Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven

Samen met onderwijs, bedrijven, welzijn- en zorg en sportinstellingen wordt gewerkt om zoveel mogelijk mensen aan het bewegen te krijgen en het aanbod in Weert onder de aandacht te brengen (Platform "Weert in Beweging").

2. Sociale gezondheid: Ontplooiing

Passend aanbod kunst en cultuur

Culturele innovatie, waarden en lef

Cultuur draagt bij aan waardecreatie, ontmoeting, innovatie en creativiteit welke voor een aantrekkelijke woonomgeving in de toekomst essentieel zijn. Dit kan door culturele innovatie, door ruimte te bieden aan vernieuwende culturele initiatieven en vrijdenkers, waarvoor een lef budget beschikbaar is.

Met dit budget worden culturele projecten gericht op leefbaarheid, lokaal goed werkende systemen en netwerken op het gebied van community art, creatieve broedplaatsen, Urban culture, jeugdcultuur, street-art en buurtcultuur, startende ondernemers in de binnenstad, buurten en wijken (mede) gerealiseerd. Hiervoor is vanaf 2016 € 70.000,- structureel in de begroting opgenomen.

Voorzieningen professioneel

De aanwezigheid van professioneel culturele voorzieningen is essentieel voor een aantrekkelijke stad. In 2016 investeren wij in het Munttheater, zodat het culturele seizoen 2016-2017 op maat kan starten. Bibliocenter heeft een regiofunctie, met de backoffice in de centrale vestiging in Weert. De dependance in Stramproy wordt omgevormd tot een onbemand servicepunt, zo mogelijk gevestigd in (de nabijheid van) een school. Het muziekcentrum De Bosuil blijft in stand als een van de vijf Limburgse kernpodia voor popmuziek. Samen met RICK gaan we na hoe deze instelling op een zo hoog mogelijk niveau, locatie-onafhankelijk toekomstbestendig kan blijven.

Vernieuwde cultuurpodia

De Museumvisie wordt in 2016 opgesteld, zoals in de notitie Analyse en visie op erfgoedaspecten in de leefomgeving, vastgesteld in 2015, is opgenomen.

De Lichtenberg

De kansen om dit openluchttheater met Rijksmonumentale status, als een van de kenmerkende elementen in het activiteitenpark Kempenbroek een plaats te geven worden in 2016 aangepakt, samen met de inwoners, de professioneel culturele instellingen en de provincie Limburg.

In de toekomst vrijkomende religieuze erfgoedlocaties.

Het onderzoek naar het inzetten van beschikbare en beschikbaar komende locaties van religieus erfgoed voor culturele doeleinden, blijft deel uitmaken van de herontwikkelopgave.

Cultuurnota

Het proces rond de actualisatie van de cultuurnota wordt in 2016 afgerond.

Vitale verenigingen en grotere cultuurdeelname

Samenwerking onderwijs en cultuur

Voor een goede cognitieve ontwikkeling is een goede creatieve ontwikkeling noodzakelijk. Dus is het van belang dat cultuureducatie een plaats krijgt in het leerplan van kinderen.

In de brede regeling Combinatiefuncties wordt meer aandacht gegeven aan cultuur. Aanvankelijk is deze actief geweest in zes brede scholen. Vanaf schooljaar 2015-2016 worden dit zestien scholen voor primair onderwijs.

Jeugdcultuurfonds

Deelname aan het Jeugdcultuurfonds bestaat vanaf juli 2015. In 2016 wordt gerealiseerd dat het fonds wordt geïmplementeerd in de sociale netwerken en dat alle intermediairs goed op de hoogte zijn.

Samenwerking amateurverenigingen

Er wordt in 2016 gewerkt aan het komen tot een gezamenlijk overleg tussen professionele instellingen en amateurverenigingen, in de vorm van een cultuurpodium.

Samenwerking culturele projecten

In 2016 wordt ingezet op meer samenwerking tussen professionele instellingen, onderwijs, wijken, buurten, amateurverenigingen en organisaties bij culturele projecten.

Groter cultuurbesef en -deelname

Culturele planologie

In alle bestemmingsplannen is een paragraaf Cultuurhistorie, zowel onder- als bovengronds, opgenomen. Wij versterken daarmee de cultuureel bewustwording door hieraan vroeg in het proces van ruimtelijke ordening aandacht te besteden. Een belangrijk doel daarbij is de betrokkenheid van de bewoners bij hun leefomgeving en geschiedenis te stimuleren.

Erfgoededucatie

Na het van kracht worden van de Erfgoedwet, op 1-1-2016, wordt het beleid rond het omgaan met cultuurhistorie en -landschap geformuleerd. Dit zal evenals het archeologie- en monumentenbeleid worden geïmplementeerd in het beleid voor ruimtelijke ordening

Beter behoud en beheer van cultuur historisch erfgoed

Kunstwerken in openbare ruimte

De inventarisatie van gemeentelijke kunstwerken in de openbare ruimte is afgerond. Vervolgens wordt in 2016 het (regulier) onderhoud

van de omgeving, het proces en kosten van restauratie en beheer en behoud (beveiliging etc.) geïnventariseerd.

Erfgoed evenementen

Door middel van subsidies en ondersteuning in uitvoering/organisatie stimuleren wij verschillende culturele evenementen die de woon- en verblijfsaantrekkelijkheid en het imago van Weert positief bevorderen. Daarbij behoren tevens de Open Monumentendag, crowdprojecten in De Lichtenberg en de Architectuurprijs Weert.

Aandacht voor mensen met beperkingen

Organisatie breed wordt invulling gegeven aan integraal beleid voor mensen met beperkingen (agenda 22).

Welzijn nieuwe stijl en de Kanteling zijn de basis voor vrijwilligersondersteuning. Inwoners van Weert worden geacht meer vrijwillige inzet te plegen, ook als zorgvrijwilliger ter ontlasting van mantelzorgers. Samen met Punt Welzijn wordt dit ingevuld.

3. Ontmoeting

Passend aanbod accommodaties

Na de pilot in Stramproy zijn c.q. worden voor alle deelgebieden in Weert voorzieningsplannen opgesteld. De voorzieningsplannen en hieraan gekoppelde uitvoeringsprogramma's vormen de leidraad voor de fysieke invulling van de maatschappelijke voorzieningsstructuur voor de komende jaren. Speerpunten hierbij zijn:

- clusteren / afstoten van accommodaties ten einde bezettingsgraden en exploitaties te verbeteren.
- zoeken naar andere beheersvormen waarbij ruimte wordt geboden aan initiatieven van burgers.
- huisvesten van nieuwe functies.

In het 4e kwartaal 2015 worden de voorzieningsplannen voor het stedelijk gebied, inclusief uitvoeringsprogramma's vastgesteld. Vaststelling van de plannen voor de kerkdorpen Tungelroy, Swartbroek en Altweerderheide volgt daarna.

4. Leefbaarheid en sociale samenhang

In alle wijken en dorpen zijn door bewoners gedragen leefbaarheidsagenda's

Binnen de werkwijze MijnStraatJouwStraat is met alle partners (Wijk- en dorpsraden, Wonen Limburg, Punt Welzijn, politie en gemeente) afgesproken dat elke wijk- en dorpsraad zelf, in

overleg met alle partners een keer per jaar een leefbaarheidsagenda opstelt met activiteiten die binnen twee jaar uitgevoerd worden. De gemeente voert de regie.

Ondersteunen van wijkinitiatieven

Van onze inwoners wordt verwacht dat ze actief zijn voor medeburgers en zich inzetten voor sociale samenhang en leefbaarheid (participatiemaatschappij). De overheid moet dit stimuleren en faciliteren.

We streven naar een intensivering van het contact tussen de wijk- en dorpsraden en het gemeentebestuur.

Er wordt een fonds opgericht voor het ondersteunen van wijkinitiatieven die komen van zowel de wijk- en dorpsraden als de inwoners.

Daarbij wordt een efficiënte aansluiting gezocht met de bestaande budgetten.

Leidend zijn straks de uitgangspunten van de visie op burgerparticipatie en overheidsparticipatie voor inzetbaarheid van instrumenten (inclusief spelregels).

Meer mensen doen vrijwilligerswerk

Welzijn nieuwe stijl en de Kanteling zijn de basis voor vrijwilligersondersteuning. Inwoners van Weert worden geacht meer vrijwillige inzet te plegen, ook als zorgvrijwilliger ter ontlasting van mantelzorgers. Samen met Punt Welzijn wordt dit ingevuld.

5. Verandering samenleving en overheid

Visieontwikkeling burgerparticipatie en overheidsparticipatie

De rol van de samenleving verandert en die van de overheid ook. Tegenwoordig zien we dat de verhouding tussen overheid en samenleving nog verder verschuift richting samenleving en het initiatief.

De uitdaging is om zich als overheid zo goed mogelijk te verhouden tot wat zich in de samenleving afspeelt: soms door flexibel te zijn, mee te bewegen, soms door dingen los te laten en aan anderen de ruimte te geven. De gemeente zal zich met haar partners op de onderlinge rollen beraden, dit om te komen tot een nieuw evenwicht. Met partners en burgers gaan we een proces in om te komen tot een visie over burgerparticipatie en overheidsparticipatie.

Het doel van het visietraject is om een Weerder invulling te geven aan meer betrokkenheid van burgers bij beleidsvorming (burgerparticipatie) en tot gevoel van eigen verantwoordelijkheid voor de eigen omgeving, wat leidt tot eigen initiatief, waarbij de overheid participeert (overheidsparticipatie).

Wat zijn de resultaten in 2016 en hoe meten we die?

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Sport en Bewegen	Passend aanbod sport	<p><i>Voorzieningen binnensport:</i> Gerealiseerde aanpassingen bestaande accommodaties.</p> <p>Voortgang bouw sportzaal bij RKEC. Inzicht in haalbaarheid nieuwe turnaccommodatie</p> <p><i>Zwembad:</i> Inzicht in kosten exploitatie zwembad vanaf 2017.</p> <p><i>Voorzieningen buitensport:</i> Uitvoeringsprogramma voorzieningen buitensport, gebaseerd op voorzieningenplannen stedelijk gebied en kerkdorpen</p> <p><i>Topsport</i> Topsportbeleid <i>Bezuiniging op subsidies en tarieven</i> Realisatie bezuinigingsdoelstelling voor 1-1-2017</p>	<p><i>Voorzieningen binnensport:</i> Aangepaste accommodaties (sporthal Stramproy, gymzaal Aan de Bron). Voortgang bouw sportzaal bij RKEC Afgerond onderzoek haalbaarheid nieuwe turnaccommodatie. <i>Zwembad:</i> Afgerond onderzoek naar de toekomstige exploitatiekosten van het zwembad. <i>Voorzieningen buitensport:</i> Vastgesteld uitvoeringsprogramma.</p> <p><i>Topsport</i> Implementatie beleid <i>Bezuiniging op subsidies en tarieven</i> De tarieven voor sportaccommodaties worden verhoogd.</p>
	Vitale verenigingen	<p>Sportverenigingen bieden aanbod om participatie en zelfredzaamheid te bevorderen.</p> <p>Uitvoering "Open Club"</p>	<p>Minimaal 6 sportverenigingen worden versterkt met het oog op hun maatschappelijke functie en de inzet van sport en bewegen als middel. Minimaal 6 "Open Clubs"</p>
	Meer sportdeelname	<p>Het dagelijks sport- en beweegaanbod op en rond scholen voor alle leerlingen wordt bevorderd.</p> <p>Projecten IedereenKanSporten worden uitgevoerd.</p> <p>Jeugdsportfonds wordt uitgevoerd.</p> <p>Participatie bij burgerinitiatieven met betrekking tot sport en bewegen in de buitenlucht, wijken en in het groen.</p>	<p>Minimaal 2 basisscholen hebben het 'Gezonde School' Vignet en Weert is JongerenOpGezondGewicht gemeente Uitgevoerde projecten IKS</p> <p>Minimaal 200 jongeren gaan sporten m.b.v. Jeugdsport-fonds</p> <p>Nieuwe mogelijkheden in buitenlucht zoals Urban Sports en/of veilige wielomgeving.</p>
	Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven	<p>Door samenwerking in 'Platform Weert' zoveel mogelijk mensen laten bewegen en aanbod Weert onder aandacht brengen.</p>	<p>Klankbordgroep 2 x per jaar overleg, gezamenlijke organisatie projecten en activiteiten, gezamenlijke promotie. Overheidsparticipatie bij sportgala, krant Weert in Beweging, sportpromotie etc.</p>

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Ontplooiing	Passend aanbod kunst en cultuur	<p>Experimenteren met innovatieve en vernieuwende culturele projecten om levendigheid en leefbaarheid te stimuleren.</p> <p>Culturele professionele organisaties passend bij de schaalgrootte van Weert en nieuwe cultuurpodia blijven toekomst-bestendig.</p> <p>Samenwerking stimuleren tussen amateurverenigingen en professionele instellingen.</p>	<p>Optimale inzet van middelen uit lefbudget en omvormingsfonds cultuur en maatschappij;</p> <p>Herijking en optimaliseren van bestaande opties, zoals museum (Tiendschuur afgestoten), archief, Bibliocenter (locatie Stramproy omvormen), Rick (herbezinning), Munttheater (optimalisatie), Lichtenberg (kenmerkend element binnen Kempbroek);</p> <p>Het netwerk, de overleg- en communicatiestructuur is versterkt in een cultureel platform professioneel-amateur en werkt samen in o.m. Cultureel Lint</p>
	Vitale verenigingen en grotere cultuurdeelname	<p>Op het gebied van cultuureducatie slimmer inzetten op het creëren van verbindingen tussen primair, voorgezet onderwijs, wijken, buurten en verenigingen.</p>	<p>Deelname aan landelijke en provinciale stimuleringsprogramma's cultuur en cultuureducatie.</p> <p>Cultuurcoach ingezet op alle 16 scholen voor primair en voortgezet onderwijs.</p> <p>Samenwerking op het gebied van culturele projecten tussen professionele instellingen, onderwijs, wijken, buurten, amateurverenigingen en organisaties (bijv. Perron C en Cwartier)</p>
	Groter cultuurbesef en -deelname	<p>Versterken van culturele bewustwording. Dit door de inzet van de cultuurcoach in wijk- en leefbaarheidsprojecten en door in het proces van ruimtelijke ordening in een vroeg stadium het belang van het onderdeel cultuur te integreren. Waarmee de betrokkenheid van de bewoners bij hun leefomgeving en – geschiedenis wordt gestimuleerd.</p>	<p>Implementatie van cultuurhistorie en erfgoed in de uitwerking van ruimtelijke opgaven.</p>
	Beter behoud en beheer van cultuurhistorisch erfgoed	<p>Goede staat van de monumenten.</p> <p>Goed beheerde, draaiende en malende molens met regelmatige rondleidingen en andere activiteiten.</p> <p>Herstelde kerken (waardevolle gebouwen nieuwe bestemming geven, bij andere terrein herontwikkelen).</p>	<p>In samenwerking met eigenaren van kunstwerken en monumenten zijn diverse zaken gerealiseerd.</p>
	Aandacht voor mensen met beperkingen	<p>Bij het opstellen van beleid worden de gevolgen daarvan voor mensen met beperkingen in beeld gebracht.</p>	<p>Uitgevoerd plan van aanpak met betrekking tot agenda 22.</p>

4. Programmaplan

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Ont-moeting	Passend aanbod accommodaties	Uitvoeringsprogramma voorzieningen, gebaseerd op voorzieningenplannen stedelijk gebied en kerkdorpen	Vastgesteld uitvoeringsprogramma.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Leefbaarheid en sociale samenhang	In alle wijken en dorpen zijn door bewoners gedragen leefbaarheidsagenda's	Uitgevoerde activiteiten uit de leefbaarheidsagenda's	16 vastgestelde leefbaarheidsagenda's
	Ondersteunen van wijkinitiatieven	Fonds met spelregels voor initiatieven uit de wijk.	Uitgevoerde initiatieven in wijken en dorpen
	Meer mensen doen vrijwilligerswerk	Evaluatie actieplan vrijwilligersondersteuning	Hernieuwd actieprogramma vrijwilligersondersteuning 2016 e.v.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Verandering samenleving en overheid	Visieontwikkeling burgerparticipatie en overheidsparticipatie	Gezamenlijk proces voor het opstellen van een visie.	Vastgestelde visie met uitvoeringsprogramma en herijking van instrumenten (o.a. MSJS en fonds burgerinitiatieven).

Planning uitvoering coalitieprogramma 2015-2018

	2014/2015	2016	2017	2018
Passend aanbod sport	•	•	•	•
Vitale verenigingen	•	•	•	•
Meer sportdeelname	•	•	•	•
Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven	•	•	•	•
Passend aanbod kunst en cultuur	•	•	•	•
Vitale verenigingen en grotere cultuurdeelname	•	•	•	•
Groter cultuurbesef en -deelname	•	•	•	•
Beter behoud en beheer van cultuurhistorisch erfgoed	•	•	•	•
Aandacht voor mensen met beperkingen	•	•	•	•
Passend aanbod accommodaties	•	•	•	•
In alle wijken en dorpen zijn door bewoner gedragen leefbaarheidsagenda's	•	•	•	•
Ondersteunen van wijkinitiatieven	•	•	•	•
Meer mensen doen vrijwilligerswerk	•	•	•	•
Visieontwikkeling burger- en overheidsparticipatie		•	•	•

Wat mag het kosten?

	2016	2017	2018	2019
Totale lasten	13.037.862	12.952.699	12.858.991	12.752.548
Totale baten	2.438.585	2.434.019	2.434.808	2.434.808
Saldo	10.599.277	10.518.680	10.424.183	10.317.740

Toevoegingen reserves:				
Geen mutaties				
Onttrekkingen reserves:				
Keent Kiest Kwaliteit – wijk-accommodaties	51.917	51.917	51.917	51.917
Accommodatie Batavieren treffers	333	333	333	333
Peuterspeelzalen Het Dal	3.424	3.424	3.424	3.424
Wijkaccommodatie Tungelroy	3.213	3.213	3.213	3.213
Vloer sporthal	753	753	753	753
JOP Graswinkel	118	118	118	118
Welzijn, Peuterspeelzaal WML	5.406	5.406	5.406	5.406
Atletiekaccommodatie fase 1	51.128	51.128	51.128	51.128

Financiële analyse

	Jaarrekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Totale lasten	13.096.592	12.872.456	13.037.862
Totale baten	2.433.948	2.411.102	2.438.585
Saldo	10.662.644	10.461.354	10.599.277

De lasten nemen toe met € 165.407,--	Afwijking
- Hogere doorbelastingen.	210.075
- Lagere kapitaallasten.	-64.621
- Overige verschillen.	19.953
Totaal	165.407

De baten nemen toe met € 27.483,--	Afwijking
- Doorgevoerde prijsstijgingen in huurbedragen van sportparken en sportzalen.	23.483
- Overige verschillen.	4.000
Totaal	27.483

Onderstaande prioriteiten, vervangingsinvesteringen en "Kiezen met Visie" zijn nog niet verwerkt in de begroting. Deze maken onderdeel uit van "Kiezen met Visie" en zullen na besluitvorming van uw raad worden verwerkt in de begroting.

Prioriteiten	Investering	Exploitatielasten
Omvormingsfonds culturele innovatie, waarden en lef		70.000
Opstellen wijkvisies		5.000
Stelpost Sport en Welzijn		13.252
Tribune en kantine sporthal St. Theunis	100.000	5.250
Tribune sporthal/-zaal Stramproy	30.000	2.375
Bergruimte gymzaal Aan den Bron (bijdrage LVO € 15.000,--)	30.000	563
Fonds ondersteuning burgerinitiatieven (coalitieakkoord) t.l.v. reserve maatschappelijke doelen (geormerkt binnen algemene reserve)		62.500 -62.500

Vervangingsinvesteringen	Investering	Exploitatielasten
Vervanging toneelinstallatie/ trekkenwand Munttheater	1.730.000	108.125
Software computersturing toneelinstallatie/ trekkenwand Munttheater	200.000	42.500
Aanpassing constructie Munttheater	185.000	11.563
Uitbreiding kleedlokalen sporthal en -zaal Stramproy en berg- ruimte tribune	279.850	14.692
Vrijval exploitatielasten andere gymzalen		-14.692

Kiezen met Visie	Formatnr.	Bezuiniging
Bibliotheek Stramproy	59	60.000
Activiteiten Punt Welzijn (behoort ook bij programma 3; bedragen zijn opgenomen bij dit programma)	112, 122, 124, 126	
Peuteropvang	131	15.000

Programma 5: Financiën

Portefeuillehouders: A.Heijmans, A.van Eersel, H.Litjens

Visie

De rijksbezuinigingen en andere ontwikkelingen zoals de 3 decentralisaties hebben forse consequenties op de door gemeenten te besteden middelen. De komende jaren dwingen ons tot het maken van keuzes over de rol en taken van de gemeente Weert. De uitvoering van taken zal gericht zijn op een maximale dienstverlening tegen minimale kosten. Het resultaat zal uitmonden in een juiste balans tussen afslanken van taken en het behoud van een slagvaardige dienstverlening en organisatie.

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

FINANCIEN

1. Bezuinigingen en efficiency maatregelen	Organisatie ontwikkeling
	Samenvoegen beheer en exploitatie van vastgoed / voorzieningenplannen besparen
	Intergemeentelijke samenwerking op ICT-gebied besparen in de uitgaven
	Verkoop en onderhoud van gemeentelijk vastgoed
	Samenwerken en uitbesteden bij Openbaar Gebied, Stads- toezicht, Belastingen en Bedrijfsvoering
	Analyse op kansen voor subsidies
2. Aanbestedingsbeleid	Bij aanbesteding aandacht blijven houden voor lokale / regionale ondernemers
3. Lasten voor de inwoner	Streven om de Onroerend zaakbelasting alleen te verhogen om nieuw beleid mogelijk te maken.

Wat doen we er voor?

1. Bezuinigingen en efficiency maatregelen

Organisatieontwikkeling

Voor 2016 gaan we er van uit dat ook de laatste tranche ad € 400.000,-- van de taakstelling gehaald gaat worden. Daarnaast dienen de kosten van overhead teruggebracht te worden als gevolg van trajecten FLOW. Voor 2017 zullen we op basis van de uitkomsten "Kiezen met Visie" komen met een nieuw organisatieplan.

Samenvoegen beheer en exploitatie van vastgoed / voorzieningenplannen besparen

Wij zijn gestart met een doorontwikkeling van de strategische eenheid vastgoed, waarbij alle kennis en middelen rondom vastgoed worden samengebracht. Hiermee beogen wij een verdere professionalisering van het vastgoed, waardoor efficiënter beheer en een betere sturing op het gemeentelijk vastgoed kan plaatsvinden.

In 2014 zijn we gestart met het opstellen van voorzieningenplannen voor het stedelijk gebied van Weert (incl. Laar) en de kerkdorpen Tungalroy, Swartbroek en Altweerderheide. De voorzieningenplannen voor het stedelijk gebied (incl. uitvoeringsprogramma's) worden in het 4e kwartaal 2015 vastgesteld. De voorzieningenplannen voor de kerkdorpen volgen daarna.

Speerpunt in het uitvoeringsprogramma is clustering van voorzieningen. Dit om te komen tot levensvatbare en toekomstbestendige voorzieningen en verenigingen. Hierbij moet tevens een bezuiniging worden gerealiseerd van € 200.000,-- in 2017.

Intergemeentelijke samenwerking op ICT-gebied besparen in de uitgaven

De intergemeentelijke samenwerking zal in 2016 verder vorm en inhoud krijgen. Dit is een continu proces. De krachten zijn verder gebundeld tussen de participerende gemeenten Roermond, Weert en Venlo. In het jaar 2016 zullen naar verwachting meer gemeenten uit de regio deelnemen. Door samenwerking zal voor de gemeente Weert een betere kwaliteit tegen een betere prijs gerealiseerd worden. Voor Weert alleen wordt dit steeds moeilijker als gevolg van de snelle ontwikkelingen op het gebied van ICT.

Verkoop en onderhoud van gemeentelijk vastgoed

Onze vastgoedportefeuille omvat 180 objecten en vertegenwoordigt een waarde van € 250.000.000,-. Om deze objecten te onderhouden en beheren, is veel geld nodig.

Wij staan een strategische omvorming van ons vastgoed voor:

- Investerings in objecten worden afgestemd op gewenste functie, gebruik en toekomstige visie van een gebouw;
- Het onderhoud wordt planmatig uitgevoerd. Al onze gebouwen zijn opgenomen in een meerjarig onderhoudsprogramma;
- In het gebruik wordt meervoudig gebruik gestimuleerd alsook clustering van voorzieningen. Dit leidt tot een vermindering van het gemeentelijk vastgoed;
- De verkoop van vastgoed vindt planmatig plaats op basis van een verkoopplan dat jaarlijks wordt opgesteld. Los van de jaarplanning wordt bij de verkoop maatwerk gezocht, om in te kunnen spelen op ontwikkelingen in de markt;
- We spannen ons in om de exploitatielasten naar beneden te brengen, door verkoop en efficiënter beheer;
- Bij verhuur van vastgoed wordt uitgegaan van kostendekkendheid;
- We onderzoeken de mogelijkheden van uitbesteding van uitvoerende taken in het vastgoedbeheer;

In het kader van de wijzigingen in de vennootschapsbelasting zal er voor vastgoed een andere opbouw van de begroting noodzakelijk zijn.

Uitgangspunt bij de realisatie van boekwinsten als gevolg van verkoop van panden zal zijn dat deze ten gunste van de algemene reserve gebracht worden, om op deze manier het weerstandsvermogen van de gemeente op een hoger niveau te brengen.

Samenwerken en uitbesteden bij Openbaar Gebied, Stadstoezicht, Belastingen en Bedrijfsvoering

Na afronding van de uitbesteding bij Belastingen en Openbaar Gebied, wordt voor 2016 nu verder onderzocht in welke vorm er op het terrein van bedrijfsvoering kan worden samengewerkt met regiogemeenten. Doel hiervan is om zoveel mogelijk efficiency voordelen te realiseren. Ook voor Stadstoezicht komt een voorstel tot uitbesteding.

Analyse op kansen voor subsidies

Er wordt gebruik gemaakt van een extern bureau om de mogelijkheden van subsidievererving nauwlettend te volgen. Het bureau heeft de parate kennis over de verschillende subsidiemogelijkheden.

Het bureau adviseert ook de gemeenten Nederweert, Leudal en Roermond. Daar waar er zich mogelijkheden voordoen om gezamenlijk subsidies aan te vragen wordt hier op ingezet.

2. Aanbestedingsbeleid

Bij aanbesteding aandacht blijven houden voor lokale/regionale ondernemers

Op basis van het inkoop- en aanbestedingsbeleid dient er bij zowel een enkelvoudige als een meervoudig onderhandse aanbesteding één bedrijf uit de gemeente Weert te worden uitgenodigd. Dit voor zover er een bedrijf in Weert gevestigd is dat aan de gestelde geschiktheidseisen kan voldoen. Duurzaamheid is een belangrijk onderdeel in de afwegingen bij de aanbestedingen.

3. Lasten voor de inwoner

Streven om de Onroerend zaakbelasting alleen te verhogen om nieuw beleid mogelijk te maken.

Eén van de uitgangspunten bij "Kiezen met Visie" is dat er niet meer standaard ruimte in de begroting is voor nieuw beleid. Als we nieuwe ontwikkelingen belangrijk vinden voor de stad, dan wordt hiervoor binnen de begroting dekking gezocht door bestaande taken anders of niet meer uit te voeren. Alleen als het niet anders kan worden de inkomsten verhoogd.

Met andere woorden : verhoging van OZB is alleen aan de orde als dit de enigste mogelijkheid is om nieuw beleid te bekostigen. Verwezen wordt naar de tabel Lastendruk Burger 2016 op pagina 107.

Wat zijn de resultaten in 2016 en hoe meten we die?

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Bezuinigingen en efficiency maatregelen	Organisatie ontwikkeling	Verdere concrete invulling van de taakstelling FLOW	Realisatie van de geraamde doelstelling van € 400.000,-- .
	Samenvoegen beheer en exploitatie van vastgoed / voorzieningenplannen besparen	Strategische eenheid vastgoed	Besluitvorming B&W en borging in organisatie
	Intergemeentelijke samenwerking op ICT-gebied besparen in de uitgaven	Door het centraliseren van de ICT infrastructuur en dienstverlening, vervallen een aantal kwetsbaarheden. De kwaliteit van dienstverlening gaat omhoog en de structurele kosten zullen dalen door synergievoordeel. Het masterplan ICT en informatievoorziening zijn in uitvoering en duidelijk is welke onderdelen kunnen worden uitbesteed of in de samenwerking zullen worden ontwikkeld. Daarnaast is duidelijk welke investeringen gemeoid zijn met het verder op orde krijgen van de ICT en informatievoorziening.	Het monitoren van de uitgaven is een continu proces, dat periodiek getoetst wordt met de business case. Jaarlijks volgt er een afrekening en is bijsturen hierop mogelijk.
	Verkoop en exploitatie van gemeentelijk vastgoed	Planmatige verkoop vastgoed. € 250.000,-- bezuiniging exploitatie vastgoed	Verkoopplan 2016. P&C cyclus
	Samenwerken en uitbesteden bij Openbaar Gebied, Stadstoezicht, Belastingen en Bedrijfsvoering	Besluitvorming van de onderzoeken samenwerken en uitbesteden.	Uitvoering van de besluitvorming van samenwerking en uitbesteden Openbaar Gebied en VTH.
	Analyse op kansen voor subsidies	Structureel volgen van de mogelijkheden van subsidieverwerving in overleg met de samenwerkende gemeenten en het extern adviesbureau.	Ontvangen en toegekende subsidies.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Aanbestedingsbeleid	Meer aandacht bij aanbesteding voor lokale / regionale ondernemers	Opgenomen in het inkoop- en aanbestedingsbeleid.	Het uitvoeren van de toets op naleving van de beleidsregels.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de resultaten?	Waaruit blijkt het resultaat?
Lasten voor de inwoner	Streven om de Onroerend zaakbelasting alleen te verhogen om nieuw beleid mogelijk te maken.		

Planning uitvoering coalitieprogramma 2015-2018

	2014/2015	2016	2017	2018
Organisatie ontwikkeling	•	•	•	•
Samenvoegen beheer en exploitatie van vastgoed / voorzieningenplannen besparen	•	•		
Intergemeentelijke samenwerking op ICT-gebied besparen in de uitgaven	•	•	•	•
Verkoop en onderhoud van gemeentelijk vastgoed	•	•	•	•
Samenwerken en uitbesteden bij Openbaar Gebied, Stads- toezicht, Belastingen en Bedrijfsvoering	•	•	•	•
Analyse op kansen voor subsidies	•	•	•	•
Bij aanbesteding aandacht blijven houden voor lokale / regionale ondernemers	•	•	•	•
Streven om de OZB alleen te verhogen om nieuw beleid mogelijk te maken.	•	•	•	•

Wat mag het kosten?

	2016	2017	2018	2019
Totale lasten	13.596.304	14.143.046	14.779.739	15.319.034
Totale baten	2.404.244	2.166.655	1.888.779	1.883.167
Saldo	11.192.060	11.976.391	12.890.960	13.435.867

Toevoegingen reserves:				
Majeure projecten	553.554	623.108	692.662	762.216
Algemene reserve	277.380	275.093	278.575	282.126
Majeure projecten rentetoevoeging	1.295.279	1.248.435	1.316.418	1.282.026
Decentralisatie onderwijshuisvesting	91.159	89.643	87.134	85.537
Renteverlies EMTN's	4.128	1.143	0	0
Vastgoed	698.734	698.734	698.734	698.734
Onttrekkingen reserves:				
Majeure projecten	2.762.001	2.703.806	2.645.673	2.587.606
Renteverlies EMTN's	153.415	58.275	0	0

Financiële analyse

	Jaarrekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Totale lasten	14.386.742	10.717.111	13.596.304
Totale baten	7.191.695	2.497.138	2.404.244
Saldo	7.195.047	8.219.973	11.192.060

De lasten nemen toe met € 2.879.192,--	Afwijking
- Hogere kapitaallasten.	108.418
- Hogere doorbelasting apparaatskosten. Zie ook toelichting bij de baten.	2.353.565
- Per saldo lagere lasten loonbetalingen en sociale premies bij B&W (-/- € 45.672,--) en gewezen wethouders (-/- € 99.662,--) en hogere lasten i.v.m. pensioenen voormalige wethouders (€ 86.270,--).	-59.064
- Lagere uitgaven onderhoud gebouwen (vastgoed).	-23.538
- Hogere uitgaven uitbesteed onderhoud (digitale basiskaart) door aanvullende kosten voor karteren.	10.000
- Regulier budget prioriteiten. Er vindt een jaarlijkse indexering plaats van 3%.	331.617
- Lagere uitgaven invordering (dwangbevelen) en controle hondenbelasting i.v.m. outsourcing taken afdeling Belastingen naar BsGW.	-20.675
- Lagere uitgaven uitvoering wet WOZ (herw./afwikkeling bezwaren en kosten rechts- en deskundige advisering) i.v.m. outsourcing taken afdeling Belastingen naar BsGW.	-219.400
- Lagere uitgaven kleine ergernissen (overgeboekt naar product 211).	-16.526
- Hogere uitgaven bijdrage regio n/m Limburg. De begroting 2016 van de VRLN is ongewijzigd in de begroting 2016 van de gemeente Weert opgenomen, in afwachting van de harmonisatie begroting VRLN. Het saldo van de gemeentelijke bijdrage is gecorrigeerd op product (005000-6343500). De bijstelling is met name een gevolg van de autonome verwerking van de meerjarenbegroting VRLN 2015-2018.	46.302
- Anterieure overeenkomst m.b.t. BP Woongebieden 2014 Parallelweg 120 (Groenfonds).	-37.854
- Overige verschillen.	-22.492
- Mutaties op product 922-00 (excl. Kapitaallasten en doorberekening apparaatskosten):	
Kapitaallasten (9220000):	
Besluiten raad t/m december	20.469
Extra afschrijvingen	5.580
Personeels-/apparaatskosten (9220001):	
Niet in te delen lasten (taakstelling personele kosten 2015)	200.000
Herstel arbeidsvoorwaarden	-49.320
Abonnementen/Lidmaatschappen boeken	-10.000
Overige lasten en baten (9220002):	
Onderhouds-/vervangingsinvesteringen regulier	162.437
Voormalig personeel (9220003):	
Loonbetalingen en sociale premies / FPU /WAO /UWV / USZO	-187.362
Incidentele lasten en baten (9220004):	
Niet in te delen lasten (Taakstelling 2016 vervolg invulling FLOW)	229.500
Loonbetalingen en sociale premies	173.210
Bijdrage BsGW in de frictiekosten	-115.675
Totaal	2.879.192

De baten nemen af met € 92.893,--	Afwijking
- De bijdragen van derden dalen met € 35.000,--. In het kader van de transitie Groot-schalige Basis Kaart Nederland (GBKN) naar Basisregistratie Groot-schalige Topografie (BGT) ontvangen wij geen bijdragen meer van GBKN.	-35.000
- Hogere verrekening doorbelasting apparaatskosten.	1.028.239
- In 2015 is een incidentele opbrengst van € 1.000.000,-- opgenomen voor verkoop van panden. Deze opbrengst is in de begroting 2016 niet meer geraamd.	-1.000.000
- Lagere inkomsten uit aanmaningen en dwangbevelen.	-120.000
- Hogere stelpost inkomsten voormalig personeel.	48.850
- Voordelig saldo kostenplaatsen (doorbelasting).	34.985
- Anterieure overeenkomst m.b.t. BP Woongebieden 2014 Parallelweg 120 (Groenfonds).	-37.854
- Overige verschillen.	-12.113
Totaal	-92.893

4. Programmaplan

Onderstaande prioriteiten, vervangingsinvesteringen en "Kiezen met Visie" zijn nog niet verwerkt in de begroting. Deze maken onderdeel uit van "Kiezen met Visie" en zullen na besluitvorming van uw raad worden verwerkt in de begroting.

Prioriteiten	Investering	Exploitatielasten
Aanschaf nieuw financieel pakket (samen met de regio)	400.000	85.000
Uitbreiding YOUPP	50.000	10.625

Vervangingsinvesteringen	Investering	Exploitatielasten
Vervanging mobile telefoons	30.000	10.375
<i>Tractie achterblijvende uitvoerende taken OG:</i>		
bestelauto's	26.500	3.644

Kiezen met Visie	Formatnr.	Bezuiniging
Commissies	2	5.000
Burgemeester en wethouders	3	2.000
Burgeractiviteiten	4	11.921
Medezeggenschap	6	2.840
Representatie	7	10.000
Communicatie	9	10.000
Reisdocumenten, rijbewijzen, Basisadministratie; Burg. stand/naturalisatie/ naamwijz.; baten leges reisdocumenten en overige documenten, baten leges rijbewijzen, baten leges basisadministratie, baten leges burgerlijke stand (behoort ook bij programma 3)	10	10.000
Straatnaamgeving en huisnummering	12	1.182
Rekenkamer	17	30.000
Vervallen prioriteitenbudget		398.156
Voorgestelde prioriteiten		-238.870
Prioriteiten bedrijfsvoering		-95.625
Verlagen budget vervangingsinvesteringen		
Voorgestelde vervangingsinvesteringen		-348.831
Reeds ogenomen budget vervangingsinvesteringen		223.000
Lagere toevoeging reserve Majeure projecten		400.000
Aanvullende voorstellen		
Budget onvoorzien halveren		31.200
Toezicht openbare orde en veiligheid	25	25.000

Specificatie stelpost 922

Categorie	LASTEN	2016	2017	2018	2019
	Kapitaallasten (9220000)				
6000000	Niet in te delen lasten	-98.331	-98.331	-98.331	-98.331
6000100	Besluiten raad t/m december	27.543	27.543	27.543	27.543
		-70.788	-70.788	-70.788	-70.788
	Personeels-/apparaatskosten (9220001)				
6000201	Onvoorzien loonstijgingen	12.353	24.706	37.059	37.059
6000202	Beloningsdifferentiatie (stelpost)	29.935	29.935	29.935	29.935
6000203	Tijdelijk personeel (stelpost)	106.627	106.627	106.627	106.627
6000210	Personele Knelpunten	27.066	27.066	27.066	27.066
6000211	Bewust Belonen	24.669	24.669	24.669	24.669
6343008	Abonnementen-lidmaatschappen-boeken	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
6622B10	Doorbel. BV-Financien	307.491	307.491	307.491	307.491
6622B20	Doorbel. BV-PIF	380.688	380.349	379.620	379.222
6622R00	Doorbel. Ruimte-Directie	273.140	273.140	273.140	273.140
6622S99	Doorbel. Services	375.471	373.443	371.778	369.291
		1.477.440	1.487.426	1.497.385	1.494.500
	Overige lasten en baten (9220002)				
6000000	Niet in te delen lasten	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
6000300	Onderhouds-/vervangingsinv.regulier	303.000	606.000	909.000	1.212.000
6000302	Autonome ontwikkelingen	0	100.000	200.000	300.000
6000303	Correctie loon-/prijstijging	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000
6000304	BCF regio noord-midden-limburg	-38.838	-38.838	-38.838	-38.838
6343500	Bijdrage regio noord-midden-limburg	0	115.000	115.000	115.000
		-210.838	307.162	710.162	1.113.162
	Voormalig personeel (9220003)				
6110000	Loonbetalingen en sociale premies	460.000	260.000	160.000	60.000
6110005	FPU-plus gemeente	14.800	14.800	14.800	14.800
6120003	UWW/USZO-ZW	83.615	83.615	83.615	83.615
6120004	USZO-SUPPLETIE WW	50.000	50.000	50.000	50.000
		608.415	408.415	308.415	208.415
	Incidentele lasten en baten (9220004)				
6000000	Niet in te delen lasten	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
6110000	Loonbetalingen en sociale premies	173.210	0	0	0
6343519	Bijdrage samenwerking gemeenten	-115.675	-57.840	0	0
6610001	Kapitaallasten - rente	1.152.718	1.127.652	1.102.585	1.077.519
6610002	Kapitaallasten - afschrijving	585.346	585.346	585.346	585.346
6622R40	Doorbel. Ruimte-Openbaar gebied	190.610	190.610	190.610	190.610
		1.586.209	1.445.768	1.478.541	1.453.475
	Prioriteiten (9221100)				
6000400	Prioriteiten regulier	377.104	766.153	1.167.503	1.581.525
6000402	Prioriteiten welzijn	13.252	26.504	39.756	53.008
6000404	Prioriteiten verkeer en vervoer	7.800	15.600	23.400	31.200
		398.156	808.257	1.230.659	1.665.733
	TOTAAL LASTEN	2.499.272	2.973.251	3.732.742	4.492.551

Categorie	BATEN	2016	2017	2018	2019
	Kapitaallasten (9220000)				
7000000	Niet in te delen baten	750.000	750.000	750.000	750.000
		750.000	750.000	750.000	750.000
	Voormalig personeel (9220003)				
7340012	Bijdragen van derden	48.850	48.850	48.850	48.850
		48.850	48.850	48.850	48.850
	TOTAAL BATEN	798.850	798.850	798.850	798.850
	Lasten 9220000 t/m 9220004	2.038.713	2.055.789	2.346.076	2.624.009
	Baten 9220000 t/m 9220004	798.850	798.850	798.850	798.850
	Saldo van 9220000 t/m 9220004 stelposten	1.239.863	1.256.939	1.547.226	1.825.159
	Saldo van 9221000 onvoorzien (lasten)	62.403	109.205	156.007	202.809
	Saldo van 9221100 prioriteiten (lasten)	398.156	808.257	1.230.659	1.665.733
	TOTAAL SALDO FUNCTIE 922	1.700.422	2.174.401	2.933.892	3.693.701

Programma 6: Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Portefeuillehouders: A. van Eersel, H. Litjens

Visie

Alle lasten en baten die samenhangen met de programma's 1 t/m 5 worden rechtstreeks op het betreffende programma verantwoord. De baten bestaan uit doeluitkeringen, specifieke rijksvergoedingen, huuropbrengsten en dergelijke.

Daarnaast kent de gemeente diverse inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is, de zogenaamde algemene dekkingsmiddelen. Deze baten zijn niet aan een concreet programma toe te rekenen.

Artikel 8 van het BBV schrijft voor dat in het programmaplan van de begroting (naast de raming van lasten en baten per programma) ook een overzicht algemene dekkingsmiddelen en het bedrag onvoorzien opgenomen moet worden.

Dit overzicht is dan ook aan het eind van het programmaplan opgenomen.

Toelichting algemene uitkering uit het gemeentefonds

Inleiding

Uitkomsten Meicirculaire

Het budgettaire voordeel van de uitkomsten van de meicirculaire 2015 voor het jaar 2016 bedraagt € 1.101.499,--.

De voornaamste oorzaken hiervan zijn de plaatselijke en landelijke ontwikkelingen. In 2016 is sprake van een hogere loonontwikkeling, wat leidt tot een positief effect op het accres. Ook overige nominale ontwikkelingen hebben een positieve werking op het accres 2016.

De positieve effecten worden verminderd door o.a. de lagere integratie-uitkering Wmo, de lagere suppletie-uitkering herverdeeffecten/overgangsregeling en de lagere integratie-uitkering Sociaal domein.

Een uitgebreidere toelichting wordt hieronder gegeven bij het item "Algemene uitkering 2016"

Integratie-uitkering Sociaal domein

Het budget 2015 van het Sociaal domein wordt landelijk niet neerwaarts bijgesteld. Door de herverdeeffecten van de invoering van het objectieve verdeelmodel, is het budget voor Weert in 2015 wel lager ten opzichte van de laatste raming (decembercirculaire 2014).

Voor 2016 en verder heeft het Rijk ruimte gezocht om de budgettaire effecten van de aanpassing van de raming aan de hand van de realisatiecijfers 2014 zoveel als mogelijk te mitigeren. In de meicirculaire 2015 krijgen gemeenten meerjarig duidelijkheid en zekerheid over de beschikbare budgetten (zie ook het onderdeel "Meerjarenperspectief"). Voor 2016 zijn de bedragen voor de Wmo en de Jeugdwet specifiek per gemeente aangepast in verband met de uitnamen voor de Wlz-indiceerbaren (Wet langdurige zorg). De besluitvorming in het kader van de Wlz heeft ertoe geleid dat minder cliënten onder de Wmo en de Jeugdwet zijn komen te vallen. Als gevolg hiervan wordt de integratie-uitkering Sociaal domein structureel verlaagd.

Mutaties algemene uitkering

Onderstaand worden de mutaties die voortvloeien uit de meicirculaire 2015 voor het jaar 2016 nader toegelicht.

Herziene uitkering 2015

In de begroting 2016 wordt de raming vergeleken met de raming 2015 stand mei 2015. De 2e rapportage 2015 is hierbij niet meegenomen. De basis voor de raming van de algemene

uitkering 2016 vormt de herziene uitkering 2015. Hierbij is rekening gehouden met de mutaties van de meicirculaire 2015 die betrekking hebben op de begroting 2015. De herziene uitkering 2015 wordt toegelicht in de 2e rapportage 2015. Onderstaand wordt een korte samenvatting gegeven van de verschillen tussen de herziene uitkering 2015 en de raming van de algemene uitkering per mei 2015.

Op basis van de meicirculaire 2015 wordt de algemene uitkering 2015 verlaagd met € 1.351.446,--.

Het betreft de volgende mutaties:

	Stand algemene uitkering 2015 vóór meicirculaire 2015	72.718.415
1	Algemene mutaties: afrekening accres 2014	-1.205.490
2	Cluster bestuur en algemene ondersteuning: in werking treden Logisch Ontwerp Gemeentelijke Basisadministratie Personen en tekorten Generieke Digitale infrastructuur.	-4.168
3	Aanpassing integratie/ decentralisatie-uitkeringen: verhoging HHT (neutraal) en aanpassing macro-budget Wmo-huishoudelijke hulp	277.666
4	Aanpassing in sociaal domein: invoering objectieve verdeelmodellen Wmo en jeugd en actualisatie gegevens Participatiewet.	-419.104
	Totaal herziene uitkering 2015	71.366.969

Van bovenstaande mutaties is alleen de verhoging HHT (Huishoudelijke hulp toelage) ad € 251.505,-- neutraal omdat hier voor de gemeente hogere kosten tegenover staan.

Algemene uitkering 2016

De raming van de algemene uitkering uit het gemeentefonds voor het jaar 2016 is gebaseerd op de meicirculaire 2015. Hiervoor is eerst de herziene uitkering 2015 berekend (zie hiervoor). De raming voor 2016 wordt vergeleken met de herziene uitkering 2015. De totale herziene uitkering 2015 inclusief Sociaal domein bedraagt € 71.366.969,--.

De voor de begroting 2016 becijferde algemene uitkering bedraagt € 71.706.288,-- (inclusief Sociaal domein) en is € 339.319,-- hoger dan de herziene uitkering 2015. Het betreft hier zowel budgettaire als neutrale mutaties. Onderstaand wordt de stijging van de algemene uitkering 2016 ten opzichte van de herziene uitkering 2015 nader toegelicht.

1	Ontwikkeling plaatselijke uitkeringsbasis	379.942
2	Groot onderhoud verdeelstelsel 2e fase	283.484
3	Algemene mutaties	1.911.852
4	Eigen inkomsten (OZB)	-80.977
5	Cluster werk en inkomen	51.445
6	Cluster maatschappelijke ondersteuning	-30.970
7	Cluster educatie	33.769
8	Clusters cultuur en infra	-2.313
9	Cluster bestuur en algemene ondersteuning	283.320
10	Ontwikkeling landelijke uitkeringsbasis	-359.001
11	Mutaties integratie- en decentralisatie-uitkeringen	-674.747
12	Integratie-uitkering Sociaal domein	-1.456.485
	Totaal	339.319

Ad 1 Ontwikkeling plaatselijke uitkeringsbasis

De ontwikkeling van de plaatselijke uitkeringsbasis heeft betrekking op wijzigingen in de verdelmaatstaven als gevolg van autonome toegenomen en afnamen (o.a. inwoners, ouderen, eenouderhuishoudens en bedrijfsvestigingen). De hogere algemene uitkering ad € 379.942,- als gevolg van deze mutaties is budgettair.

Ad 2 Groot onderhoud verdeelstelsel

In het groot onderhoud is de verdeling van het gemeentefonds aangepast aan verschillen in kosten tussen gemeenten conform de systematiek van de Financiële-verhoudingswet, waarmee de verdeling weer kosten georiënteerd wordt: de geconstateerde scheefheden zijn weggewerkt. De Ministeries van BZK en van Financiën constateerden dat de verdeling van middelen niet meer goed aansloot op de kosten die gemeenten maakten.

Door de tweede fase van het groot onderhoud gemeentefonds is de uitkeringsfactor verlaagd met (per saldo) 3 uitkeringspunten. Dit is het gecombineerde effect van de volgende mutaties:

a. In het kader van de tweede fase van het groot onderhoud gemeentefonds zijn de bedragen van een aantal (sub)clusters per saldo verhoogd met € 66 miljoen. Omdat de totale omvang van het gemeentefonds niet wijzigt, is vervolgens de omvang van alle clusters evenredig verlaagd door de uitkeringsfactor te verlagen.

b. Daarnaast is besloten om vanaf 2016 voor de maatstaf bijstandsontvangers over te gaan op een driejarige gemiddelde. Dit leidt in de uitkeringsbasis, ten opzichte van de vorige circulaire, tot een lager aantal bijstandsontvangers. Ter compensatie hiervan wordt de uitkeringsfactor verhoogd.

Het groot onderhoud heeft geleid tot herverdeel-effecten. Omdat het groot onderhoud voor Weert voordelig uitvalt, krijgt Weert een negatieve suppletie-uitkering van 20%. Voor diverse gemeenten, waaronder Weert, geldt dat er een aanvulling op de suppletie-uitkering komt voor de BAG (€ 114.163,- positief). De uiteindelijke suppletie-uitkering is hierdoor voor Weert € 65.442,- positief.

De totale uitkomst van de (gedeeltelijke) 2e fase groot onderhoud is voor Weert een hogere algemene uitkering van € 283.484,-. Dit is budgettair.

Ad 3 Algemene mutaties

Als gevolg van algemene mutaties wordt de algemene uitkering voor de gemeente Weert hoger. Het betreft enerzijds een hogere algemene uitkering als gevolg van een hoger indicatief accres 2016. Hiernaast heeft de afrekening van het accres 2014 in 2015 een effect op het gemeentefonds.

In de meicirculaire 2015 verspringt tevens het basisjaar en wordt in 2016 de nominale ontwikkeling meegenomen. Deze bedraagt 9 punten structureel. De algemene mutaties leiden tot een toename van de uitkeringsfactor. Dit betekent een hogere algemene uitkering van € 1.911.852,-, die budgettair is.

Ad 4 Eigen inkomsten (OZB)

Door marktontwikkelingen kan de WOZ-waarde sterk fluctueren. Het is beleid van het Ministerie om voor dat effect te corrigeren door middel van aanpassing van de rekentarieven. De aanpassing van het rekestarief voor 2016 heeft in combinatie met de WOZ-waarde-ontwikkeling in Weert een nadelig gevolg voor de algemene uitkering van € 80.977,-. Deze mutatie is budgettair.

Ad 5 Cluster Werk en Inkomen

In het kader van de Participatiewet is de individuele studietoelage geïntroduceerd. Het betreft een nieuwe vorm van aanvullende inkomensondersteuning voor bepaalde groepen studenten. De gemeente toetst in het individuele geval of de student gelet op zijn persoonlijke omstandigheden met voltijdsarbeid niet in staat is het wettelijk minimumloon te verdienen. Gemeenten moeten zelf in een verordening vaststellen hoe hoog de individuele studietoelage is en hoe vaak die wordt verstrekt. In de bedragen is een compensatie begrepen voor uitvoeringskosten. Deze regeling betekent voor Weert een hogere algemene uitkering ad € 51.445,-. Dit is budgettair neutraal omdat er uitvoeringskosten tegenover staan.

Ad 6 Cluster maatschappelijke ondersteuning

In de decembercirculaire 2012 zijn de gemeenten geïnformeerd over de uitname uit het gemeentefonds met betrekking tot scootmobielen. Hiervoor geldt voortaan een plicht tot hergebruik. Dit betekent voor Weert een lagere algemene uitkering van € 30.970,--. Dit is budgettair omdat bij de oude Wmo de neutraliteit is losgelaten.

Ad 7 Cluster educatie

De kapitaallasten voor de schoolgebouwen van het voortgezet onderwijs zullen naar verwachting over een periode van 20 jaar in de administratie van gemeenten worden opgenomen en worden door het ministerie van OCW geraamd op € 170 miljoen. In 2006 is de helft van dit bedrag via het accres gericht verdeeld via de maatstaf leerlingen VO. Vanaf 2007 tot 2016 wordt jaarlijks € 8,5 miljoen van het accres gericht verdeeld via dezelfde maatstaf. Deze gerichte verdeling houdt in dat dit bedrag rechtstreeks van het beschikbaar accres wordt overgeheveld naar het cluster Educatie. De hogere algemene uitkering voor Weert voor dit cluster bedraagt € 33.769,--. Dit is budgettair neutraal omdat deze verrekend wordt met de onderwijsbudgetten.

Ad 8 Cluster Cultuur en cluster Infra

Besloten is om de inkoop van e-content door bibliotheken te centraliseren. Daarbij hoort ook een uitname uit de algemene uitkering, omdat de lokale bibliotheken deze taak niet meer uit gaan voeren. Weert krijgt hierdoor een lagere uitkering ad € 3.532,--. Dit is budgettair.

De regeling Integratie Wet Uitkering Wegen (WUW) vervalt in 2018. Deze regeling gaat over naar de algemene uitkering, waardoor voor Weert de algemene uitkering € 1.219,-- hoger uitvalt. Ook dit is budgettair.

Ad 9 Bestuur en algemene ondersteuning

Waterschapverkiezingen

Per 1 juli 2014 is de Wet aanpassing waterschapsverkiezingen in werking getreden. Dit betekende dat de waterschapverkiezingen in 2015 tegelijk met de verkiezingen voor de provinciale staten plaatsvonden. Ter compensatie van de extra kosten die voor de gemeenten hieruit voortvloeiden werd het Gemeentefonds eenmalig verhoogd met € 23,8 miljoen. In 2016 vervalt deze uitkering weer, waardoor de gemeente weert een lagere algemene uitkering krijgt van € 69.414,--. Deze toename is neutraal omdat er lagere kosten tegenover staan.

NUP

In het kader van het NUP (Nationaal Uitvoeringsprogramma) hebben gemeenten voor de jaren 2011 t/m 2014 middelen ontvangen. Doelstelling van het NUP is om de kwaliteit aan burgers, bedrijven en instellingen te handhaven en waar mogelijk te verbeteren. Hierbij gingen de kosten voor de baat uit. In 2016 vindt er voor de gemeenten een structurele toevoeging plaats.

Voor Weert is dit € 359.691,--, waardoor zij in staat is investeringen te doen in het kader van de implementatie van de E-overheid. Deze mutatie is budgettair verwerkt.

Overig

De overige mutaties binnen dit cluster betreffen geringe verschillen. Het betreft een totaal bedrag van € 6.957,-- negatief. Dit is budgettair.

Ad 10 Ontwikkeling landelijke uitkeringsbasis

De ontwikkeling van de landelijke uitkeringsbasis betekent een verlaging van de uitkeringsfactor met 11 punten. Voor de gemeente Weert betekent dit een lagere algemene uitkering van € 359.001,--. De oorzaken hiervan op landelijk niveau zijn een neerwaarts effect van de raming van een aantal maatstaven met name de maatstaf bijstandsontvangers. De lagere algemene uitkering is budgettair.

Ad 11 Integratie- en decentralisatie-uitkeringen

Jaarlijks wordt het macrobudget van de WMO-huishoudelijke hulp aangepast ten behoeve van prijs- en volumecompensatie alsmede mogelijk overige maatregelen. Via het objectieve verdeelmodel leidt dat tot mutatie voor de individuele gemeente. De mutatie voor Weert is € 412.320,-- negatief. Dit is budgettair aangezien de neutraliteit bij de integratie-uitkering Wmo is losgelaten.

Weert ontvangt in 2016 een hogere suppletie-uitkering OZB ad € 9.579,--, dat eveneens budgettair is. Verder is er een budgettair nadeel van € 272.006,-- doordat de suppletie-uitkering herverdeeffecten/ overgangsregeling met dit bedrag afneemt. In deze suppletie-uitkering zit een cumulatieve regeling voor alle (her)verdeeffecten; deze cumulatieve regeling betreft deels ook het Sociaal domein.

Ad 12 Sociaal domein (3 D's)

De oorzaken van de mutaties in de integratie-uitkering Sociaal domein zijn hiervoor toegelicht. Voor Weert betreft het in 2016 de volgende mutaties:

Sociaal domein – Wmo	+ €	528.043,--
Sociaal domein – Jeugd	-/- €	1.216.715,--
Sociaal domein – Partic.alg.	+ €	10.167,--
Sociaal domein – Partic.Wsw	-/-€	777.980,--
Per saldo	-/-€	1.456.485,--

Deze mutaties zijn neutraal verwerkt.

Meerjarenperspectief

Het meerjarenperspectief van de algemene uitkering is opgesteld op basis van bestaand beleid en constante lonen en prijzen, rekening houdend met wijzigingen in integratie- en decentralisatie-uitkeringen. De mutatie in de algemene uitkering in de periode 2017 tot en met 2019 is als volgt:

	t.o.v. het jaar daarvoor	Cumulatief
2017	-1.868.679	-1.868.679
2018	-1.209.106	-3.077.785
2019	-382.608	-3.460.393

Hiervan zijn de mutaties (steeds ten opzichte van het jaar ervoor, exclusief suppletie-cumulatieregeling) in het Sociaal domein/ 3 D's als volgt:

	Wmo	Wmo cumulatief
2017	-98.331	-98.331
2018	-211.024	-309.355
2019	-64.940	-374.295

	Jeugd	Jeugd- cumul.
2017	-198.206	-198.206
2018	2.123	-196.083
2019	5.405	-190.678

	Particip. alg.	Part.-alg cumulatief
2017	13.982	13.982
2018	66.268	80.250
2019	53.269	133.519

	Participatie-Wsw	Part.Wsw cumulatief
2017	-757.572	-757.572
2018	-703.395	-1.460.967
2019	-518.498	-1.979.465

	Sociaal domein totaal	Sociaal domein cumul.
2017	-1.040.127	-1.040.127
2018	-846.028	-1.886.155
2019	-524.764	-2.410.919

Deze mutaties zijn neutraal verwerkt in de jaren 2017 t/m 2019.

Opmerking ten aanzien van groot onderhoud
De 2e fase van het groot onderhoud verdeelstelsel Gemeentefonds heeft voor Weert een positief effect op het sub cluster Brandweer & rampenbestrijding. Het groot onderhoud wordt budgettair verwerkt. Bij de harmonisatie van de Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN), die met ingang van 2017 geëffectueerd wordt, wordt rekening gehouden met het groot onderhoud van het Gemeentefonds. Het huidige voorstel is om de bijdragen die de gemeenten betalen aan de Veiligheidsregio met ingang van 2017 te herverdelen op basis van het Gemeentefonds na de 2e fase onderhoud.

Wat mag het kosten?

	2016	2017	2018	2019
Totale lasten	62.403	109.205	156.007	202.809
Totale baten	87.291.911	85.400.955	84.291.017	83.875.971
Saldo	-87.229.508	-85.291.750	-84.135.010	-83.673.162
Toevoegingen reserves:				
Géén mutaties				
Onttrekkingen reserves:				
Vervangingsinvesteringen riolering	259.000	254.000	249.000	236.000

Financiële analyse

	Jaarrekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Totale lasten	0	58.520	62.403
Totale baten	63.156.900	88.405.080	87.291.911
Saldo	-63.156.900	-88.346.560	-87.229.508

De lasten nemen toe met € 3.833,--	Afwijking
- De post onvoorziene lasten/baten voor 2016 is gehandhaafd op het niveau van 2015. De hogere lasten zijn het gevolg van door de raad in 2015 genomen besluiten die invloed hebben op deze post.	3.833
Totaal	3.883

De baten nemen af met € 1.113.169,--	Afwijking
- Hogere opbrengsten parkeergelden door extra parkeercapaciteit in zone 1.	103.000
- Lagere rente-/ winstuitkering.	-29.000
- Lagere baten bij toegerekende rente over inkomensreserves.	-161.000
- Hogere algemene uitkering; zie de separate toelichting.	792.000
- Lagere algemene uitkering – Sociaal domein; zie de separate toelichting.	-1.876.000
- Hogere opbrengsten OZB.	57.000
- Overige verschillen.	831
Totaal	-1.113.169

Onderstaande prioriteiten, vervangingsinvesteringen en "Kiezen met Visie" zijn nog niet verwerkt in de begroting. Deze maken onderdeel uit van "Kiezen met Visie" en zullen na besluitvorming van uw raad worden verwerkt in de begroting.

Prioriteiten	Investering	Exploitatielasten
Geen		

Vervangingsinvesteringen	Investering	Exploitatielasten
Geen		

Kiezen met Visie	Formatnr.	Bezuiniging
OZB opbrengsten	--	686.913
Toeristenbelasting	--	30.564
Hondenbelasting en doorberekening kwijtschelding in de tarieven	--	26.169
Precariobelasting	--	728
Aanvullende voorstellen		
Baten		
Verdere verhoging OZB opbrengsten	--	263.916

5

Paragrafen

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen
- Inventarisatie risico's
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid

Paragraaf lokale heffing

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op:

- de heffingen waarvan de besteding is gebonden, de zogenaamde bestemmingsbelasting (bijvoorbeeld baatbelasting en riool- en reinigingsheffingen);
- de heffingen waarvan de besteding ongebonden is (bijvoorbeeld onroerend-zaakbelasting en toeristenbelasting).

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. Hieronder gaan wij nader in op de beleidsuitgangspunten, de tariefontwikkelingen van de belangrijkste heffingen en het kwijtscheldingsbeleid.

Heffingen

In de gemeente Weert zijn de navolgende heffingen vastgelegd in verordeningen:

- leges
- standgeld en huur woonwagens
- rioolheffing
- afvalstoffenheffing en reinigingsrechten
- marktgeld
- scheepvaartrechten
- onroerend-zaakbelastingen (OZB)
- hondenbelasting
- toeristenbelasting
- parkeergelden
- naheffingsaanslagen
- precario rechten
- baatbelastingen

Deze heffingen lichten wij hieronder toe.

Beleidsuitgangspunten, tarieven van de belangrijkste heffingen en ontwikkelingen

Programma 1: Woonklimaat

Bouwleges

Geraamde opbrengst € 1.043.030,--.

In 2015 wordt ten behoeve van de begroting 2016 een nadere onderbouwing gegeven van de kostendekkendheid van de leges zoals genoemd in tarieventabel van de Legesverordening 2016.

Een separaat voorstel zal aan de raad worden voorgelegd inzake kostendekkendheid van de leges zoals genoemd in tarieventabel van de Legesverordening 2016.

Standgeld en huur woonwagens

Geraamde opbrengst 2016 € 19.260,--.

Ten opzichte van de begroting 2015 neemt de raming conform huurprijsbeleid toe.

Rioolheffing

Netto geraamde opbrengst na aftrek kwijtschelding € 5.541.154,--. De berekening in de begroting 2016 is gebaseerd op bestaand beleid. De tariefsverhoging van 2% is conform het vastgesteld GRP.

Afvalstoffenheffing

Netto geraamde opbrengst na aftrek kwijtschelding € 4.949.919,--. Vooralsnog is de afvalstoffenheffing in 2016 dekkend en is er geen tariefsverhoging doorgevoerd.

Scheepvaartrechten

Geraamde opbrengst: € 2.071,--.

De raming van de scheepvaartrechten wordt voor 2016 geïndexeerd met 2 %.

Programma 2: Economie

Marktgeld

Weert: geraamde opbrengst € 74.782,--.

Voor 2016 wordt het tarief voor de Weekmarkt Weert geïndexeerd met 2 %.

Passantenhaven

Geraamde opbrengst: € 11.459,--.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Onroerend-zaakbelastingen (OZB)

Geraamde opbrengst is € 8.643.899,--. De voorgestelde verhoging in "Kiezen met Visie" voor 2016 bedraagt € 950.829,-- waardoor de opbrengst voor 2016 € 9.594.728,-- wordt.

Op het moment van het opstellen van de begroting was het nog niet mogelijk om de tarieven te berekenen. Dit omdat de herwaardering met als peildatum 1 januari 2015 nog niet gereed was. Omdat er jaarlijks een algehele herwaardering moet plaatsvinden zijn deze werkzaamheden bij het opstellen van de begroting nog niet afgerond. De tarieven voor 2016 kunnen pas berekend worden nadat de hertaxaties zijn afgerond.

Hondenbelasting

Netto geraamde opbrengst na aftrek kwijtschelding € 342.300,--.

De voorgestelde verhoging in "Kiezen met Visie " bedraagt € 26.169,-- (indexering van het tarief plus doorberekening van de kwijtschelding in het tarief) waardoor de opbrengst 2016 € 368.469,-- wordt.

Volledigheidshalve wordt er op gewezen dat de hondenbelasting een algemeen dekkingsmiddel voor de gemeente is.

De tarieven hondenbelasting zijn voor 2016 tussen haakjes de tarieven 2015 :	
1 ^e hond	€ 75,24 (€ 69,84)
2 ^e hond	€ 104,52 (€ 97,08)
3 ^e en volgende hond	€ 171,60 (€159,36)
Kennel	€ 228,36 (€212,16)

Toeristenbelasting

Geraamde opbrengst € 1.018.813,--.

De voorgestelde indexering in "Kiezen met Visie " bedraagt € 30.564,-- waardoor de opbrengst voor 2016 € 1.049.377,-- wordt.

Parkeergelden

Geraamde opbrengst 2016 € 2.206.600,--. Dit is een verhoging van € 103.000,-- ten opzichte van 2015 als gevolg van de uitbreidingen van de parkeervoorzieningen in zone I welke vanaf 2016 een geheel jaar ter beschikking zijn.

Naheffingsaanslagen betaald parkeren

Geraamde opbrengst 2016 € 195.000,--. Voorgesteld wordt voor 2016 het maximale tarief van € 60,-- te hanteren. Reden hiervoor is dat de kosten voor het opleggen en verwerken van de naheffingsaanslagen hoger liggen dan dit tarief. Het tarief is vastgesteld op basis van het maximale tarief van het Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen (Rijksregeling)

Precariorechten

Geraamde opbrengst € 24.250,--.

De precariobelasting is een vergoeding voor het gebruik van gemeentegrond. De voorgestelde verhoging in "Kiezen met Visie " bedraagt € 728,-- waardoor de opbrengst voor 2016 € 24.978,-- wordt.

Naast deze geraamde post precariorechten worden op diverse andere posten in de begroting de baten van precariorechten verantwoord.

Baatbelasting

Geraamde opbrengst € 1.982,--.

De baatbelasting wordt door de gemeente geheven van de eigenaar van wie een onroerende zaak is gebaat door voorzieningen die tot stand

zijn gebracht door of met medewerking van de gemeente.

Deze belasting wordt geheven voor:	
Verharding Crixstraat	€ 1.815,--
Bouwrijp maken Veldstraat	€ 167,--
Totaal	€ 1.982,--

Diverse programma's**Leges**

Daar waar de kostenontwikkeling het nodig maakt, stellen wij een hoger percentage voor dan de gehanteerde index van 2 %.

Kwijtscheldingsbeleid

Ten aanzien van de kwijtschelding ramen we de navolgende bedragen:	
Rioolrecht	€ 318.763,--
Afvalstoffenheffing	€ 299.597,--
Hondenbelasting	€ 15.000,--
Totaal	€ 633.360,--

Lastendruk

Zie overzicht pagina 107.

	2015	2016	2015	2016	2015	2016
	Waarde woning €115.000	Waarde woning €115.000	Waarde woning €182.000	Waarde woning €182.000	Waarde woning €250.000	Waarde woning €250.000
Afvalstoffenheffing						
1-pers.huishouding	213,96	213,96	213,96	213,96	213,96	213,96
2-pers.huishouding	235,80	235,80	235,80	235,80	235,80	235,80
3-pers.huishouding	259,80	259,80	259,80	259,80	259,80	259,80
		index 2% cfm GRP		index 2% cfm GRP		index 2% cfm GRP
Rioolheffing	241,32	246,12	241,32	246,12	241,32	246,12
		verhoging 11%		verhoging 11%		Verhoging 11%
OZB-eigenaar	130,00	145,00	207,00	229,00	284,00	315,00
Totaal						
1-pers.huishouding	585,28	601,08	662,28	683,08	739,28	767,08
2-pers.huishouding	607,12	622,92	684,12	704,92	761,12	788,92
3-pers.huishouding	631,12	646,92	708,12	728,92	785,12	812,92
Toename:						
1-pers.huishouding		19,80		26,80		35,80
2-pers.huishouding		19,80		26,80		35,80
3-pers.huishouding		19,80		26,80		35,80

Gemiddelde OZB per woning Limburgse gemeenten 2015 € 250,--

Gemiddelde OZB per woning Weert in 2015 € 235,--

Gemiddelde OZB per woning Weert in 2016 € 260,--

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zodat de gemeente zijn taken kan blijven uitvoeren. In de paragraaf Weerstandsvermogen wordt inzicht verstrekt in de belangrijke risico's, waarbij deze worden afgezet tegen de hiervoor beschikbare middelen. Deze middelen betreffen de inzet van reserves, onvoorziene lasten en onbenutte belastingcapaciteit.

In deze paragraaf staan de onderdelen van het weerstandsvermogen.

Bij de behandeling van de begroting 2015 heeft de gemeenteraad aandacht gevraagd voor risicomangement. Het college van B&W heeft in maart 2015 de Werkwijze Risicomangement vastgesteld en voor de begroting 2016 heeft een 1^e inventarisatie plaatsgevonden. Daarmee is het implementeren van de voorgestelde werkwijze niet voltooid. Risicomangement zal in toenemende mate in alle aspecten van de organisatie worden geïntegreerd – in bestuur en management, in strategie en planning, in waarden en cultuur en in rapportages en systemen. Dit houdt in dat de implementatie een continu proces is, waarin voortdurend verbeteringen plaatsvinden.

Reserves

Regelmatig zijn de reserves en voorzieningen heroverwogen.

Door de heroverweging zijn reserves en voorzieningen verlaagd, opgeheven, samengevoegd of in stand gelaten, waarbij bedragen zijn toegevoegd aan de algemene reserve. Dit heeft ertoe geleid dat de algemene reserve kon worden verhoogd.

De reservepositie blijft echter onder druk staan. Dit komt onder andere door de slechte economische situatie en de daaruit voortvloeiende financiële tegenvallers en door een toename van de risico's van vooral diverse open eindregelingen die het Rijk bij de gemeenten heeft neergelegd (o.a. de grote decentralisaties die gepaard gaan met efficiencykortingen). Dit betekent dat er minder ruimte is voor het opvangen van andere tegenvallers.

De gemeente Weert beschikt over twee soorten reserves namelijk de algemene reserve en bestemmingsreserves. De algemene reserve is door de Raad vrij inzetbaar. Aan de bestemmingsreserves is door de Raad een specifieke bestemming toegekend.

Bij "Kiezen met Visie" is opnieuw gekeken of er reserves of voorzieningen afgeroomd konden worden of konden vervallen. Hierover heeft uw Raad in juli een besluit genomen en dit besluit is verwerkt in deze begroting.

De belangrijkste bestemmingsreserves zijn voornamelijk bedoeld voor het in stand houden van het huidige voorzieningenniveau, met dien verstande dat in uiterste nood daar een bestemmingswijziging door de Raad aan gegeven kan worden.

In het kader van het weerstandsvermogen zijn vooral de Algemene reserve en de Risicobuffer bouwgrondexploitatie van belang. Het verwachte totaal van de Algemene reserves per 1-1-2016 bedraagt € 7, 4 miljoen. Binnen deze algemene reserve zit een reservering van € 1 miljoen voor het uitvoeren van het flankerend personeelsbeleid in het kader van de FLOW en € 0,5 voor de Reserve maatschappelijke doelen. Hierdoor blijft er per saldo een "geschoonde" stand over van € 5,9 miljoen. De verwachte omvang van de Risicobuffer grondexploitatie per 1-1-2016 bedraagt € 6,7 miljoen. Het totaal van het weerstandsvermogen bedraagt € 12,6 miljoen.

Voor 2016 wordt de minimale omvang van het Weerstandsvermogen voor het eerst berekend op basis van de geïnventariseerde risico's. Op het totaal van deze risico's wordt later in deze paragraaf teruggekomen. Als 2^e toets willen we de Algemene reserve nog toetsen aan de in voorgaande jaren gehanteerde norm: 10% van het Genormeerde uitgavenniveau (GUN). Dit is de opbrengst van de Algemene uitkering inclusief verfijningen en verhoogd met het genormeerde bedrag van de OZB. De uitkeringen voor de deelfondsen Sociaal domein vallen buiten deze berekening.

Voor Weert is dit afgerond € 4,7 miljoen (10% van € 46.758.560,--).

Onvoorziene lasten

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten in de begroting een raming voor de post Onvoorziene lasten moeten opnemen. In het kader van de bezuinigingen is de post Onvoorziene lasten teruggebracht naar € 31.203,--.

Onbenutte belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit waar in het Gemeentefonds rekening mee wordt gehouden, wordt voor iedere gemeente met dezelfde tarieven berekend. Deze tarieven worden de reken-

tarieven genoemd. In het uitkeringsjaar 2016 wordt het rekesttarief OZB in procenten voor eigenaren van woningen gesteld op 0,1139% (0,1135% in 2015), voor gebruikers van niet-woningen op 0,1246% (0,1213% in 2015) en voor eigenaren van niet-woningen op 0,1546% (0,1504% in 2015).

Het is gebruikelijk dat in de belastingcapaciteit ook de onderdelen riolering en reiniging worden meegenomen. Hierin zit voor Weert echter geen ruimte omdat deze al 100% kostendekkend zijn.

Risico's

Om te komen tot een goed beeld van het weerstandsvermogen van de gemeente is inzicht in de risico's noodzakelijk. In de paragraaf "Inventarisatie risico's m.b.t. het weerstandsvermogen" worden de onderstaande risico's per programma toegelicht:

- Grondexploitatie woningbouw en bedrijventerrein.
- Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten (BUIG).
- Jeugdwet en Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo).
- Inkomensondersteuning.
- Passend aanbod (maatschappelijke) accommodaties
- Exploitatie Vastgoed.
- Basisregistraties.
- Algemene uitkering uit het Gemeentefonds.
- Parkeeropbrengsten.
- Garantie geldleningen.
- Overige risico's.

Het totaal van de geïnventariseerde risico's voor de begroting 2016 bedraagt € 12,1 miljoen. Hier tegenover staat een weerstandsvermogen van € 12,6 miljoen.

Kengetallen

Ingevolge artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording gemeente (BBV) dienen kengetallen opgenomen te worden voor

- de netto schuld quote;
- de netto schuld quote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- de solvabiliteitsratio;
- de structurele exploitatieruimte;
- de grondexploitatie;
- de belastingcapaciteit en
- het weerstandsvermogen.

De kengetallen maken het eenvoudiger om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

Hieronder wordt per kengetal aangegeven wat met het kengetal wordt weergegeven.

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Het kengetal voor 2016 is nog niet berekend omdat de landelijke cijfers voor 2016 nog niet bekend zijn.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is als volgt berekend: het totaal van het weerstandsvermogen gedeeld door het totaal van de risico's x 100%.

Voor de kengetallen zie de tabel op pagina 111

De kengetallen geven de huidige financiële positie van de gemeente weer.

Door de Raad zijn middels het traject "Kiezen met Visie" richtinggevende besluiten genomen om te komen tot aanzienlijke bezuinigingsmaatregelen. Hierdoor moet het mogelijk zijn om de structurele tekorten die bij de meerjarenbegroting 2015-2018 voorzien werden, om te buigen naar een structureel sluitende meerjarenbegroting 2016-2019. De diverse voorstellen worden in de komende periode verder uitgewerkt. Door de besluitvorming door de Raad is wel duidelijk geworden welk meerjarenbeleid gevoerd zal worden. De genomen besluiten welke cijfermatig dan nog verwerkt moeten worden in de begroting 2016, zullen uiteindelijk leiden tot positievere cijfers van het verloop van de kengetallen.

Conclusie

Wij trekken de volgende conclusie:

- het weerstandsvermogen van de gemeente voor het opvangen van tegenvallers is aan de maat. Het totaal van de Algemene reserve en de Risicobuffer grondexploitatie van € 12,6 miljoen is 103 % van de geïnventariseerde risico's van € 12,1 miljoen.

Tabel kengetallen

Begroting jaar 2016 Kengetallen	Verloop van de kengetallen in %		
	Verslag 2014	Begr. 2015	Begr. 2016
Netto schuldquote	114,49	99,72	85,25
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	89,83	76,17	62,52
Solvabiliteitsratio	31,40	27,20	28,76
Structurele exploitatieruimte	-49,24	-66,11	-69,12
Grondexploitatie	35,45	31,86	31,27
Belastingcapaciteit	106,55	108,88	0,00
Weerstandvermogen			103,00

Inventarisatie risico's m.b.t. het weerstandsvermogen

Inleiding

Zoals vermeld in de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" wordt hieronder op programmaniveau een toelichting gegeven op de risico's.

Programma 1: Woonklimaat

Grondexploitatie woningbouwprojecten

De woningbouwplanning van de gemeente Weert staat in het teken van het verminderen van de bouwmogelijkheden. In de structuurvisie Weert 2025 is voor de periode 2014 - 2025 uitgegaan van een toename van 1.200 woningen. Vooruitlopend hierop is in april 2013 een besluit genomen om middelen opzij te zetten voor tekorten op de woningbouwexploitaties voor een totaalbedrag van 24 miljoen. Overblijvende risico's zijn de mogelijke programmawijzigingen als gevolg van wijzigingen in de vraag naar woningen en de prijsontwikkeling. Ten aanzien van de programma's betreft dit dan vooral de afgenomen vraag naar grote kavels en een overaanbod aan (bestaande) koopappartementen. Voor de grondexploitaties betekent dit dat bij planuitwerking de verkaveling zal worden aangepast aan de markt van dat moment. We houden er rekening mee dat dit een negatief effect kan hebben op de opbrengsten. Ten aanzien van de prijsontwikkeling onderzoeken we met regelmaat de lokale markt en hebben we de verwachting dat de gehanteerde prijzen daar goed op zijn afgestemd. Voor verkopen in de toekomst gaan we uit van een opbrengsten stijging van 1% per jaar (tot 2021) en daarna gaan we uit van een opbrengstenstijging van 2% per jaar. Het voorspellen van de prijsontwikkeling blijft onzeker, vandaar dat we in de risicoreservering ook rekening houden met een mogelijk negatief prijseffect. Voor de woningbouw houden we rekening met een totaal risicobedrag van € 4 miljoen.

Programma 2: Economie

Grondexploitatie bedrijventerreinen

De risico's in de grondexploitaties spitsen zich toe op de afzet en de prijzen van de te verkopen kavels. De prognose van de afzet is gebaseerd op een marktverkenning van Hauer en Partners uit 2012. De prijzen zijn voor het laatst onderzocht ten behoeve van het Grondprijsbeleid 2015. In verband met de crisis zijn er in de afgelopen jaren nauwelijks

kavels verkocht. Hierdoor blijft het onzeker of de afzetprognose en de gehanteerde prijzen reëel zijn. Deze risico's zijn doorgerekend in de grondexploitaties Kampershoek 2.0 en Kanaalzone I. De overige grondexploitaties van bedrijventerreinen zijn weliswaar onderhevig aan dezelfde risico's, maar in verband met de gunstige resultaatverwachtingen (als gevolg van lage boekwaarden) kunnen deze exploitaties de risico's zelf opvangen. Het risicobedrag voor Kampershoek 2.0 en Kanaalzone I is bepaald op € 3 miljoen.

Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten (BUIG)

Sinds januari 2015 is de Participatiewet van toepassing. In deze wet staat werk voorop: iedereen die arbeidsvermogen heeft, levert 'naar vermogen' een bijdrage op de arbeidsmarkt. De inspanningen van de gemeenten richten zich vooral op de uitstroom van de uitkeringsgerechtigden. Inzet is om de instroom van uitkeringsgerechtigden volledig te compenseren met de uitstroom. Voor 2016 wordt de instroom vooral veroorzaakt door mensen die hun recht op WW-uitkering verliezen en als gevolg van de door het Rijk opgelegde taakstelling om statushouders te plaatsen (naar verwachting komt deze in 2016 uit op 160). Waarschijnlijk betekent dit dat de instroom niet volledig wordt gecompenseerd met uitstroom. Dit zou een stijging van het benodigd bedrag voor inkomensvoorzieningen betekenen van € 1 miljoen. De gemeente zal zich inspannen om deze overschrijding van het budget te declareren bij het Rijk. Onzeker is of het Rijk deze kosten zal accepteren. Op basis van deze onzekerheid wordt een risicobedrag van € 500.000,-- opgenomen.

Daarnaast loopt de gemeente risico in de geldstromen, die wel al in de begroting 2016 zijn opgenomen. Ten behoeve van inkomensvoorzieningen (ongeveer 1.000 uitkeringsgerechtigden) is een bedrag van € 13,5 miljoen opgenomen. De gemeente Weert heeft recht op € 11,6 miljoen aan rijksuitkering (BUIG-middelen). Van het verschil tussen beide bedragen (€ 1,9 miljoen) is een bedrag van € 870.000,-- (7,5% van de BUIG-middelen) voor eigen risico van gemeenten. Het restant kan onder voorwaarden worden gedeclareerd bij het Rijk. Ook de declaratie van deze resterende € 1 miljoen is daarmee niet verzekerd. Op basis van deze onzekerheid wordt een risicobedrag van € 250.000,-- opgenomen.

Op basis van deze beide risico's wordt een risicobedrag van in totaal € 750.000,-- opgenomen.

Programma 3: Zorg

Jeugdwet en Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

Per 1 januari 2015 hebben gemeenten er taken bijgekregen op het gebied van jeugdhulp, Wmo (begeleiding) en participatie. Vanwege de impact van deze taken hebben 7 Midden-Limburgse gemeenten deze gezamenlijk opgepakt, onder andere vanwege mogelijke (financiële) risico's. Met betrekking tot de Jeugdwet zijn er afspraken dat in regioverband vereffening plaatsvindt. Of deze afspraken gecontinueerd worden is nog niet duidelijk.

Deze risico's worden vooral bepaald doordat de implementatie en inrichting van de bedrijfsvoering nog wordt geoptimaliseerd, terwijl gelijktijdig de uitvoering aan partners is opgedragen. Ook heeft de Rijksoverheid de beloofde digitale gegevensuitwisseling (en facturering) via de zogenaamde i-Wmo en i-Jeugd nog niet op orde. Hierdoor wordt nog steeds met eigen administraties gewerkt. Per saldo is de conclusie gerechtvaardigd dat er financiële risico's zijn, vooral ten aanzien van Jeugdhulp en Wmo. Bij het onderdeel participatie spelen deze risico's in veel mindere mate omdat daar in 1^e instantie alleen de financieringsstroom gewijzigd is. De directe financiering van de sociale werkvoorziening verloopt nu via de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Via de algemene uitkering wordt een bijdrage van ruim € 16 miljoen ontvangen. Vooralsnog wordt het risico ingeschat op € 1,5 miljoen. De hoogte van dit bedrag wordt vooral veroorzaakt door de lagere algemene uitkering uit het Gemeentefonds 2016. Basis voor deze verlaging is de invoering van het objectief verdeelmodel Jeugd.

Inkomensondersteuning

Het budget voor inkomensondersteuning is in 2016 gelijk aan het budget voor 2015. Het grootste deel gaat op aan bewindvoering en de cijfers over 2014 en 2015 laten zien dat deze kosten stijgen. De gemeente is financieel verantwoordelijk, maar heeft geen mogelijkheden om de toegang (als gevolg van rechterlijke uitspraken) te beperken. De uitgavenstijging kan wel worden gecompenseerd door de overige uitgaven van inkomensondersteuning te beperken. Hiervoor worden in 2015/2016 voorstellen gedaan. Indien deze niet worden overgenomen moet rekening worden gehouden met een extra bedrag aan inkomensondersteuning van € 150.000,--.

Programma 4: Participatie

Passend aanbod (maatschappelijke) accommodaties

Om de doelstellingen en de bezuinigingen binnen het Programma Participatie te realiseren is een passend aanbod aan accommodaties noodzakelijk. Clustering van de accommodaties maakt het mogelijk te komen tot voor de toekomst levensvatbare accommodaties. Deze clustering dient met ingang van 2017 € 200.000,-- structureel op te leveren. Daarnaast is in het kader van de omvorming van subsidies en tarieven voor sportaccommodaties een bezuiniging van structureel € 500.000,-- (ingående 2017) opgenomen. Deze bezuinigingen zullen voor een deel uit dezelfde accommodaties voortkomen als de taakstelling Vastgoed. Deze voorziet in een bezuiniging van € 250.000,-- oplopend naar € 1 miljoen in 2019. Voor de jaren 2017 en volgende bestaat de mogelijkheid dat uitgaven langer doorlopen. Ingeschat wordt dat voor tegenvallende ontwikkelingen een bedrag van € 1 miljoen nodig is.

Programma 5: Financiën

Exploitatie Vastgoed

Het exploiteren van het vastgoed brengt onzekerheid mee over de omvang van de kosten van beheer en onderhoud, de waardeontwikkeling en de huuropbrengst. Het centraliseren van de vastgoedtaken heeft onder andere tot doel deze onzekerheden beter te kunnen beheersen en de totale exploitatielast te verlagen. De verwachting is om in de komende 4 jaren een bezuiniging te realiseren van € 250.000,-- in 2016 oplopend naar € 1 miljoen in 2019. Behalve het gesignaleerde risico onder het Programma Participatie zijn met name de huuropbrengsten van het bedrijfseconomisch vastgoed onzeker. Deze huuropbrengsten zijn om die reden defensief geraamd en maken het overbodig om een risicobedrag op te voeren.

Basisregistraties

Om te komen tot een juiste naleving van onder andere de regels over de Privacy is het nodig nadere beheersmaatregelen te treffen. Het werken met persoons- en medische gegevens vraagt dat medewerkers zich voortdurend bewust zijn van deze gevoelige informatie. In financiële zin bestaat het risico uit het opleggen van mogelijk forse boetes. In de komende maanden zullen maatregelen worden genomen om het bewust zijn omtrent de omgang met privacygevoelige informatie te

vergroten. Het is op dit moment niet nodig hiervoor een risicobedrag op te nemen.

Programma 6: Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds

Als gevolg van wijzigingen indeling Gemeentefonds en verdere nieuwe Rijksbezuinigingen bestaat de kans dat de algemene uitkering de komende jaren nog verder neerwaarts wordt bijgesteld. Dit heeft tot gevolg dat de structureel sluitende (meerjaren)begroting nadelig beïnvloed kan worden en er daarmee uiteindelijk een beroep op de algemene reserve moet worden gedaan. De drie decentralisaties houden verband met de algemene uitkering, maar zijn al opgenomen bij de uitgaven van de Programma's Economie en Zorg. Het is niet nodig dit risico ook bij de inkomsten op te nemen.

Het totaal van de risico's op de Algemene uitkering wordt ingeschat op 1% van de totale uitkering Gemeentefonds, exclusief de uitkering ten behoeve van de 3 decentralisaties. Het gaat dan over een risicobedrag van ongeveer € 500.000,--.

Parkeeropbrengsten

In de begroting 2016 wordt de parkeeropbrengst met ingang van 2016 structureel met € 100.000,-- verhoogd vanwege extra parkeercapaciteit van een volledig jaar in zone 1. De beschikbaarheid van parkeergarages maakt het mogelijk dat meer auto's dicht bij het centrum parkeren. Omdat het onzeker is dat (meer) bezoekers gebruik maken van de mogelijkheid wordt een bedrag van € 250.000,-- (de helft van de extra opbrengst in de periode 2016 – 2019) als risicobedrag opgenomen.

Garantie geldleningen

De gemeente heeft voor een bedrag van € 20 miljoen aan geldleningen uit staan bij de woningcorporatie Wonen Limburg. Het risico op niet terugbetalen van de rente en aflossing wordt in eerste instantie afgedekt door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Alleen als ook het Waarborgfonds deze verplichting niet kan nakomen, draaien betreffende gemeente(n) en het Rijk samen op voor dit restrisico. Het gaat hierbij weliswaar om grote vorderingen, maar we schatten in dat de kans dat dit risico zich voordoet erg klein is. Om die reden wordt er in dezen geen risicobedrag opgenomen.

Overige risico's

In bovenstaande opsomming worden niet alle risico's specifiek benoemd en berekend. Wel gaan we er van uit dat met de opsomming 80% van de waarde van alle risico's in beeld is. Om ook alle overige risico's financieel te waarderen wordt een algemene norm van 2% van het Genormeerde Uitgavniveau gehanteerd (GUN). Dit is de opbrengst van de Algemene uitkering inclusief verfijningen en verhoogd met het genormeerde bedrag van de OZB, afgerond € 47 miljoen. Voor de overige risico's wordt dan ook een bedrag van € 1 miljoen opgenomen.

Voor het weerstandsvermogen is ook de lopende exploitatie van het jaar 2015 aan te merken als een risico. Voor 2015 zijn de vooruitzichten op basis van de tweede rapportage dat we rekening moeten houden met een nadelig resultaat. Dit heeft dan als gevolg dat er een beroep gedaan moet worden op de algemene reserve. Hierdoor wordt het weerstandsvermogen minder.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Deze paragraaf geeft een dwarsdoorsnede van de begroting. Onderhoudskosten komen op de diverse programma's voor. Met onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie. Het beleid voor het onderhoud en/of vervanging wordt zo veel mogelijk vastgelegd in meerjarige plannen. Hoewel een aantal plannen nog in ontwikkeling is, wordt onderstaand een beknopt overzicht gegeven van de plannen die al geresulteerd hebben in een nota. De in de begroting opgenomen ramingen zijn conform deze plannen. Daar waar van de vastgestelde plannen wordt afgeweken, wordt dit specifiek aangegeven. Voor informatie op detailniveau wordt verwezen naar de betreffende nota's.

Programma 1: Woonklimaat

Binnenonderhoud Beekstraatkwartier

In het 1e kwartaal van 2015 is een exploitatie-overeenkomst gesloten met Cwartier inzake het voormalige gemeentehuis aan de Beekstraat 54. Een deel van de onderhoudskosten komt ten laste van Cwartier, een deel komt ten laste van de gemeente. In de begroting 2016 wordt rekening gehouden met onderhoudskosten voor instandhouding. De kosten van zowel het binnen- als het buitenonderhoud zullen worden meegenomen in de geactualiseerde meerjarenonderhouds-begroting gemeentebouwen 2016 - 2020. Deze meerjarenonderhoudsbegroting gemeente-gebouwen 2016 - 2020 zal in het najaar 2015 aan uw raad worden aangeboden.

Onderhouds- en vervangingsplan inventaris gemeentehuis

De inventaris van het gemeentehuis bestaat uit roerende zaken. Om een totaalbeeld te hebben, worden het onderhoud en de vervangingen van deze goederen opgenomen in deze paragraaf. In 2015 wordt een meerjarenonderhouds- en vervangings-programma opgesteld voor het nieuwe stadhuis. De kosten zullen dan in de (meerjaren)begroting worden opgenomen.

Speelruimte

In eerste aanleg zijn de inspanningen gericht op instandhouding van de huidige

speelvoorzieningen. Gelet op de beperkte budgetten zal in overleg met de wijk -en dorpsraden tot afbouw van het aantal speelvoorzieningen worden overgegaan.

Bermbeheer

Bermen

De bermen in Weert zijn naar aanleiding van overleg met o.a. de floragroep van IVN Weert en door aangepast maaibeheer uitgegroeid naar prachtige en uiterst waardevolle biotopen voor tal van plant- en diersoorten. Door jarenlange monitoring en bijstellen van het bermenbeheer is de biodiversiteit exponentieel toegenomen.

Duikers

Het beheer van de duikers wordt uitgevoerd conform het Waterplan dat in 2016 wordt vastgesteld.

Straatbomen

Het gemeentelijk bomenbeleid is door intensief overleg met wijk- en dorpsraden en belangengroeperingen geactualiseerd. Het nieuwe bomenbeleid is opgesteld voor een periode van 15 jaar. Onderdeel van het nieuwe bomenbeleid is het bomenbeheerplan waarin het beheer van de bomen is bepaald.

De uitvoering van het bomenbeleid wordt gekoppeld aan planmatig boombeheer van bomen en verwerkt in een programmaplaning. De planning en prioritering worden mede afgestemd op de planning voor vervanging van riolering en wegbeheer. In deze integrale aanpak worden wensen vanuit nieuw beleid gerealiseerd, wordt er bijgedragen in reconstructie van openbaar gebied om structuren te vernieuwen en/of aan te vullen. Verder borgt deze integrale aanpak de zorgplicht bij de straatbomen.

Civieltechnische kunstwerken

In 2013 en 2014 is samen met een aantal andere (middel-) grote Limburgse gemeenten, Provincie Limburg en Rijkswaterstaat een pilot uitgevoerd om civieltechnische kunstwerken gezamenlijk, op eenduidige wijze en risicogestuurd, te inspecteren. Weert heeft 3 "grote kunstwerken" ingebracht. De deelnemers hebben deze pilot eind 2014 geëvalueerd en onlangs heeft Rijkswaterstaat naar aanleiding van de uitkomsten van deze pilot besloten deze pilot op landelijke schaal uit te breiden met andere gemeenten en provincies.

Dit betekent voor de deelnemers aan de Limburgse pilot dat medio 2015 meer kunstwerken kunnen worden ingebracht om nu landelijk aan te sluiten. Hierbij zal Weert alle "grote kunstwerken" binnen de gemeente inbrengen ten behoeve van de beschreven inspectiewijze. Na afronding zijn alle "grote civieltechnische kunstwerken" van Weert op de "Rijkswaterstaat-wijze" en dus risico gestuurd geïnspecteerd en ligt er per object een gedetailleerd meerjarenonderhoudsrapport. Op basis hiervan wordt een beheerplan opgesteld en kunnen met de andere overheden gezamenlijke aanbestedingen voor onderhoud plaatsvinden. Als het beheerplan is opgesteld en vastgesteld, dient de reserve omgezet te worden van een reserve naar een voorziening. Dit op grond van het BBV.

Voor 2016 wordt rekening gehouden met een storting in de reserve civieltechnische kunstwerken van € 115.760,--.

Openbare verlichting

De onderhoudswerkzaamheden zijn uitbesteed aan een marktpartij. De werkzaamheden aan de energienetten kunnen niet worden aanbesteed omdat het afgeschermdde werkzaamheden zijn voor de netbeheerders.

De marktpartij die de werkzaamheden voor de gemeente Weert uitvoert maakt met de betreffende netbeheerders Enexis en Stedin hierover afspraken.

Een groot gedeelte van de openbare verlichting is al voorzien van energiezuinige lampen. Deze armaturen gaan ca. 20 jaar mee. Het vroegtijdig vervangen van deze verlichting door led verlichting levert geen besparing op. Er wordt onderzoek gedaan voor het versneld vervangen van de onzuinige lampen en armaturen.

Bij vervanging en uitbreidingsplannen wordt altijd energiezuinige verlichting toegepast.

Verkeersvoorzieningen

Verkeersregelinstallaties

In het kader van "groen licht voor Limburg" zullen de komende jaren alle verkeersregelinstallaties worden voorzien van "Korte Afstand Radio". Hiermee kunnen de verkeersregelinstallaties worden beïnvloed door de hulpdiensten en openbaar vervoer. Door alle gemeenten is een overeenkomst ondertekend waarmee zij zich conformeren aan het besluit om alle daartoe benodigde installaties te voorzien van een KAR installatie. De KAR gerelateerde aanlegkosten komen voor een subsidie van de Provincie Limburg in aanmerking.

Tevens is in samenwerking met de Provincie Limburg een gezamenlijke verkeerslichtennota voor alle Limburgse gemeenten opgesteld. Het streven is om alle VRI's op een eenduidige wijze te behandelen en aan te sluiten op een

beheer centrale. De gemeente Weert hoeft zelf geen centrale aan te schaffen, maar kan hiervoor aansluiting zoeken bij een Limburgse gemeente die al over een centrale beschikt.

De vervangingen van VRI's zijn met incidentele kredieten gerealiseerd. In de begroting zijn voor de instandhouding van de VRI's wel reguliere onderhoudskosten opgenomen, maar toekomstige vervangingen zijn nog niet in het meerjaren-investeringschema opgenomen. Vooralsnog wordt ingeschat dat dit op korte termijn niet tot een risico hoeft te leiden, maar het is wenselijk de instandhoudingskosten inzichtelijk te maken.

De onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd door een marktpartij.

Bollards

Voor het reguleren van het verkeer in en rond de binnenstad wordt steeds meer gebruik gemaakt van verzinkbare afsluitpalen, zogenaamde bollards. In totaal zijn er nu 8 stuks geplaatst. De aanschaf en plaatsing van deze bollards zijn veelal via eenmalige investeringen gefinancierd.

De vervangingskosten van de bollards dienen nog in het meerjaren investeringschema te worden opgenomen.

Met de provincie Limburg is een convenant afgesloten voor het plaatsen van zgn. Nedap antennes voor hulpdiensten. De kosten voor deze antennes bedragen ca. € 4.500,-- per Aansluiting. Er zijn nog 2 installaties die nog voorzien moeten worden van deze antennes.

Er is een ontwikkeling gaande voor het toepassen van camera's met kentekenherkenning i.p.v. het plaatsen van bollards. Dit is een klantvriendelijke oplossing, echter de fysieke barrière voor toegang tot het winkelcentrum is er dan niet meer. De afwikkeling van overtreders gaat grotendeels automatisch. Deze ontwikkeling wordt nauwlettend gevolgd.

Groenvoorzieningen

Het reguliere onderhoud van de groenvoorzieningen is structureel in de begroting opgenomen.

In 2016 wordt doorgedaan met het omvormen van onderhoud intensieve plantsoenen gericht op het terugdringen van de onderhoudskosten.

Binnen de reguliere begroting en in het bijzonder in het meerjaren investeringschema zijn echter geen structurele vervangingen van plantsoenen opgenomen. Dit leidt tot een beeld van verouderde groenvoorzieningen met een lagere beeldkwaliteit dan is vastgesteld. In dit kader willen we in 2016 een beheerplan groenvoorzieningen op te stellen.

Zwerfvuilbestrijding

De zwerfvuilbestrijding is een onderdeel van het groenbestek voor het gebied binnen de bebouwde kom. Buiten de bebouwde kom is het een verantwoordelijkheid van de concessie Reinigingsdienst Weert.

Wel is het van belang dat door een goede handhaving bij met name de bestrijding van zwerfafval de vinger aan de pols wordt gehouden

Ten aanzien van hondenpoep moet er nog een evaluatie van het van het beleid plaats vinden.

Vanuit de servicelijn worden klachten van burgers geregistreerd zodat doelgericht gewerkt kan worden aan bestrijding van deze "kleine ergernissen".

Onkruidbestrijding verhardingen

In 2016 gaan we als groenste gemeente van Nederland en de groenste regio van de wereld, de onkruidbestrijding op de verhardingen chemisch vrij uitvoeren.

De kwaliteit is bepaald aan de hand van de kwaliteits-catalogus van de CROW. Het onderhoudsniveau is A.

Gemeentelijk rioleringsplan en integraal waterplan

In de raadsvergadering van 12 december 2012 zijn het "Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan GRP 2012-2016" en het "Afvalwaterplan Limburgse Peelen" als richting gevend vastgesteld. De doelstelling van het gezamenlijk opstellen van een afvalwaterplan en het daarbij behorende gemeentelijk rioleringsplan 2012 - 2016 is het op elkaar afstemmen van ambities, doelen en beleidsuitgangspunten. Hiermee wordt bovendien de basis gelegd om op termijn doelmatigheidswinst te realiseren.

De Samenwerking Limburgse Peelen heeft als oogmerk om door samenwerking in de afvalwaterketen de groei van de kosten te beperken, het beleid te harmoniseren en de personele kwetsbaarheid te verminderen.

De doelstelling van het GRP is te voldoen aan de gemeentelijke zorgplicht zoals deze in de Wet milieubeheer en de Waterwet is opgenomen tegen de laagste maatschappelijke kosten. Deze zorgplichten zijn:

- Zorgplicht voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater.
- Zorgplicht voor een doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater voor zover dit niet door de particulier gebeurt.
- Zorgplicht voor het grondwater: Het in het openbaar gemeentelijk gebied treffen van maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Met het vaststellen van dit "Gemeentelijk Rioleringsplan" voldoet de gemeente Weert aan de Wet milieubeheer en de Waterwet.

De raming 2016 voor het onderdeel riolering is opgenomen in programma 1 "Woonklimaat". De lasten worden doorberekend in het rioolrecht, eventuele verschillen in de lasten en baten worden verrekend met de voorziening riolering. Voor 2016 wordt rekening gehouden met een storting in de voorziening vervangingsinvesteringen riolering van € 2.509.968,--.

In 2016 wordt de vervanging van de riolering in de Heiligenbuurt afgerond. Hier is dan een gescheiden rioolstelsel aangelegd voor het regenwater en voor het afvalwater. De risico's en gevolgen van overstortend afvalwater op het oppervlaktewatersysteem verder te beperken wordt nog aanvullende groene berging gerealiseerd op het voormalig DESM terrein. De verwachting is dat met de uitvoering van bovenstaande maatregelen beter kan worden geanticipeerd op de klimaatsverandering waarbij meer regen valt in een kortere tijd. Daarnaast wordt in 2016 een integraal waterplan vastgesteld.

De waterlichamen in de gemeente zijn dan geïnventariseerd en er wordt een beheerplan opgesteld om het beheer en bijbehorende kosten planmatig in de kaders. Parallel hieraan wordt inzichtelijk gemaakt of- en waar een eventuele baggeropgaaf ligt.

In 2015 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met WBL met als resultaat dat WBL het onderhoud van alle gemalen uitvoert voor de gemeente.

Wegen

Het uitvoeren van onderhoud aan verhardingen is gebaseerd op basis van gegevens in het digitale beheerssysteem dat 1x per 2 jaar volledig wordt ge-update n.a.v. wegininspecties van het areaal verhardingen in Weert. Deze gegevens zorgen voor een meerjarenplanning en worden elk jaar gecombineerd met actuele informatie zoals schouwrondes na de winter en op basis van klachten. Zo ontstaat een dynamische meerjarenplanning waarbij, daar waar mogelijk, aansluiting wordt gezocht met andere werkzaamheden zoals rioolvervangingen, reconstructieprojecten of projecten t.b.v. aanpassingen aan het openbaar gebied.

De ambtelijke samenwerking tussen Weert en Nederweert voor de aanbesteding van het groot onderhoud aan wegen is voortgezet, waarbij de gemeente Weert de voorbereiding en aanbesteding verzorgt.

Eind 2014 is wederom via een Europese aanbesteding een raamcontract voor 4 jaar gesloten.

Reiniging

De inzamelstructuur van het huishoudelijk afval binnen de gemeente Weert is gehandhaafd. Eerder is al besloten tot voortzetting van de inzameling via de duo-bakken. Aanbesteding van de werkzaamheden heeft plaatsgevonden in combinatie met diverse andere gemeenten. Er is een inzamelcontract afgesloten tot 2019. De handmatige reinigingsactiviteiten, de lediging van onder- en bovengrondse verzamelcontainers en de machinale straatreiniging worden in 2016 uitgevoerd door de concessie Reinigingsdienst Weert.

Rollend materieel

In het kader van de implementatie van het deelproject 'Uitvoerende taken in het openbaar gebied' als onderdeel van Samenwerken en uitbesteden, is de zorg voor het grootste deel van het rollend materieel een verantwoordelijkheid van de Concessie Reinigingsdienst Weert. Voor het beperkte materieel waarvoor de gemeente zelf verantwoordelijk is, zijn vervangingsinvesteringen opgenomen. Per jaar wordt beoordeeld of vervanging noodzakelijk is.

Meerjarenonderhoudsprogramma gemeentebouwen

In het najaar van 2015 vindt de afronding plaats van de inventarisatie M.J.O.P. van het totale gemeentelijke vastgoed. Op basis van deze gegevens zal in het najaar 2015 een meerjarenonderhoudsbegroting gemeentebouwen 2016 -2020 aan uw raad worden voorgelegd. De meerjarenonderhoudsbegroting gemeentebouwen bestrijkt een periode van in totaal 20 jaar, onderverdeeld in tijdvakken van telkens 5 jaar. Per 5 jaar wordt een gemiddelde van de benodigde geraamde onderhoudskosten berekend. Het gemiddelde van de periode van iedere 5 jaar vormt dan de basis voor de jaarlijkse toevoegingen aan de posten onderhoud gemeentebouwen, rekening houdende met de noodzakelijke jaarlijkse indexeringen.

De huidige meerjarenonderhoudsbegroting gemeentebouwen is ouder dan 4 jaar hetgeen betekent dat in het jaar 2015 een actualisatie hiervan moet plaatsvinden. In het najaar van 2014 is het vastgoedcluster hiermee aan de slag gegaan. Een geactualiseerde meerjarenonderhoudsbegroting gemeentebouwen 2016 - 2020 zal in het najaar 2015 worden aangeboden aan uw raad.

Bij de begroting wordt rekening gehouden met een jaarlijkse storting in de reserve vastgoed van € 698.734,--.

Programma 2: Economie

Havens en waterpartijen

In 2015 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met WBL met als resultaat dat WBL het onderhoud van alle gemalen uitvoert voor de gemeente.

Om de risico's en gevolgen van overstorten afvalwater op het oppervlaktewatersysteem verder te beperken wordt nog aanvullende groen berging gerealiseerd op het voormalig DESM terrein. De verwachting is dat met de uitvoering van bovenstaande maatregelen beter kan worden geanticipeerd op de klimaatverandering waarbij meer regen valt in een kortere tijd. Daarnaast wordt in 2016 een integraal waterplan vastgesteld.

De waterlichamen in de gemeente zijn dan geïnventariseerd en er wordt een beheerplan opgesteld om het beheer en bijbehorende kosten planmatig in te kaderen. Parallel hieraan wordt inzichtelijk gemaakt of- en waar een eventuele baggeropgaaf ligt voor de diverse waterpartijen.

Programma 4: Participatie

Meerjaren onderhouds- en vervangingsplan gemeentelijke zaal en veldsportaccommodaties

Het "Meerjaren onderhouds- en vervangingsplan zaal- en veldsportaccommodaties" is voor het laatst geactualiseerd in 2007 en loopt tot met 2026. De actualisatietermijn van 5 jaar is overschreden. Recent (december 2014) is er nieuw beleid voor de binnensportaccommodaties vastgesteld. Op basis hiervan kan het onderhoudsplan worden geactualiseerd. Het actualiseren van de begroting binnen onderhoud sport 2007 naar 2016 hebben kosten tot gevolg. De financiële gevolgen hiervan zullen verwerkt dienen te worden in de jaarlijkse storting in de reserve meerjarenonderhoud en vervanging sport waarvoor nu nog een bedrag van € 118.627,-- is opgenomen in de begroting.

Huurdersonderhoud Muntinstellingen

De gebouwen waarin de gesubsidieerde professionele instellingen zijn gehuisvest, behoren toe aan de gemeente. Om de instellingen in de gelegenheid te stellen om adequaat huurderonderhoud te verrichten zijn via de budgetcontracten gelden structureel beschikbaar gesteld. Het eigenaar onderhoud (groot onderhoud) loopt via het meerjaren onderhoudsprogramma gemeentebouwen. Voor instelling specifieke vervangingsinvesteringen is het beleidsuitgangspunt vastgesteld, dat de verwachte ver-

vangingen door de instellingen moeten worden aangemeld voor de reguliere procedure prioriteiten en vervangingsinvesteringen bij de planning en controlcyclus van de gemeente. Hierdoor is sprake van een integrale afweging van alle uit te voeren investeringen binnen de beschikbare bedragen.

Zwembad de IJzeren Man

Het meerjarenonderhoudsplan geldt voor 10 jaar en wordt elke vijf jaar geactualiseerd. Per 1 januari 2015 is het plan geactualiseerd.

Programma 5: Financiën

Vervangingsinvesteringen

Jaarlijks wordt een bedrag opgenomen in de begroting voor vervangingsinvesteringen.

Het budget voor vervangingsinvesteringen inclusief het rollend materieel bedraagt in 2016 € 223.000,-- (€ 303.000,-- minus structurele verlaging van € 80.000,--).

In 2016 wordt dit bedrag overschreden met € 125.831,-- welk bedrag ten laste van het begrotingssaldo is gebracht. Voor een specificatie van de vervangingsinvesteringen verwijzen wij naar het totaaloverzicht vervangingsinvesteringen bij hoofdstuk 3 en de toelichting op de investering- en financieringsstaat.

In het totaaloverzicht zijn ook investeringen vermeld, welke opgenomen zijn in het meerjarenonderhoud- en vervangingsplan voor sportvoorzieningen. Hierbij is een splitsing aangebracht in investeringen boven € 20.000,- (deze worden meegenomen in de cyclus van reguliere vervangingsinvesteringen) en investeringen tot € 20.000,--; deze laatste worden gefinancierd via de reserve meerjarenonderhoud en vervangingen sport.

De investeringen ten laste van deze reserve zijn eveneens opgenomen in het totaaloverzicht.

Paragraaf financiering

Inleiding

De Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) stelt regels voor het financieringsgedrag van de decentrale overheden.

Het gaat om regels voor het beheersen van financiële risico's, zowel op aangetrokken als op uitgezette middelen en voor het beheer van de treasury. Gelijktijdig met de invoering van deze wet is in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) de verplichting tot het opstellen van een paragraaf "Financiering" opgenomen.

Treasurybeheer

Kasgeldlimiet

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet FIDO is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Om een grens te stellen aan korte financiering is in de Wet FIDO de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. Door het relateren van de maximale korte financiering aan de begroting wordt een grens gesteld aan de mogelijkheid om de lopende uitgaven kort te financieren.

De norm voor de kasgeldlimiet is 8,5% van de totale exploitatielasten. Voor 2016 is het 8,5% van € 139,7 miljoen is € 11,9 miljoen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft het maximale geleende bedrag aan dat per jaar onderhevig mag zijn aan rentewijziging/aflossing. Deze norm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. In 2016 is dit voor de gemeente Weert dus 20% van € 139,7 miljoen is € 27,9 miljoen.

Per begin 2016 heeft de gemeente Weert een leningenportefeuille van € 115,6 miljoen. Hier van dient in 2016 € 18,3 miljoen te worden afgelost, dit is 15,8% van de leningenportefeuille en 13,1% van de totale exploitatielasten.

De norm bevordert een gelijkmatige opbouw van de leningenportefeuille, zodat niet in enig jaar een onevenredig groot deel van de leningenportefeuille geherfinancierd hoeft te worden.

Een verandering op de rente werkt zodoende vertraagd door op de rentelasten en -baten in enig jaar.

Bij de gemeente Weert nemen de aflossingen op de opgenomen geldleningen af van € 18,3 miljoen in 2016 naar 1,7 miljoen in 2035. Het zwaartepunt hiervan ligt in de jaren 2016/2017.

Rente

In de kadernota worden diverse rentepercentages voor het komende dienstjaar vastgesteld:

Voor de grondexploitatie is dit 3,25%. Dit is het gewogen gemiddelde van de aangetrokken geldleningen 2002-2012. Gelijk dus aan de periode waarin de grondexploitatie haar voorraad heeft opgebouwd.

In het kader van de bezuinigingen is het rentepercentage voor de rentetoevoeging aan reserves en voorzieningen voorlopig bepaald en bevroren op 2%.

Het rentepercentage inzake komende investeringen is gebaseerd op de kapitaalmarktrente voor leningen met een looptijd van 5 tot 10 jaar. Voor 2016 gaan we uit van een percentage van 1,25%.

Op grond van de financieringspositie en de rente op de geld- en kapitaalmarkt is bij de afronding van deze begroting een correctie op de rentekosten toegepast als gevolg van onderuitputting.

Onderuitputting is het vertraagd opkomen van de kapitaallasten (rente en afschrijving) als gevolg van latere uitvoering. Becijferd is dat er een groot voordeel in de exploitatie zal ontstaan van € 0,75 miljoen. Dit bedrag is opgenomen als stelpost op programma "Financiën", algemene lasten en baten.

Gemeentefinanciering

Leningenportefeuille

De som van de opgenomen gelden loopt in 2016 af van € 115,6 miljoen naar € 97,3 miljoen. Uitgaande van een gewogen gemiddelde in de loop van 2016 van € 106,2 miljoen en een rente van € 2,7 miljoen is de gemiddelde verschuldigde rente 2,5%.

De uitgezette leningen bedragen in 2016 in totaal € 6,6 miljoen. Gemiddeld wordt hier ± 5,3% rente over ontvangen.

De opgenomen geldleningen die wij doorlenen aan de woningbouwcorporatie zijn buiten beschouwing gelaten. Enig renterisico bij deze leningen kan worden uitgesloten, omdat deze leningen zijn ondergebracht bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

Reserves en voorzieningen

Per 1 januari 2016 bedraagt de geraamde stand van de reserves € 81,4 miljoen, van de voorzieningen € 36,1 miljoen en van de reserves en voorzieningen van de grondexploitatie € 43,2 miljoen.

Ten aanzien van de reservepositie is vooral de stand van de algemene reserve van belang. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Activa

De begrotingstechnische omvang van de vaste activa is aan het begin van 2016 € 216,2 miljoen. In de loop van 2016 zijn de nieuwe investeringen € 8 miljoen en de afschrijvingen € 7,9 miljoen. De boekwaarde aan het einde van het jaar zal daardoor € 207,9 miljoen zijn.

Op basis van ervaringsgegevens merken wij op dat de daadwerkelijke uitvoering van de investeringen zogenaamd "na-ijlt" ten opzichte van het moment van kredietstelling, en daarmee ook de afschrijving op deze activa. Bij de hiervoor bij de rente genoemde onderuitputting kapitaallasten van € 0,75 miljoen is hiermee rekening gehouden.

Relatiebeheer

De gemeente Weert heeft ten behoeve van het betalingsverkeer rekeningen ter beschikking bij de NV Bank Nederlandse Gemeenten (kredietlimiet € 15 miljoen), ABN/AMRO, Postbank en de Rabobank. De saldi van de rekeningen bij de ABN/AMRO, Postbank en Rabobank verrekenen wij regelmatig met de rekening bij de NV Bank Nederlandse Gemeenten, die als huisbankier fungeert.

EMU-saldo (toegestaan begrotingstekort Europese Monetaire Unie)

Er zijn afspraken gemaakt met de centrale overheid over het beheersen van het EMU-tekort van de lokale overheden. Dit heeft geresulteerd in het verplicht opnemen van de tabel op bladzijde 125 (model ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) in de begroting.

5. Paragrafen

Omschrijving gevraagde informatie		2015	2016	2017
		x € 1.000.- volgens realisatie t/m sept. 2015, aangevuld met raming resterende periode	x € 1.000.- volgens begroting 2016	x € 1.000.- volgens meerjarenraming in begroting 2016
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan en/of onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-10.968	-3.693	-5.828
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	9.005	7.330	7.114
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	2.383	2.542	2.567
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	12.691	4.534	6.064
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	959	0	0
10	Lasten in verband met transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
11	Verkoop van effecten:			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie	0	0	0
Berekend EMU-saldo		-13.230	1.645	-2.211

Paragraaf bedrijfsvoering

Inleiding

In de laatste managementletter geeft de accountant aan dat de organisatie op de goede weg is maar dat er nog een aantal verbeterpunten zijn. Bij het proces "Kiezen met Visie" is de begroting doorgelicht en is de gemeente Weert vergeleken met andere gemeenten van vergelijkbare grootte. Uit deze exercitie (Zero Base Budgetting en de BIGTIRE) is gebleken dat de organisatie in veel gevallen met minimale middelen maximaal presteert. Nadat uw raad al dan niet met moties en amendementen de begroting voor 2016 e.v. jaren heeft vastgesteld zullen door de organisatie de nodige inspanningen moeten worden verricht om uitvoering te geven aan de besluiten tot omvorming en bezuinigingen.

Het in balans brengen van de organisatie met de taken en opgaven is een majeure opgave. In de loop van 2016 zullen extra investeringen nodig zijn om de organisatie deze opgaven te kunnen laten uitvoeren. Het resultaat wordt een plan van de organisatie vanaf 2017. Alle ontwikkelingen leiden er ook toe dat na FLOW de organisatie wederom een aanpassing behoeft. Met name zal aandacht besteed moeten worden aan de dienstverlening in de meest brede zin van het woord waarvoor ook uitvoering gegeven moet worden aan de quick scan die in 2015 heeft plaatsgevonden voor ICT & Informatievoorziening. Ook de veranderende rolverdeling tussen burgers en overheid zal consequenties hebben voor het aantal en de competenties van onze medewerkers

Voor de verdere verbetering van de bedrijfsvoering zullen investeringen nodig zijn in:

- Risicomanagement
- Vensters voor bedrijfsvoering
- Budgetbeheer
- Beleidsadvisering
- HRM instrumenten
- Informatiemanagement

De bedrijfsvoering staat in het teken van het verder uitvoeren van FLOW, de mogelijkheden voor deregulering en efficiencyverbeteringen. Het richt zich voornamelijk op de aanscherping van de verantwoordelijkheidstoedeling binnen de concernbrede bedrijfsvoering en verdere procesoptimalisering en automatisering. Hier van afgeleide projecten zoals verdere optimalisering van de interne controle structuur worden binnen de diverse afdelingen uitgevoerd.

Algemeen

Net als 2015 zal ook 2016 nog in het teken staan van begeleiding van boventalligen na het plaatsingsproces FLOW "van werk naar werk".

De outsourcingprojecten Belastingen en Openbaar Gebied zijn inmiddels doorgevoerd. In 2016 wordt verder onderzocht in welke vorm er op het terrein van bedrijfsvoering kan worden samengewerkt met regiogemeenten. Daar waar samenwerking met andere gemeenten een efficiëntere en effectievere uitvoering van gemeentelijke taken oplevert, zal deze samenwerking actief geïnitieerd worden. Ook voor Stadstoezicht komt een voorstel tot uitbesteding. Daarnaast volgt nog een andere uitwerking van HRM en vastgoed.

Personeel

Een integraal plan over de omvang van de organisatie en vereiste maatwerk zal in 2017 uitgewerkt worden.

De implementatie van E-HRM (YouPP) ondersteunt de verschillende HR processen en creëert transparantie in de organisatie.

De drie decentralisaties, uitbesteden & samenwerken en de digitalisering drukken steeds meer een stempel op de processen en de dienstverlening van de gemeente. De gemeente heeft nu en in de toekomst breed inzetbare medewerkers nodig, die meerdere rollen kunnen vervullen in wisselende omstandigheden. Dit vereist de mogelijkheid om te kunnen sturen op duurzame inzetbaarheid en toegevoegde waarde voor de organisatie. Om dit te bereiken zullen we inzetten op "Loopbaan en Mobiliteit" en werken we het "Goede Gesprek" en "Strategische Personeelsplanning" verder uit. De nieuwe manier van werken in het nieuwe stadskantoor gaat over een andere werkhouding en uitvoering van werk. Medewerkers moeten hierbij over de noodzakelijke voorzieningen beschikken. Voor 2016 is in de begroting dan ook rekening gehouden met een extra impuls om de ICT en telefonie hierop te laten aansluiten.

Informatievoorziening

Actuele ontwikkelingen rondom ICT-vraagstukken, zoals de inrichting van de Regionale ICT samenwerking en het informatievraagstuk rondom de decentralisaties in het sociale domein, stellen hoge eisen aan de inrichting van de informatievoorziening van de gemeente Weert. Innovatie en slagvaardigheid zijn hierin sleutelbegrippen. Kaders en richtlijnen dragen vervolgens bij aan een goede en adequate inrichting van de informatievoorziening. Deze geven sturingsmiddelen om te komen tot de gemeentelijke doelstellingen. Gestart wordt met het implementeren van de I-visie waarin de richting op hoofdlijnen aangegeven wordt. Het informatiebeleid zal de organisatie de kaders en richtlijnen als handvat voor de keuzes

bieden. In een meerjarenplan zullen vervolgens de prioriteiten aan bod komen. Uitvoering zal worden gegeven aan het op te stellen plan van aanpak voor het verder op orde krijgen van de ICT & Informatievoorziening. Vragen dienen beantwoord te worden in de zin van, wat is nodig voor het verder op orde krijgen, welke taken worden in de samenwerking in de regio ondergebracht en welke taken worden uitbesteed.

Financiën

De in gang gezette samenwerking met diverse gemeenten in Noord en Midden Limburg op het terrein van Financiën zal ook in 2016 verder ingevuld worden.

Bij subsidieverwerving, verzekeringen, inkoop en aanbesteding zijn er onderling al afspraken. Gezamenlijke aanbesteding van de software voor financiën is een verder voorbeeld van een onderdeel waar de regionale samenwerking voordelen kan opleveren.

Concerntaken 2016

Voor 2016 zijn de volgende onderwerpen tot concerntaken benoemd.

FLOW

Nu de vier projecten van de tweede fase FLOW (samenwerking en uitbesteding, dienstverlening, digitalisering en HRM) gestalte hebben gekregen, komt ook meer zicht op de realisatie van de nog resterende taakstelling van € 800.000,--. Voor 2015 wordt ingezet op realisatie van minimaal € 400.000,-- van deze taakstelling zodat in 2016 het totaal gerealiseerd wordt.

ICT

Ten tijde van het opstellen van deze begroting is een rapport opgeleverd waaruit blijkt dat op een aantal onderdelen de ICT en informatievoorziening verbetering behoeft. Op basis van de conclusies en aanbevelingen wordt in 2015 een masterplan opgesteld. Dit masterplan zal in 2016 met een uitloop naar 2017/2018 uitgevoerd worden.

Op basis van de uitkomsten van het masterplan zal aan uw raad een separaat voorstel worden aangeboden voor het beschikbaar stellen van de benodigde middelen voor de uitvoering van dit plan. Hiervoor is nog geen bedrag opgenomen in deze begroting. In het masterplan zal tevens tot uitdrukking worden gebracht welke onderdelen in eigen beheer moeten blijven, dan wel moeten worden uitbesteed. De verdere verbetering van de digitale dienst-

verlening en het zaakgericht werken zal voor 2016 een kwaliteitsverbetering van de informatiehuishouding en het gericht inzetten van de standaard ICT-middelen tot gevolg moeten hebben. Bij deze inrichting zijn standaarden en kwaliteit van gegevens (beheer) belangrijk en wordt aangesloten bij landelijke ontwikkelingen. Samenwerking vindt plaats met gemeenten in de regio en andere keten-partners waarbij het een voorwaarde is dat processen op elkaar zijn afgestemd en gebruik wordt gemaakt van elkaars informatie. Zie ook hiervoor in deze paragraaf (Informatievoorziening) met betrekking tot het op te stellen plan van aanpak.

Decentralisaties sociaal domein

De decentralisaties brengen veel nieuwe verantwoordelijkheden met zich mee waardoor de begroting is gegroeid. Tegelijkertijd gaan de decentralisaties gepaard met een aanvullende korting op de budgetten. Dit alles bij elkaar vergt een intensieve betrokkenheid en samenwerking binnen onze gemeente van de deskundigen op de inhoudelijke beleidsterreinen en de deskundigen op het gebied van financiën. Naast de samenwerking binnen de gemeente zal ook op regionaal niveau de samenwerking zoals in 2015 ook in 2016 doorlopen.

Het jaar 2016 zal nader inzicht geven in de effecten van de rijksbezuinigingen en de voorlopige uitkomsten van het zorgstelsel.

Flexibele organisatie

De maatschappelijke ontwikkelingen (participatiesamenleving) en het meerjarig financieel perspectief dwingen nog meer tot een continu proces van strategische beleidskeuzes met als gevolg een organisatie die daarmee in balans is gebracht. Voor 2017 zal er dan ook een herijking van de organisatie plaatsvinden.

Samenwerking in de regio

Het college zal de samenwerking met de regio-gemeenten blijven opzoeken om waar mogelijk de kosten te delen en niet volledig zelf het wiel uit te vinden. De dienstverlening aan de burger blijft centraal in deze opgave. Door de bundeling van know-how en het zoeken van partners in de informatietechnologie moeten forse stappen in de ontwikkeling van de E-dienstverlening verder mogelijk gemaakt worden. Waar nodig trekt Weert haar eigen plan, waar het mogelijk is zal de samenwerking gezocht worden of zal er worden uitbesteed.

Paragraaf verbonden partijen

Inleiding

De gemeente Weert werkt samen met diverse organisaties, verenigingen, stichtingen, etc. Zodra deze samenwerking een combinatie is van een bestuurlijk én een financieel belang spreekt men van een verbonden partij. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag, dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap. Dit kan zijn via vertegenwoordiging in het bestuur of via het hebben van stemrecht. Partijen waaraan alleen een financieel risico kleeft, bijvoorbeeld een door de gemeente gesubsidieerde instelling, vallen hier niet onder. Verbonden partijen voeren vaak gemeentelijke taken uit met een groot politiek belang. Ze leveren een forse bijdrage aan de realisatie van maatschappelijke doelen. Het kunnen zowel publiekrechtelijke als privaatrechtelijke organisaties zijn.

Deze paragraaf gaat in op de ontwikkelingen van de belangrijkste verbonden partijen. Het betreft de volgende instellingen:

- Werkvoorzieningschap Weert e.o. de Risse Holding BV en Risse Horizon BV (vestigingsplaats Weert).
- Veiligheidsregio Limburg-Noord vestigingsplaats Venlo.
- RUD Limburg-Noord (vestigingsplaats Venlo).
- BsGW (vestigingsplaats Roermond).
- Afval Samenwerking Limburg (vestigingsplaats Maastricht).
- Essent BV/Enexis en Nazorg Limburg BV (vestigingsplaats Den Bosch).
- NV Waterleidingmaatschappij (WML) (vestigingsplaats Maastricht).
- NV Bank Nederlandse Gemeenten (vestigingsplaats Den Haag).
- ICT Samenwerkingsverband Noord en Midden Limburg (vestigingsplaats Venlo en Roermond).

Gemeenschappelijke regelingen

Werkvoorzieningschap Weert e.o. de Risse

Publiek belang/uitgangspunten gemeentelijk beleid

De sociale werkvoorziening de Risse voorziet in werk voor mensen die zijn aangewezen op arbeid in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw). Deze mensen kunnen bij de meeste overige bedrijven moeilijk aan de

bak komen. Op grond van de Wsw heeft een gemeente de plicht te bevorderen dat bedoelde personen arbeid onder aangepaste omstandigheden wordt aangeboden.

De doelgroep van de Risse omvat personen met een lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking, die wel een bepaalde minimum prestatie moeten kunnen leveren. Personen, die met beperkte voorzieningen op de reguliere arbeidsmarkt terecht kunnen, dienen in principe aansluiting te zoeken bij de reguliere arbeidsmarkt.

De Risse Groep is één van de grootste werkgevers in de regio Weert. De Risse Groep bestaat uit vier pijlers: De Risse Industrie bv, Risse Facilitair OVR, Risse Groen OVR en de Risse Horizon bv. Als leerwerkbedrijf speelt de Risse Groep een belangrijke rol in het begeleiden van mensen naar vast werk. In de Participatiewet, die per 1-1-2015 is ingevoerd, worden de WWB, de Wsw en een deel van de Wajong samengevoegd. Daarmee vervalt de Wet Sociale Werkvoorzieningen en stopt de instroom in de Wsw.

Bestuurlijk belang

De gemeente Weert is, evenals de andere deelnemende gemeenten, met twee leden in het algemeen bestuur vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie afgevaardigden van het algemeen bestuur. Naast een algemeen bestuur heeft de Risse Holding bv een Raad van Commissarissen, bestaande uit drie externe leden die op basis van hun specifieke deskundigheid zijn aangetrokken. Thans wordt de mogelijkheid onderzocht om een fusie traject op te starten tussen de Westrom en de Risse.

Financieel belang

Sinds 2015 maakt de bijdrage die de gemeente ontvangt voor participatie Wsw deel uit van het Deelfonds sociaal domein, onderdeel participatiebudget. Voor participatie Wsw bedraagt de rijksbijdrage 2016 op basis van de Meicirculaire 2015 € 9.401.177,--. Deze rijks gelden worden aan de Risse verstrekt op basis van hun begroting.

De gemeente blijft 100% risicodrager als gevolg van de gemeenschappelijke regeling. De rijks gelden Wsw nemen af als onderdeel van de Participatiewet en de hieraan ontkoppelde budgetten voor de uitvoering van de Wajong, WWB en Wsw.

Het Eigen vermogen (groepsvermogen) van de Risse per 1-1-2015 bedraagt € 3,4 miljoen (€ 3,2 miljoen per 1-1-2014).

Veiligheidsregio Limburg-Noord

Publiekbelang/uitgangspunten gemeentelijk beleid

De Veiligheidsregio Limburg-Noord is het samenwerkingsverband tussen de politie Limburg-Noord, de brandweer Limburg-Noord, de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR) Limburg-Noord, de gemeenten in de regio en bijvoorbeeld defensie. Het doel van de Wet Veiligheidsregio's is een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweertzorg, de geneeskundige hulpverlening en de rampenbestrijding en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie te realiseren. Deze wet bepaalt dat veiligheidsregio's als gemeenschappelijke regeling moeten worden vormgegeven. Dit besluit verdeelt het Nederlandse grondgebied in 25 veiligheidsregio's.

De Wet veiligheidsregio's verplicht elke veiligheidsregio om een risicoprofiel op te stellen. De risico-inventarisatie omvat een overzicht van de aanwezige risicovolle situaties en de soorten incidenten die zich daardoor kunnen voordoen. De risicoanalyse beoordeelt, vergelijkt en interpreteert de geïnventariseerde gegevens. Het Risicoprofiel Veiligheidsregio Limburg-Noord is opgesteld volgens de methodiek zoals beschreven in de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel.

Bestuurlijk belang

Elke deelnemende gemeente benoemt één lid in het algemeen bestuur. Een lid van het algemeen bestuur verschaft aan zijn gemeenteraad de door een of meerdere leden van die raad gevraagde inlichtingen.

Financieel belang

Het BBV is ook van kracht voor gemeenschappelijke regelingen. Het BBV is formeel niet integraal van toepassing op de regio maar dient gevolgd te worden tenzij de specifieke situatie anders vereist.

De bijdrage van de gemeente Weert aan de Veiligheidsregio Limburg Noord wordt gebaseerd op de begroting 2016 van deze instelling. In de gemeentebegroting 2016 zijn de volgende ramingen opgenomen:

- bijdrage bestuurlijke samenwerking € 92.841,--;
- rampenbestrijdingsbeleid € 551.787,--;
- uitvoering bijzondere wetten € 15.020,--;
- algemene gezondheidszorg en verslavingszorg (GGD) € 774.071,--;
- CJG/jeugdgezondheidszorg € 642.192,--.

Het eigen vermogen van de Veiligheidsregio Limburg Noord per 1 januari 2015 bedraagt ruim € 4,3 miljoen (per 1-1-2014 € € 4,9 miljoen). Het vreemd vermogen per 1-1-2015

bedraagt € 45,2 miljoen (€ 48,9 miljoen 1 jaar eerder).

RUD Limburg-Noord

Ter verbetering van de uitvoeringskwaliteit van de vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieu is per veiligheidsregio, één Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) opgericht. Deze voert minimaal een pakket met basistaken uit voor alle gemeenten en provincie. Door de vorming van een RUD blijft de Regio zelf de regie voeren over de basistaken en kan ze kwalitatief een stap voorwaarts maken door samenwerking met de partners. De samenwerking in een netwerkorganisatie biedt een betere basis voor innovatie, verbetering van de dienstverlening en het behalen van efficiency bij de uitvoering van genoemde taken.

BsGW

BsGW (Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen) is een zelfstandig opererende organisatie. Door de verzelfstandiging wordt beoogd een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement te halen uit samenwerking tussen lokale overheden op het gebied van belastingheffing en -inning en uitvoering van de Wet Waardering Onroerende Zaken. De samenwerking is aangegaan als groeimodel gericht op uitbreiding van de samenwerking met andere gemeenten. De afgelopen jaren is het overgrote deel van de Limburgse gemeenten aangesloten bij de BsGW.

De gemeente Weert maakt sinds 2015 deel uit van deze gemeenschappelijke regeling.

Bestuurlijk en financieel belang

In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd. Voor de dienstverlening betaalt de gemeente jaarlijks een vergoeding.

Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)

De statutaire taak van deze vereniging is het organiseren en behartigen van de belangen van de Limburgse gemeenten bij het verwerken van het afval.

Tot de taken behoort ook advisering aan de gemeenten en het deelnemen aan netwerken. De vereniging heeft een acht leden tellend algemeen bestuur. Weert verricht(te) tot 2016 op basis van dienstverleningsovereenkomsten de bestuur ondersteuning van de vereniging. Deze contracten hebben een looptijd tot 31-12-2015 en worden niet meer verlengd.

ASL is de erfopvolger van de vereniging van aandeelhouders AVL-Sturing (later Essent Milieu) en later van de Vereniging van Contractanten AVL Sturing (eveneens later Essent Milieu). Nadat eerst Essent Milieu als overheidsbedrijf

is afgesplitst bij de verkoop van Essent en dus werd verzelfstandigd (zie Vennootschappen) en in 2009 is omgevormd tot Attero, werd in de periode 2012-2013 een verkoop van Attero voorbereid. In april 2014 hebben de gemeentelijke en provinciale aandeelhouders van Attero hun aandelen overgedragen aan de nieuwe eigenaar, Waterland. Hiermee kwam een einde aan bijna 25 jaar aandeelhouderschap van gemeenten in de afvalverwerking. Sindsdien zijn de gemeenten uitsluitend klant op de afvalverwerkingsmarkt. ASL bundelt daarbij de belangen.

De Limburgse gemeenten betalen contributie voor het lidmaatschap van de ASL.

Vennootschappen

Essent BV/Enexis

De aandelen Essent (112.050 stuks) zijn in 2009 omgezet in aandelen Enexis en 1.497 aandelen SPV's. Enexis Holding NV is sindsdien een zelfstandig bedrijf.

Enexis Holding NV

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

De vennootschap heeft ten doel:

- a. het (doen) distribueren en het (doen) transporteren van energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) water;
- b. het in stand houden, (doen) beheren, (doen) exploiteren en (doen) uitbreiden van distributie en transportnetten met annexen voor energie;
- c. het doen uitvoeren van alle taken die ingevolge de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan een netbeheerder zoals daarin bedoeld;
- d. het binnen de wettelijke grenzen ontplooiën van andere operationele en ondersteunende activiteiten.

Enexis speelt een belangrijke rol in de energietransitie: het netwerk dient gereed te zijn voor decentrale energieopwekking, teruglevering en datacommunicatie over de energiestromen.

De governance is op orde en voldoet aan de code Tabaksblat en aan de voorwaarden van de WNT (Wet Normering Topinkomens). De Raad van Bestuur is op sterkte. De Raad van Commissarissen is voltallig. Er is een goed functionerende Aandeelhouderscommissie onder voorzitterschap van de provincie Noord-

Brabant. Er worden geen wijzigingen verwacht in 2016.

Enexis is een niet beursgenoteerde NV en heeft over 2014 een resultaat gerealiseerd van € 265,5 miljoen.

Enexis Holding N.V. opereert in een gereguleerde markt, onder toezicht van de Autoriteit Consumenten & Markt (ACM). Elke drie jaar stelt de ACM de maximale tarieven vast. In die periode gaan de gereguleerde tarieven in 3 stappen omlaag als gevolg van lager ingeschatte kapitaalkosten. Dit is een stimulans voor Enexis om te komen tot kostenbesparing, en zo toch de aandeelhouders een redelijk rendement te kunnen bieden.

Enexis faciliteert de transitie naar duurzame energie. Voor het functioneren van de samenleving is dat dermate belangrijk dat het publiek belang van Enexis alleen maar toeneemt.

Financiële risico's:

De aandeelhouders lopen het risico (een deel van) de boekwaarde ad € 6,2 miljoen te moeten afwaarderen. Het risico voor de aandeelhouders is zeer gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V..

Wettelijk is minimaal 40% eigen vermogen vereist, Enexis heeft op dit moment meer dan 50% eigen vermogen.

Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten. Het risico is echter gemitigeerd middels een overeengekomen garantiedividend van € 100 miljoen.

Het Eigen vermogen van Enexis per 1 januari 2016 wordt geschat op € 3.616 miljoen en per 31 december 2016 op € 3.716 miljoen.

SPV's (Special Purpose Vehicle)

CBL Vennootschap BV

De functie van deze vennootschap is de verkopende aandeelhouders van energiebedrijf Essent te vertegenwoordigen als medebeheerder (naast RWE, Essent en Enexis) van het CBL Escrow Fonds en te fungeren als "doorgeefluik" voor betalingen in en uit het CBL Escrow Fonds (CBL: Cross Border Lease). Voor zover na beëindiging van alle CBL's en de betaling uit het CBL Escrow Fonds van de daarmee corresponderende voortijdige beëindiging-vergoedingen nog geld overblijft in het CBL Escrow Fonds, wordt het resterende bedrag in de verhouding 50%-50% verdeeld tussen RWE en Verkopende Aandeelhouders.

Momenteel is er in het fonds nog een restantbedrag van \$ 20 mln. Dit bedrag zal uiteindelijk in de verhouding 50-50 worden uitbetaald aan de Verkopende Aandeelhouders en RWE. Het fonds kan daarna geliquideerd worden. Er loopt evenwel nog een discussie tussen CBL Vennootschap en RWE over verrekening van

eventuele belastingvoordelen. Planning is om in de 2^e helft van 2015 deze discussie met RWE af te ronden. De vennootschap zal daarmee eind 2015 (mogelijk begin 2016) kunnen worden geliquideerd. Een positief liquidatiesaldo zal vrijvallen aan de aandeelhouders.

Vordering Enexis BV

Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland werd Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (later Enexis) enerzijds en een productie- en leveringsbedrijf (het deel dat verkocht is aan RWE) anderzijds. Essent heeft eind 2007 een herstructurering doorgevoerd waarbij de economische eigendom van de gas- en elektriciteitsnetten binnen de Essent-groep zijn verkocht en overgedragen aan Enexis tegen de geschatte fair market value. Omdat Enexis destijds over onvoldoende contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen is deze omgezet in een lening van Essent. In de Wet Onafhankelijk Netbeheer was opgenomen dat er na splitsing geen financiële kruisverbanden mochten bestaan. Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren is besloten de lening over te dragen aan de verkopende aandeelhouders van Essent. De vordering is vastgelegd in een lening-overeenkomst bestaande uit vier tranches. De eerste twee tranches zijn vervroegd afgelost. Eind december 2014 resteren nog de leningen van de 3e en 4e tranche. Enexis is eventueel gerechtigd de 3e tranche in de periode 30 september 2015 – 30 september 2016 geheel of gedeeltelijk vervroegd af te lossen. Deze tranche zal in ieder geval uiterlijk 30 september 2016 worden afgelost. De 4e tranche mag niet vervroegd worden afgelost. Afhankelijk van het resultaat van een aantal financiële ratio's zou de 4e tranche eventueel geconverteerd kunnen worden in eigen vermogen.

Financiële risico's: De aandeelhouders lopen zeer beheerst geachte risico's op Enexis voor de niet -tijdige betaling van rente en/of aflossing en, in het ergste geval, faillissement van Enexis. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (ongeveer € 20.000,--).

Verkoop vennootschap BV

In het kader van de verkoop van Essent aan RWE hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan RWE. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders overgedragen aan Verkoop Vennootschap. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft RWE bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst door de

verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd in het General Escrow Fonds wordt aangehouden. Buiten het bedrag dat in het General Escrow Fonds zal worden gehouden, zijn de verkopende aandeelhouders niet aansprakelijk voor inbreuken op garanties en vrijwaringen.

In het General Escrow Fonds resteert nu nog een bedrag van € 440 miljoen voor de afwikkeling van claims van RWE als gevolg van garantie en vrijwaringen die door de verkopende aandeelhouders zijn afgegeven. De vennootschap zal waarschijnlijk eind 2015 (mogelijk begin 2016) kunnen worden geliquideerd. Een positief liquidatiesaldo zal vrijvallen aan de aandeelhouders.

CSV Amsterdam BV

Deze nieuwe organisatie vervult drie doelstellingen:

- a. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaim-procedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;
- b. namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ("Waterland");
- c. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort.

ad. a: In februari 2008 zijn Essent en Essent Nederland B.V., met toestemming van de publieke aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) onverbindend zijn. Als gevolg van de WON (en de als gevolg daarvan doorgevoerde splitsing tussen het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en netwerkbedrijf anderzijds) hebben haar aandeelhouders schade geleden. Vanwege praktische moeilijkheden om de juridische procedure aan de verkopende aandeelhouders van Essent N.V. over te dragen, hebben de verkopende aandeelhouders en RWE afgesproken dat de onderliggende (declaratoire) procedure over de vraag of (delen van) de WON onverbindend zijn, ook na afronding van de transactie met RWE, door Essent zal worden gevoerd. De verkopende aandeelhouders en RWE zijn verder overeengekomen dat de eventuele schadevergoedingsvordering van Essent op de Staat der Nederlanden die zou kunnen ontstaan als de rechter inderdaad van oordeel is dat (delen van) de WON onverbindend is, wordt gecedeerd aan de verkopende aandeelhouders (en dus niet achterblijft binnen de Essent groep), die deze vordering gebundeld zullen gaan houden via de deelneming (de "Claim Staat Vennootschap BV").

De Hoge Raad heeft d.d. 26 juni 2015 besloten dat de Splitsingswet niet in strijd is met het recht van de Europese Unie. Met deze uitspraak van de Hoge Raad zijn de vorderingen van Essent op de Staat definitief afgewezen. Voor de vennootschap is de procedure daarmee geëindigd.

ad. b: In het kader van de verkoop van Attero aan Waterland hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan Waterland. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders overgedragen aan CSV Amsterdam BV. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft Waterland bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd op een escrow-rekening wordt aangehouden. Buiten het bedrag dat op deze rekening zal worden gehouden, zijn de verkopende aandeelhouders niet aansprakelijk voor inbreuken op garanties en vrijwaringen.

ad. c: Het vermogen op de escrow-rekening is initieel € 13,5 mln. De escrow-rekening wordt aangehouden bij de notaris.

De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat een eventuele schadeclaim wordt gevoerd tegen de Staat en dat claims (die door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) kunnen worden ingediend) worden afgewikkeld.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie (PBE) BV Onderdeel van Essent was het 50% aandeel in NV Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta NV uit Zeeland heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE bij de rechter aangevochten. Er liepen zowel een kort gedingprocedure als bodemprocedure. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, ERH alsnog geleverd aan RWE. PBE blijft bestaan met een beperkt takenpakket. PBE zal de zaken afwikkelen die uit de verkoop voortkomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant borging publiek belang kerncentrale Borssele uit 2009 die nopen tot voortbestaan van PBE in afgeslankte vorm. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV.

NV Waterleidingmaatschappij (WML)

Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) heeft het alleenrecht in het leveren van lei-

dingwater als drinkwater aan inwoners en bedrijven in Limburg. Als openbaar nutsbedrijf is de WML verplicht leidingwater te leveren dat aan de wettelijke eisen voor volksgezondheid voldoet.

Deze kerntaak van WML bestaat uit:

- Duurzaam veiligstellen van de benodigde infrastructuur.
- Bevorderen doelmatig watergebruik.
- In stand houden van de benodigde infrastructuur.
- Borgen van de kwaliteit en duurzaamheid van het productie- en distributieproces.
- Bijdragen aan de bescherming van bronnen.
- Bevorderen van veilig gebruik van aangesloten installaties en toestellen.

De gemeente Weert bezit 17 van de in totaal 500 geplaatste aandelen van de NV Waterleidingmaatschappij Limburg. De WML heeft ruim 539.000 klanten.

WML streeft, met het oog op een gezonde financiële bedrijfsvoering, een kleine winst na. In plaats van dividenduitkering investeert WML financieel resultaat in het bedrijf. In de nabije toekomst moet een groot deel van het leidingnet vervangen worden. WML wil dit deels uit eigen middelen financieren. Een positief resultaat wordt daarom toegevoegd aan de algemene reserve.

Het resultaat in 2014 bedraagt +€ 9,4 miljoen (2013: +€ 11,6 miljoen). In 2014 komt de solvabiliteit uit op 31,7%; dit is 1,8% hoger dan in 2013. Uit de goede solvabiliteitscijfers blijkt de gezonde financiële positie van de WML. De goede financiële huishouding heeft WML in staat gesteld om het drinkwatertarief in 2015 met 5 eurocent per kuub te verlagen.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Weert bezit 41.379 aandelen van de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). In de begroting wordt jaarlijks rekening gehouden met een dividenduitkering van de BNG.

Publiek belang/uitgangspunten van het gemeentelijke beleid

De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.

Bestuurlijk belang/financieel belang

De gemeente Weert heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de aandelen die zij bezit (1 stem per aandeel van € 2,50).

De nettowinst over 2014 bedraagt € 126 miljoen (2013 € 283 miljoen). Over 2014 is een

dividend vastgesteld van € 32 miljoen (€ 0,57 per aandeel; 2013 € 1,27 per aandeel).

Gelet op de wijze waarop BNG Bank het openbaar belang behartigt, ligt het voor de hand dat de aandeelhouder zijn aandelenbezit in BNG Bank ziet als een duurzame belegging. BNG Bank wil haar uitstekende risicoprofiel te allen tijde handhaven. Daarom hanteert BNG Bank een strak kapitalisatiebeleid. De zeer hoge marktaandelen van de bank bevestigen het belang van de rol van BNG, juist in tijden van een gespannen situatie op de financiële markten. De bank wordt door beleggers beschouwd als één van de veiligste ter wereld. De kredietwaardigheid van BNG heeft haar te allen tijde in staat gesteld om het liquiditeitsprofiel op een adequaat niveau te houden.

ICT Samenwerkingsverband Noord en Midden Limburg

Het doel van het samenwerkingsverband is het door middel van samenwerking efficiënter en effectiever kunnen inrichten en beheren van de in toenemende mate complexer wordende ICT.

Bestuurlijk belang

De betrokkenen bij deze samenwerking zijn de raden en colleges van de gemeenten Venlo, Weert en Roermond; ieder voor zover bevoegd. Naar verwachting zullen meer gemeenten tot dit samenwerkingsverband toetreden, waaronder Nederweert en Leudal.

De gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten vormen het directiebestuur van deze samenwerking en leggen verantwoording af aan de portefeuillehouders ICT van de deelnemende gemeenten.

Er is geen financieel belang bij deze samenwerking, waardoor het geen "echte" verbonden partij betreft.

Samenwerkingsverbanden

Naast bovengenoemde gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen zijn er nog samenwerkingsverbanden zoals: Euregionale Samenwerking Bree-Maaseik-Weert en Keyport 2020 (samenwerking Brainport 2020 Hoge Dunk-OML).

Bij deze samenwerkingsverbanden is geen sprake van een bestuurlijk én een financieel belang.

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Van oudsher is het gemeentelijk grondbeleid in de eerste plaats een middel om beleidsdoelen te realiseren. In de jaren van ongekende groei (1990 – 2007) ging dit gepaard met hoge winsten en een risicovol investeringsgedrag. De economische crisis en het inzicht dat de groei eindig is, vraagt om een aangepast grondbeleid: Afbouwen van grondvoorraden in bestaande ontwikkelingsgebieden en vooral faciliteren bij nieuwe ontwikkelingen.

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in het gemeentelijke grondbeleid, de uitkomsten van de grondexploitatieberekeningen (ingecaluleerde opbrengsten en investeringen) en de prognose van de verkopen. Transparantie van de grondexploitatie is een voorwaarde om toekomstige financiële risico's te beperken.

Beleidsdoelen

Het gewenste gebruik van de grond is af te leiden uit de beleidsdoelen die in Weert via het grondbeleid worden nagestreefd. De kaders van het grondbeleid zijn in december 2014 door de gemeenteraad vastgesteld. De bestuurlijke doelen en visies die invloed hebben op het gemeentelijk grondbeleid zijn:

- De structuurvisie Weert 2025. Deze stelt kaders aan het volume en kwaliteit van de woningbouw. Het in het document genoemde volume van nog te realiseren woningen (1.200) wordt jaarlijks afgestemd op gerealiseerde groei en actuele groei-prognoses. In kwalitatieve zin wordt het aanbod van woningen afgestemd op de veranderende samenstelling van de bevolking;
- Binnenstedelijke vernieuwing: Vanuit een financieel belang, maar ook vanwege duurzaamheid heeft renovatie en woningverbetering de voorkeur boven sloop. De (dreigende) leegstand van kantoren en winkels gaan we tegen door het meer flexibel maken van bestemmingsplannen en door constructief om te gaan met verzoeken tot functiewijziging;
- Verhogen aantal arbeidsplaatsen. Het stimuleren van de vestiging van nieuwe en de uitbreiding van bestaande bedrijven maakt van Weert een aantrekkelijke stad om te wonen en te recreëren;

Grondbeleid

Het grondbeleid ondersteunt de eerder genoemde beleidsdoelen en is er vanuit het financieel belang op gericht risico's te beperken en grondvoorraden te verminderen.

Om in te spelen op de interne en externe ontwikkelingen is in december 2014 een nieuwe

nota Grondbeleid door de gemeenteraad vastgesteld. In deze nota legt de raad de kaders vast waarbinnen het college het grondbeleid uitvoert. Hoofdpunten uit deze nota zijn de keuze voor een faciliterend grondbeleid, het loslaten van de gesloten financiering van de grondexploitatie en het overbrengen van de "Overige gronden en gebouwen" naar de Algemene Dienst (Vastgoed).

Grondprijs- en verkoopbeleid

Jaarlijks wordt de grondprijs voor woningbouw (zowel voor de sociale- als de vrije sector) en bedrijventerreinen vastgesteld in de nota grondprijsbeleid. Om de verkoopdoelen te behalen is een marktconforme benadering noodzakelijk. In het grondprijsbeleid 2015 zijn instrumenten ingebouwd om te kunnen inspelen op de marktsituatie.

Ten aanzien van de woningbouw begint deze strategie vruchten af te werpen: in 2015 verwachten we 91 kavels af te zetten, terwijl in de begroting 2015 nog werd uitgegaan van 67.

Voor bedrijventerreinen zijn de verkoopaanbiedingen toegenomen, maar in 2015 zal de verkoop achter blijven bij het verkoopdoel van 6 ha. We hebben de verwachting, dat de overige grondeigenaren in het plan Kampershoeck 2.0 wel substantiële verkopen realiseren. Als deze worden gerealiseerd, incasseert de gemeente de bijbehorende exploitatiebijdragen eerder dan voorzien.

Voor de overige functies wordt de bestaande planvoorraad afgestemd op de behoefte. Dit betekent inspelen op de ontwikkelingen in de markt, ook als hiervoor een bestemmingswijziging noodzakelijk is. Concrete voorbeelden zijn de verzoeken van twee investeerders in hotelaccommodatie.

Verkoopdoelen 2016 – 2019:

- Gemiddeld 70 woningbouwkavels per jaar
- Gemiddeld 4,5 ha bedrijventerrein per jaar

Reserves en voorzieningen

De bestemmingsreserves met betrekking tot de grondexploitaties en standen per 31-12-2014 zijn:

- de reserve Risicobuffer Bouwgrondexploitaties, € 6,7 miljoen. Doel van deze reserve is het opvangen van risico's in de grondexploitatie. De reserve wordt gevoed uit gerealiseerde winsten van grondexploitaties;
- de reserve Afwaardering grondexploitaties, € 6,9 miljoen. De specifieke bestemming van deze reserve is het afdekken van tekorten in de grondexploitaties om de toekomstige toename van het aantal woningen terug te brengen naar 1.200;
- de reserve Economische activiteiten, € 0,-. Doel van deze reserve is het bekostigen van

de activiteiten voor acquisitie van bedrijventerreinen. De reserve wordt gevoed uit een afdracht van € 2,50 per m² verkocht bedrijventerrein.

- De reserve Stadsvernieuwing is in december 2014 opgeheven.

Nieuwe ontwikkelingen

Vennootschapsbelasting (VPB)

Met de invoering van de Vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen (ingangende 1-1-2016) krijgen (lokale) overheden te maken met het feit dat ze voor een deel van hun activiteiten onder de vennootschapsbelastingplicht zullen vallen. Op de korte termijn worden voorbereidingen getroffen om de gevolgen daarvan in beeld te brengen. Duidelijk is dat administratieve aanpassingen nodig zijn om aan de nieuwe verplichtingen te kunnen voldoen. Daarnaast moet er rekening mee worden gehouden dat organisatorische aanpassingen opportuun kunnen zijn en dat over toekomstige opbrengsten (na verrekening van de fiscale kosten) belasting moet worden afgedragen.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De commissie BBV heeft in juli 2015 het voorname bekend gemaakt om de voorschriften met betrekking tot de grondexploitatie met ingang van 1-1-2016 te herzien. In deze herziening worden relaties gelegd naar de nieuwe regelgeving met betrekking tot de VPB, de aankomende Omgevingswet en het rapport Vernieuwing BBV over transparantie en vergelijkbaarheid.

Opvallende verandering betreffen:

- de richttermijn voor de duur van grondexploitatie (10 jaar). Voor langer durende grondexploitatie kunnen opbrengsten na 10 jaar niet langer worden geïndexeerd;
- de verplichting om voor de kostentoekening aansluiting te zoeken bij de verhaalsmogelijkheden Bro/Wro;
- voor de rententoekening dient aansluiting te worden gezocht bij de fiscale toerekeningsmogelijkheden (alleen werkelijke rente over het Vreemd vermogen);
- afschaffing van de categorie "Niet in exploitatie genomen gronden" (Niegg). Dit betekent dat planontwikkelingskosten en rentekosten niet langer kunnen worden geactiveerd.

De voorgenomen wijzigingen gaan in per 1-1-2016 en hebben geen effect op de waardering ultimo 2015. Ook in de gepresenteerde cijfers voor de begroting 2016 is geen rekening gehouden met deze herziening van het BBV.

Genoemde ontwikkelingen zullen een nadelige invloed hebben op de resultaten. Er zijn op dit moment (juli/augustus 2015) nog te veel onduidelijkheden om er bedragen aan te koppelen. De negatieve gevolgen zullen worden op-

gevangen met de Risicobuffer bouwgrondexploitatie.

Prognose te verwachten resultaten

In het hierna volgende overzicht is de prognose weergegeven van de te verwachten resultaten van het onderhanden werk grondexploitatie. Dit overzicht geeft het eindsaldo van de grondexploitatieberekeningen aan van de verzamelde projecten per product. Om die verschillende eindsaldi onderling vergelijkbaar te maken worden deze teruggerekend naar de Netto Contante Waarde (NCW) per 1-1-2015.

Projecten in exploitatie	Resultaat Begroting 2016 (NCW 1-1-2015)
Stadsvernieuwing wonen	7.164.000
Stadsvernieuwing bedrijven	1.192.000
Woningbouw	19.510.000
Bedrijventerreinen	57.000
Totaal	27.923.000

¹⁾ berekend wordt de waarde van investeringen minus opbrengsten. Opbrengsten worden als negatieve investeringen verantwoord.

De producten Stadsvernieuwing (wonen en bedrijven) betreffen alleen tekortprojecten. De stadsvernieuwinggebieden betreffen de Sutjensstraat en Beekpoort (beide woongebieden) en Kanaalzone 1 (bedrijventerrein). Van deze projecten is bij de start een negatief resultaat voorzien.

De projecten in het product woningbouw hebben sinds de afwaardering (jaarrekening 2012) eveneens een negatief resultaat. Belangrijkste oorzaak van deze verliezen is de bijstelling van het af te zetten programma van de projecten Laarveld, Vrouwenhof en Trupertstraat.

Ook het resultaat van het bedrijventerrein Kampershoeke 2.0 is negatief sinds de bijstelling van de afzetverwachtingen. Per saldo blijven de verliezen bij bedrijventerreinen zeer beperkt door de winstverwachting op de overige bedrijventerreinen.

Ten opzicht van de jaarrekening 2014 ontwikkelt het resultaat zich licht positief (€ 1,7 miljoen). Dit voordeel is vooral te verklaren door meevallende investeringen in civiele werken en sanering. Alle projecten met een tekort kunnen worden afgedekt met de bestaande tekortvoorzieningen.

Van de projecten die nog niet in exploitatie zijn genomen (Niegg), wordt geen vermoedelijk resultaat aangegeven. Van deze projecten kunnen geen exploitatieberekeningen worden gemaakt, omdat niet duidelijk is welke ontwikkelingen er zullen plaatsvinden.

Prognose boekwaarde Grondexploitatie

In onderstaande prognose van de boekwaarde per 1 januari over de periode 2016 - 2019 ziet u per saldo een beperkte afname van de boekwaarde. Deze afname wordt verklaard door het totaal van de hierna volgende prognose van de opbrengsten te verminderen met de prognose van de investeringen.

Boekwaarde grondbedrijf (x € 1.000.000)	progn. waarde 1-1-2016	progn. waarde 1-1-2017	progn. waarde 1-1-2018	progn. waarde 1-1-2019
overige gronden en gebouwen	-	-	-	-
Stadsvernieuwing Wonen	14,86	14,94	16,23	15,03
Stadsvernieuwing Bedrijven	2,86	2,80	2,68	2,48
Woningbouwterreinen	35,27	36,21	35,94	35,88
Bedrijventerreinen	31,63	33,08	29,50	29,19
Totaal	84,63	87,02	84,35	82,58

Prognose investeringen en opbrengsten

De investeringen in onderstaand overzicht zijn ontleend aan de grondexploitatieberekeningen.

Specificatie investering (x € 1.000.000)	2016	2017	2018	2019
Rentekosten	1,37	1,37	1,37	1,37
Verwervingen	0,13	1,20	0,00	0,00
Civieltechnische werken	5,73	5,04	5,26	4,42
Doorberekening personeel	1,35	1,35	1,35	1,35
Overige kosten	1,11	0,54	0,48	0,41
Totaal	9,68	9,49	8,45	7,55

Toelichting investeringen:

- De rente (3,25%) wordt berekend over de boekwaarde van de projecten (per 1-1-2016) minus de tekortvoorzieningen.
- De raming van de verwervingen betreffen Laarveld (2016) en Beekpoort Noord (2017).
- De kosten van civieltechnische werken zijn in ieder project gepland. Bijna 50% van de investering betreft Kampershoek 2.0. De aandelen van Laarveld (2^e fase) en Vrouwenhof (3^e fase) bedragen respectievelijk 18 en 8 %.
- Voor de doorberekening personeel zijn de ramingen 2017 - 2019 gelijk gesteld aan de raming 2016. Door de vermindering van het aantal projecten verwachten we in werkelijkheid een daling van deze kosten.
- De raming van de overige kosten betreffen kapitaaloverdrachten voor bovenwijkse voorzieningen, geraamde planschade uitkeringen en de kosten van het beheer en onderhoud van woningen en bouwrijpe kavels.

Opbrengsten:

De verwachte opbrengsten zijn eveneens ontleend aan de laatst bijgestelde grondexploitatieberekening.

Specificatie opbrengsten (x € 1.000.000)	2016	2017	2018	2019
Woningbouw goedkoop	-0,25	-0,28	-1,40	-0,66
Woningbouw vrije sector	-2,21	-3,09	-2,94	-3,17
Bedrijfskavels	-3,96	-4,46	-4,61	-5,37
Overige verkopen	-0,68	-0,23	0,00	0,00
Overige opbrengsten	-0,19	-4,11	-1,28	-1,69
Totaal	-7,29	-12,17	-10,22	-10,89

Toelichting opbrengsten:

- De woningbouw goedkoop (VON-prijs < € 170.000) betreffen voor de jaren 2016 en 2017 kavels in Laarveld en Vrouwenhof. Voor de jaren 2018 en 2019 betreffen het kavels en appartementen in Landbouwbelang en Beekpoort Noord.
- De opbrengsten uit vrije sector kavels worden uit alle woningbouwprojecten ontvangen. Bijna 60% hiervan komt uit Laarveld fase 2. Laarveld fase 1 en Vrouwenhof zijn goed voor ieder ruim 12%.
- In de exploitatieberekeningen gaan we voor de raming van deze opbrengsten van bedrijventerreinen uit van de afzetprognose van Hauzer (januari 2013). Alhoewel de praktijk een veel grilliger verloop kent, wordt in dit advies uitgegaan van een constante stroom aan verkopen, mooi verdeeld over de projecten. In de raming van deze opbrengsten gaan we er van uit dat ruim 50% wordt verkocht in Kampershoek 2.0.
- De overige verkopen betreffen de opbrengsten uit de verkoop van woningen/appartementen en de kavels aan de Hushoverweg.
- De overige opbrengsten betreffen voornamelijk opbrengsten uit exploitatiebijdragen (Kampershoek 2.0) en huurinkomsten (Beekstraatkwartier en Centrum Noord).

Kwantitatieve informatie over de geplande opbrengsten treft u aan in de Prognose Verkopen.

Prognose verkopen

Tabel uitgifte kavels	2015	2016	2017	2018	2019
Stadsvernieuwing	18	0	19	53	24
Woningbouw	73	55	57	40	35
Totaal woningbouw	91	55	76	93	59
Stadsvernieuwing bedrijven	0,26	0,19	0,19	0,24	0,88
Bedrijventerreinen	5,77	3,55	4,35	4,59	5,64
totaal bedrijven (ha)	6,03	3,74	4,54	4,83	6,52

Bovenstaande prognoses zijn ontleend aan de grondexploitatieberekeningen behorend bij de begroting 2016. De aantallen zijn de basis voor de geraamde opbrengsten voor de jaren 2015 tot en met 2019.

De geplande afzet Woningbouw 2016-2019 is afgeleid van de woningbouwplanning gebaseerd op de structuurvisie Weert 2025. De geplande afzet 2015 is gebaseerd op de (concept-) overeenkomsten en zal hoger uitvallen dan aangenomen bij de begroting 2015.

De uitgifte van bedrijventerreinen 2015 - 2019 is gebaseerd op de prognose van Hauzer (Grondprijsbeleid 2013-2014). Het lukt voornamelijk niet om deze prognose te realiseren. Net als bij de verkoop van woningbouw kavels willen we ook bij de verkoop van bedrijventer-

reinen inzetten op maatregelen om de verkoop te versnellen.

Onderbouwing geraamde winstneming

Binnen de grondexploitatie worden de volgende winstnemingsprincipes gehanteerd:

- er wordt winst c.q. verlies genomen bij beëindiging van een project;
- er wordt tussentijds winst genomen indien de boekwaarde van een project minus de nog te maken kosten een positief saldo vertoont.

Voor het begrotingsjaar 2016 is vooralsnog geen winstneming voorzien.

6

Overzicht van baten en lasten

- Overzicht mutaties baten en lasten
- Overzicht meerjarenraming 2016-2019
- Overzicht van incidentele baten en lasten 2016-2019
- Grondslagen begroting

Overzicht baten en lasten 2016

Raming per programma

Via de vaststelling van de begroting autoriseert uw raad het college van Burgemeester en Wethouders tot het doen van uitgaven. Gezien het belang van een goed inzicht in de lasten en de baten bevat het onderstaande overzicht alle lasten en baten, zoals opgenomen in het programmaplan

Programma	Lasten	Baten	Saldo
1. Woonklimaat	34.893.483	19.071.660	15.821.823
2. Economie	14.746.465	6.486.787	8.259.678
3. Zorg	59.505.290	14.455.688	45.049.602
4. Participatie	13.037.862	2.438.585	10.599.277
5. Financiën	13.596.304	2.404.244	11.192.060
totaal	135.779.404	44.856.964	90.922.440

Overzicht van de raming voor algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

De algemene dekkingsmiddelen (bijvoorbeeld de uitkering uit het gemeentefonds. De Onroerend Zaak Belasting (OZB), de toeristenbelasting) worden niet als baten in de programma's opgenomen, maar zijn wel essentieel voor het (totaal) inzicht in de baten.

Het bedrag voor onvoorzien moet in relatie tot het weerstandsvermogen worden gezien en maakt onderdeel uit van de weerstandscapaciteit.

Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	12.839.558
Algemene uitkeringen	71.706.288
Dividend	98.658
Toegerekende rente reserves en voorzieningen	2.647.407
Onvoorzien	-62.403
Totaal	87.229.508

Geraamd resultaat voor bestemming

Totaal raming programma's (saldo)	90.922.440
Totaal raming algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	87.229.508
Geraamd resultaat voor bestemming	3.692.932

Beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Om de vorming en de benutting van reserves voldoende zichtbaar te maken zijn onderstaand per programma de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves aangegeven. Deze toevoegingen en onttrekkingen maken onderdeel uit van de resultaatbestemming. Een specificatie hiervan is na het "resultaat na bestemming" toegevoegd.

Programma	Toevoeging	Onttrekking
1. Woonklimaat	264.127	69.092
2. Economie	65.744	576.351
3. Zorg	616.134	25.500
4. Participatie	0	116.292
5. Financiën	1.353.288	3.174.416
6. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	0	0
7. Reserves	1.566.946	0
Totaal	3.866.239	3.961.651

Geraamd resultaat na bestemming

Geraamd resultaat voor bestemming	-3.692.932
Beoogde toevoegingen aan reserves	-3.866.239
Beoogde onttrekkingen aan reserves	3.961.651
Geraamd resultaat na bestemming	-3.597.520

Specificatie toevoegingen aan reserves

Programma 1 Woonklimaat	Bedrag	Omschrijving
Reserve civieltechnische werken	115.760	Storting conform notitie reserves en voorzieningen (voorheen voorziening)
Reserve onderhoud en vervanging Biesterbrug	88.367	Storting conform notitie reserves en voorzieningen (vanaf 2014 reserve, voorheen voorziening)
Reserve vastgoed	60.000	Reservering Beekstraatkwartier
Programma 2 Economie		
Egalisatiereserve Complex Poort van Limburg	62.928	Jaarlijkse voeding conform prioriteit no.5 2013.
Reserve decentralisatie huisvesting onderwijs	2.816	Verrekening vanwege budgettaire neutraliteit
Programma 3 Zorg		
Reserve meerjaren onderhoud en vervanging sport	118.627	Storting conform notitie reserves en voorzieningen (vanaf 2014 reserve, voorheen voorziening)
Reserve decentralisatie 3D's	497.507	Storting op basis uitkering van het Rijk 2015
Programma 5 Financiën		
Reserve majeure projecten	553.554	Jaarlijkse voeding
Rentetoevoeging aan reserves: 1.566.946		
Algemene reserve	176.380	
Reserve majeure projecten	1.295.279	
Reserve decentralisatie huisvesting onderwijs	91.159	
Reserve renteverlies EMTN's	4.128	
Algemene reserve	101.000	Goodwill BSGW
Reserve vastgoed	698.734	Storting conform notitie reserves en voorzieningen (voorheen voorziening)
TOTAAL VAN DE STORTINGEN	3.866.239	

Specificatie onttrekkingen aan reserves

Programma 1 Woonklimaat	Bedrag	Omschrijving
Reserve onderhoud en vervanging Biesterbrug	15.329	Aanwending conform notitie reserves en voorzieningen (vanaf 2014 reserve, voorheen voorziening)
Reserve restauratie Martinustoren	6.684	Dekking kapitaallasten K541999
Reserve St Annamolen	178	Dekking kapitaallasten K541996
Reserve molenonderhoud	28.606	Dekking kapitaallasten K541013
Reserve verkoop oude milieustraat	18.295	Dekking kapitaallasten K721003
Programma 2 Economie		
Egalisatiereserve Complex Poort van Limburg	576.351	Dekking exploitatie CPvL
Programma 3 Zorg		
Reserve meerjaren onderhoud en vervanging sport	25.500	Aanwending conform notitie reserves en voorzieningen (vanaf 2014 reserve,

6. Overzicht van lasten en baten

		voorheen voorziening)
Programma 4 Participatie		
Reserve Keent Kiest Kwaliteit – wijkaccommodatie	51.917	Dekking kapitaallasten K630001
Reserve accommodatie Batavieren treffers	333	Dekking kapitaallasten K630989
Reserve peuterspeelzalen Het Dal	3.424	Dekking kapitaallasten K650003
Reserve wijkaccommodatie Tungelroy	3.213	Dekking kapitaallasten K630017
Reserve vloer sporthal	753	Dekking kapitaallasten K530968
Reserve JOP Graswinkel	118	Dekking kapitaallasten K630935
Reserve welzijn, peuterspeelzaal WML	1.655	Dekking kapitaallasten K530046
Reserve welzijn, peuterspeelzaal WML	1.115	Dekking kapitaallasten K530046
Reserve welzijn, peuterspeelzaal WML	2.636	Dekking kapitaallasten K530047
Reserve atletiekaccommodatie fase 1	51.128	Dekking kapitaallasten K530106
Programma 5 Financiën		
Reserve majeure projecten	2.762.001	Aanwending conform plan (som van de projecten)
Reserve renteverlies EMTN's	153.415	Aanwending conform plan
Reserve vervangingsinvesteringen riolering	259.000	Afschrijving oude investeringen conform GRP 2013
TOTAAL VAN DE ONTTREKKINGEN	3.961.651	

Meerjarenraming 2016 - 2019

Lasten

Programma	2016	2017	2018	2019
1. Woonklimaat	34.893.483	35.329.374	33.584.774	34.277.655
2. Economie	14.746.465	14.335.501	14.483.300	12.711.506
3. Zorg	59.505.290	58.536.095	57.873.621	57.385.029
4. Participatie	13.037.862	12.952.699	12.858.991	12.752.548
5. Financiën	13.596.304	14.143.046	14.779.739	15.319.034
6. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	62.403	109.205	156.007	202.809
7. Reserves	3.866.239	3.781.014	4.017.563	4.020.298
8. Resultaat na bestemming	0	0	0	0
Totaal	139.708.046	139.186.934	137.753.995	136.668.879

Baten

Programma	2016	2017	2018	2019
1. Woonklimaat	19.071.660	19.125.137	17.470.564	18.287.539
2. Economie	6.486.787	5.995.040	6.597.923	4.875.107
3. Zorg	14.455.688	14.455.688	14.455.688	14.455.688
4. Participatie	2.438.585	2.434.019	2.434.808	2.434.808
5. Financiën	2.404.244	2.166.655	1.888.779	1.883.167
6. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	87.291.911	85.400.955	84.291.017	83.875.971
7. Reserves	3.961.651	3.798.220	3.613.508	3.508.055
8. Resultaat na bestemming	0	0	0	0
Totaal	136.110.526	133.375.714	130.752.287	129.320.335

TOELICHTING MEERJAREN MUTATIES

Toevoegingen aan reserves

	2016	2017	2018	2019
Programma 1 Woonklimaat				
Reserve civieltechnische werken	115.760	115.760	115.760	115.760
Reserve onderhoud en vervanging Biesterbrug	88.367	88.367	88.367	88.367
Reserve vastgoed	60.000	60.000	60.000	60.000
Programma 2 Economie				
Egalisatiereserve Complex Poort van Limburg	62.928	62.928	62.928	62.928
Reserve decentralisatie huisvesting onderwijs	2.816	0	310.206	340.765
Programma 3 Zorg				
Reserve meerjaren onderhoud en vervanging sport	118.627	118.627	118.627	118.627
Reserve decentralisatie 3D's	497.507	399.176	188.152	123.212
Programma 5 Financiën				
Reserve majeure projecten	553.554	623.108	692.662	762.216
Algemene reserve	176.380	174.093	177.575	181.126
Algemene reserve	101.000	101.000	101.000	101.000
Reserve majeure projecten rentetoevoeging	1.295.279	1.248.435	1.316.418	1.282.026
Reserve decentralisatie huisvesting onderwijs	91.159	89.643	87.134	85.537
Reserve renteverlies EMTN's	4.128	1.143	0	0
Reserve vastgoed	698.734	698.734	698.734	698.734
TOTAAL TOEVOEGINGEN	3.866.239	3.781.014	4.017.563	4.020.298

Onttrekkingen uit reserves

	2016	2017	2018	2019
Programma 1 Woonklimaat				
Reserve onderhoud en vervanging Biesterbrug	15.329	15.329	15.329	15.329
Reserve restauratie Martinustoren	6.684	6.684	6.684	6.684
Reserve St Annamolen	178	178	178	178
Reserve molenonderhoud	28.606	28.606	28.606	28.606
Reserve verkoop oude milieu-straat	18.295	18.295	18.295	18.295
Programma 2 Economie				
Egalisatiereserve Complex Poort van Limburg	576.351	471.434	507.951	473.565
Reserve decentralisatie huisvesting onderwijs	0	99.821	0	0
Programma 3 Zorg				
Reserve meerjaren onderhoud en vervanging sport	25.500	25.500	25.500	25.500
Programma 4 Participatie				
Reserve Keent Kiest Kwaliteit – wijkaccommodatie	51.917	51.917	51.917	51.917
Reserve accommodatie Batavieren treffers	333	333	333	333
Reserve peuterspeelzalen Het Dal	3.424	3.424	3.424	3.424
Reserve wijkaccommodatie Tun- gelroy	3.213	3.213	3.213	3.213
Reserve vloer sporthal	753	753	753	753
Reserve JOP Graswinkel	118	118	118	118
Reserve welzijn, peuterspeelzaal WML	5.406	5.406	5.406	5.406
Reserve atletiekaccommodatie fase 1	51.128	51.128	51.128	51.128
Programma 5 Financiën	0	0	0	0
Reserve majeure projecten	2.762.001	2.703.806	2.645.673	2.587.606
Algemene Reserve	0	0	0	0
Reserve renteverlies EMTN's	153.415	58.275	0	0
Reserve vervangingsinvesteringen riolering	259.000	254.000	249.000	236.000
TOTAAL ONTTREKKINGEN	3.961.651	3.798.220	3.613.508	3.508.055

Incidentele lasten en baten 2016-2019

Programma	Lasten	2016	2017	2018	2019
4	Overgangsregeling subsidie uniformen	12.500	12.500	12.500	
5	Reserve renteverlies EMTNS	-4.128	-1.143		
5	Kosten i.v.m. uitbesteding taken aan BsGW	173.210			
5	Bijdrage van BsGW in de frictiekosten	-115.675	-57.840		
	Onvoorzien	15.601	15.601	15.601	15.601
Totaal		83.524	-42.239	30.119	15.601

Programma	Baten	2016	2017	2018	2019
5	Reserve renteverlies EMTNS	-153.415	-58.275		
Totaal		-153.415	-58.275	0	0

Grondslagen begroting

Voor de samenstelling van de begroting 2016, inclusief meerjarenramingen tot en met 2019, zijn in de Notitie grondslagen begroting 2016 een aantal kaders en uitgangspunten vastgelegd. De belangrijkste kaders en uitgangspunten uit deze nota zijn:

- **Beleid:**
Bij de ramingen van de begroting 2016 is uitgegaan van bestaand beleid. Correcties hierop kunnen plaatsvinden op basis van te verwachten loon- en prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen. Ook voor het opstellen van de meerjarenramingen wordt uitgegaan van aanvaard beleid, waarin autonome ontwikkelingen verwerkt zijn, maar geen loon- en prijsstijgingen (constante prijzen).
- **Salarismutatie:**
Voor de salarismutatie is een opslag opgenomen van 1,284%. Deze opslag is gebaseerd op de meest recente ramingen van het CPB (februari 2015). Het cao-akkoord gemeenten 2013-2015 is hierbij meegenomen. Opgemerkt wordt dat in de gemeente Weert als uitgangspunt geldt dat loon- en prijsstijgingen op basis van de zogenaamde normeringsmethodiek gecompenseerd worden door de algemene uitkering uit het gemeentefonds.
- **Prijsmutatie:**
2015 ten opzichte van 2014: 1%
2016 ten opzichte van 2015: 1%
Deze prijsstijgingen zijn gebaseerd op de ramingen van het CPB van februari 2015 (inflatie, cpi alle huishoudens). Voor 2016 en volgende jaren wordt géén prijsmutatie berekend. Alleen voor lopende contracten kan met de prijsmutatie rekening worden gehouden.
- De loon- en prijsmutatie zijn bepaald aan de hand van de laatst bekende gegevens bij het opstellen van de grondslagennotitie. De stelpost voor correctie loon- en prijsmutaties is bij de begroting 2016 gehandhaafd op een bedrag van € 225.000,--.
- **Renteberekening:**
Reserves en voorzieningen (exclusief grondbedrijf en uitzonderingsrente) : 2%
Investerings – nieuw (exclusief grondbedrijf) : 1,25%
Renteverrekening grondbedrijf: 3,25%
- **Rente-omslag-percentage vaste / vlottende activa.**
Al meerdere jaren wordt geprobeerd om de ontwikkelingen van rentekosten nauwlettend te volgen en in te schatten. Telkens moet worden geconcludeerd dat de werkelijkheid anders is dan verwacht. Daarom zijn de voor- en nadelen van het toepassen van een vast omslagpercentage onderzocht. Alles tegen elkaar afwegend is bij het opstellen van de begroting 2013 besloten om het percentage voor de renteomslag van zowel de begroting als de jaarrekening voor de jaren 2013 en 2014 vast te stellen op 3,75%. Door de afwaardering binnen de grondexploitatie, afgedekt met inkomensreserves, komen er minder rentelasten op de kostenplaats kapitaallasten. Dit heeft een forse verlaging van het rente omslagpercentage tot gevolg, waardoor het percentage in 2015 verlaagd is naar 2%. In 2016 kan dit percentage van 2% aangehouden worden.
- In de programma's zijn in de financiële analyse de grote afwijkingen van de begrotingsbedragen 2016 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2015 toegelicht.

7

Bijlagen

- Reserves en voorzieningen
- Totaaloverzicht planning uitvoering coalitieprogramma
- Productenoverzicht
- Overzicht bouwgrondexploitatie
- Kernegegevens
- Lijst met afkortingen

Verloop reserves en voorzieningen

	rekening 2014	begroting 2015*	saldo 1-1-2016**	renttoe- voeging	overige toevoegingen	onttrek- kingen	saldo 1-1-2017
Reserves van de algemene dienst							
<i>Algemene reserves:</i>							
R1000	8.810.816	6.737.274	7.424.269	176.380	101.000		7.701.649
<i>Bestemmingsreserves:</i>							
S4000	31.120.236	31.120.236	28.783.978	1.295.279	553.554	2.762.001	27.870.810
R2100	232.071	232.071					50.319
R2102	50.319	50.319	50.319				4.651.923
R2103	6.607.267	4.596.389	4.557.948	91.159	2.816		
R2106	178.607	178.607					
R2120	7.000.000	7.000.000	7.000.000				7.000.000
R2126	21.827	21.827					
R2134	76.019	76.019	51.019				51.019
R2135	3.631.873	3.631.873	3.084.434				2.571.011
R2143	6.900.000	6.900.000	6.900.000		62.928	576.351	6.900.000
R2144	6.711.534	6.711.534	6.711.534				6.711.534
R2145	517.860	517.860	618.291		115.760		734.051
R2147	161.658	161.658	161.658				161.658
R2148	442.594	442.594	206.420	4.128		153.415	57.133
R2149	6.400.000	6.400.000	6.400.000				6.400.000
R2150	1.838.404	1.838.404	1.926.771		88.367	15.329	1.999.809
R2151	258.103	258.103	350.055		118.627	25.500	443.182
R2152	23.977	23.977	23.977				23.977
R2153	17.714						
R2154	105.950		105.950				105.950
R2155	3.018.779	3.078.779	2.749.380		758.734		3.508.114
R2156		373.881	373.881		497.507		373.881
R2157							497.507
R2158							
<i>Bestemmingsreserves ter dekking van kapitaallasten van activa o.g.v. BBV:</i>							
R3101	1.557.505	1.557.505	1.505.780			51.917	1.453.863
R3102	4.332	4.332	4.003			333	3.670
R3103	133.541	133.541	130.102			3.424	126.678
R3104	131.741	131.741	128.426			3.213	125.213

	rekening 2014	begroting 2015*	saldo 1-1-2016**	rentetoe- voeging	overige toevoegingen	onttrek- kingen	saldo 1-1-2017
R3105	3.013	3.013	2.304			753	1.551
R3106	86.893	86.893	80.293			6.684	73.609
R3107	4.449	4.449	4.269			178	4.091
R3108	4.502	4.502	4.380			118	4.262
R3110	171.636	171.636	143.953			28.606	115.347
R3111	121.599	121.599	117.142			5.406	111.736
R3113	603.739	603.739	585.428			18.295	567.133
R3114	1.278.203	1.278.203	1.227.764			51.128	1.176.636
R3116						259.000	(259.000)
R3216	21.959						
R3227	7.876						
R3228	55.662						
R3229							
	Subtotaal	84.428.581	81.413.728	1.566.946	2.299.293	3.961.651	81.318.316
Voorzieningen van de algemene dienst							
V1000	524.078	524.078	524.078				524.078
V1024	478.945	478.945	510.659		31.714		542.373
V1025	1.023.866	1.023.866	1.023.866				1.023.866
V1026	17.200.933	16.750.933	17.302.211		2.509.968	259.000	19.553.179
V1063	13.055.457		13.055.457				13.055.457
V1029	1.605.149	1.605.149	1.605.149				1.605.149
V1043	42.151	42.151	42.151				42.151
V1044	108.210	108.210	108.210				108.210
V1048	58.614	58.614	58.614				58.614
V1052	22.395	22.395	22.395				22.395
V1053	48.244	48.244	48.244				48.244
V1054	330.906	330.906	330.906				330.906
V1057	210.536	330.038	292.184				292.184
V1060	1.211.903	1.211.903	1.211.903				1.211.903
V1061	13.884	13.884	13.884				13.884
V1062	10.113	10.113	10.113				10.113
	Subtotaal	22.549.316	36.160.024		2.541.682	259.000	38.442.706
Reserves en voorzieningen grondexploitatie							
R2323			141.188				141.188
V3001	3.413.996	3.413.996	3.413.996				3.413.996
V3003	3.049.640	3.049.640	3.049.640				3.049.640
V3013	1.191.542	1.191.542	1.191.542				1.191.542

	rekening 2014	begroting 2015*	saldo 1-1-2016**	rentetoe- voeging	overige toevoegingen	onttrek- kingen	saldo 1-1-2017
V3019	362.831	362.831	362.831				362.831
V3020	2.549.615	2.549.615	2.549.615				2.549.615
V3022	2.017.921	2.017.921	2.017.921				2.017.921
V3026	1.010	1.010	1.010				1.010
V3027	17.235.970	17.235.970	17.235.970				17.235.970
V3029	238.753	238.753	238.753				238.753
V3030	728.271	728.271	728.271				728.271
V3031	10.994.759	10.994.759	10.994.759				10.994.759
V3032	99.259	99.259	99.259				99.259
V3033	986.058	986.058	986.058				986.058
V3035	25.000		25.000				25.000
V3101	2.425	2.425	2.425				2.425
V3102	80.335	80.335	80.335				80.335
V3103	137.790	137.790	137.790				137.790
	43.115.175	43.090.175	43.256.363				43.256.363
TOTAAL	167.372.817	150.068.072	160.830.115	1.566.946	4.840.975	4.220.651	163.017.385

Subtotaal

Planning uitvoering coalitieprogramma

	2016	2017	2018	2019
Programma 1: Woonklimaat				
(Ver)bouwen naar behoefte	•	•	•	•
Wijkvernieuwing	•	•	•	•
Schone, hele en veilige openbare ruimte en verbeteren communicatie hierover	•	•	•	•
Verdere vergroening	•	•	•	•
Meer speel-, sport- en ontspanningsmogelijkheden in openbare ruimte	•	•	•	•
Leegkomende plekken tijdelijk anders bestemmen	•	•	•	•
Weert-West				
Concentratie musea en verhogen aantrekkingskracht	•	•	•	•
Vergroten kennis en versterking beleving cultureel erfgoed	•	•	•	•
Energieneutrale en vitale gemeente in 2050	•	•	•	•
Implementatie beleidskader duurzaamheid en vergroten draagvlak	•	•		
Vergroten biodiversiteit, versterken landschapstypen	•	•	•	•
Behoud en verbeteren toegankelijkheid natuurgebieden	•	•	•	•
Verbeteren verkeersonveilige situaties en bereikbaarheid	•	•	•	•
Behouden/verbeteren openbaar vervoer/buslijnen	•	•	•	•
Programma 2: Economie				
Aanscherpen economisch profiel	•			
Economische structuurversterking	•	•	•	•
Sterkere rol in economische samenwerkingsverbanden	•	•	•	•
Verbeteren externe oriëntatie	•	•	•	•
Participatiewet	•	•		
Verder ontwikkelen arbeidsmarktregio	•	•		
Voorkomen werkloosheid	•	•	•	•
Passend aanbod onderwijs	•	•	•	•
Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven	•	•	•	•
Verbeteren volwasseneneducatie	•	•	•	•
Versterken maakindustrie	•	•	•	•
Uitbouwen belang agribusiness	•	•	•	•
Aanbod logistieke terreinen met (boven)regionale functie	•	•	•	•
Een sterkere toeristisch-recreatieve sector	•	•	•	•
In beeld brengen en benutten kansen crossovers speerpuntsectoren	•	•	•	•
Voorkomen dreigende leegstand en regie op inzet beschikbare ruimte	•	•	•	•
Heroriëntatie invulling Centrum Noord	•	•	•	•
Vitale detailhandelsstructuur	•	•	•	•
Versterken centrumfunctie in de	•	•	•	•

7. Bijlagen

regio				
Versterken binnenstads- economie centrum Weert	•	•	•	•
Programma 3: Zorg				
Armoedebestrijding vooral gericht op kinderen	•	•	•	•
Financieel zelfstandige volwassenen, met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk	•	•	•	•
Inkomensgarantie op sociaal minimum	•	•	•	•
Samenwerking met lokale en particuliere initiatieven voor minima	•	•	•	•
Aanscherpen aanpak sociale zekerheidsfraude	•	•	•	•
Iedereen naar school (startkwalificatie) of aan het werk.				
Zelfredzame volwassenen met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk	•	•	•	•
Uitvoeren regionaal kompas: grotere zelfredzaamheid van mensen met een complexe zorgbehoefte	•	•	•	•
Transformatie jeugdzorg	•	•		
Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid	•	•	•	•
Financieren en aansturen jeugdgezondheidszorg	•	•	•	•
Veilige woon- leefomgeving	•	•	•	•
Veilig uitgaan	•	•	•	•
Doorontwikkeling Veiligheidsregio	•	•	•	•
Verdere samenwerking in het kader van jeugd en veiligheid	•	•	•	•
Stimuleren verantwoordelijkheid van de inwoners	•	•	•	•
Digitaliseren en professionaliseren dienstverlening	•	•	•	•
Programma 4: Participatie				
Passend aanbod sport	•	•	•	•
Vitale verenigingen	•	•	•	•
Meer sportdeelname	•	•	•	•
Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven	•	•	•	•
Passend aanbod kunst en cultuur	•	•	•	•
Vitale verenigingen en grotere cultuurdeelname	•	•	•	•
Groter cultuurbesef en -deelname	•	•	•	•
Beter behoud en beheer van cultuurhistorisch erfgoed	•	•	•	•
Aandacht voor mensen met beperkingen	•	•	•	•
Passend aanbod accommodaties	•	•	•	•
In alle wijken en dorpen zijn door bewoners gedragen leefbaarheidsagenda's	•	•	•	•
Ondersteunen van wijkinitiatieven	•	•	•	•
Meer mensen doen vrijwilligerswerk	•	•	•	•
Visieontwikkeling burger- en overheidsparticipatie	•	•	•	•

Programma 5: Financiën

Organisatie ontwikkeling	•	•	•	•
Samenvoegen beheer en exploitatie van vastgoed / voorzieningenplannen besparen	•	•		
Intergemeentelijke samenwerking op ICT-gebied besparen in de uitgaven	•	•	•	•
Verkoop en onderhoud van gemeentelijk vastgoed	•	•	•	•
Samenwerken en uitbesteden bij Openbaar Gebied, Stadstoezicht, Belastingen en Bedrijfsvoering	•	•	•	•
Analyse op kansen voor subsidies	•	•	•	•
Bij aanbesteding aandacht blijven houden voor lokale / regionale ondernemers	•	•	•	•
Streven om de OZB alleen te verhogen om nieuw beleid mogelijk te maken	•	•	•	•

Productenoverzicht

Nr.	Omschrijving product	Portefeuillehouder	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1: Woonklimaat					
120-01	Preparatie	A. Heijmans	2.110.481	8.000	2.102.481
140-01	Horecabeleid	G. Gabriels	109.202	56.814	52.388
140-02	Opvang zwerfdieren	A. Heijmans	47.752	0	47.752
140-10	Kadavers	H. Litjens	3.205	0	3.205
210-00	Bermen en duikers	H. Litjens	406.336	0	406.336
210-01	Asfaltverhardingen	H. Litjens	1.886.107	3.045	1.883.062
210-02	Bestratingen	H. Litjens	642.073	28.826	613.247
210-03	Onverharde/semi-verharde wegen	H. Litjens	311.939	0	311.939
210-04	Civieltechnische kunstwerken	H. Litjens	243.394	0	243.394
210-05	Straatreiniging	H. Litjens	1.165.500	1.049.950	115.550
210-06	Onkruidbestrijding trottoirs	H. Litjens	275.901	248.311	27.590
210-07	Gladheidsbestrijding	H. Litjens	70.391	3.233	67.158
210-08	Markering	H. Litjens	94.056	0	94.056
210-10	Openbare verlichting	H. Litjens	778.005	30.600	747.405
210-11	Fontein/abri/recogn./stadsplat	H. Litjens	63.731	29.357	34.374
211-00	Verkeersregeling	H. Litjens	247.178	2.000	245.178
211-01	Bebording	H. Litjens	122.592	5.075	117.517
211-10	Verkeersveiligheid	A. Heijmans	365.181	16.000	349.181
212-00	Lokaal openbaar vervoer	H. Litjens	17.510	0	17.510
214-00	Rijwielstallingen	H. Litjens	200.061	20.000	180.061
214-01	Lasten betaald parkeren	A. van Eersel	2.652.899	900	2.651.999
221-00	Beheer/exploitatie binnenhaven	A. van Eersel	4.286	2.071	2.215
240-00	Waterregulering	H. Litjens	323.502	5.100	318.402
541-00	Gemeentelijke monumenten	G. Gabriels	108.723	0	108.723
541-01	Rijksmonumenten	G. Gabriels	130.247	0	130.247
541-10	Archivalia/documenten/bibliotheek	G. Gabriels	234.700	72.500	162.200
541-12	Weerder geschiedschrijving	G. Gabriels	15.069	0	15.069
541-13	Erfgoed	G. Gabriels	1.068.617	5.100	1.063.517
541-20	Cultuur overig	G. Gabriels	90.094	0	90.094
550-00	Landschapselementen/wegbeplanting	H. Litjens	46.685	0	46.685
560-00	Onderhoud plantsoenen	H. Litjens	1.653.787	0	1.653.787
560-01	Straatbomen stedelijk gebied	H. Litjens	454.001	0	454.001
560-02	Banken en overige aankleding	H. Litjens	12.244	0	12.244
560-03	Hondenuitlaatplaats/-toiletten	H. Litjens	0	0	0
560-04	Groencompostering	H. Litjens	18.000	0	18.000
580-00	Kapellen St. Theunis/St. Rumoldus	G. Gabriels	9.514	0	9.514
580-20	Speelplaatsen	H. Litjens	271.413	0	271.413
721-02	Reiniging: overig	H. Litjens	1.482.913	5.164.672	-3.681.759
722-01	Verb./verv./uitbr. Riolering	H. Litjens	4.145.982	5.890.154	-1.744.172
721-00	Restafval (RHA)	H. Litjens	1.627.133	9.129	1.618.004
721-01	Componenten	H. Litjens	489.443	129.642	359.801
721-03	Milieustraat	H. Litjens	839.891	229.357	610.534
722-00	Reinigen/inspectie hoofdriolen	H. Litjens	1.258.256	0	1.258.256
722-02	Aanleg/onderh. rioolaansl./-gemalen	H. Litjens	409.155	36.220	372.935
723-00	Milieubeleid	A. van Eersel	285.734	0	285.734
723-01	Milieuprogramma en -projecten	A. van Eersel	57.518	0	57.518
723-03	Vergunningen	A. van Eersel	531.788	0	531.788
723-04	Handhaving	A. van Eersel	514.507	0	514.507
723-05	Milieuklachtendienst	A. van Eersel	109.114	0	109.114
723-10	Ongediertebestrijding	A. van Eersel	133.291	0	133.291
724-00	Alg. begraafplaats/ov. lijkbezorging	P. Sterk	38.656	13.610	25.046
820-00	Volkshuisvestingsbeleid	A. van Eersel	132.968	0	132.968
822-04	Verhuur woonwagens/standplaatsen	A. van Eersel	6.492	19.260	-12.768
823-00	Verlenen bouwvergunningen	A. van Eersel	1.211.946	1.043.030	168.916
823-01	Controle op vergunningen	A. van Eersel	484.621	0	484.621
830-00	Bouwgrondexploitatie woningbouw	A. van Eersel	4.204.820	4.274.820	-70.000
821-00	Stadsvernieuwing bouwgrond	A. van Eersel	674.883	674.883	0
830-02	Bouwgrondexploitatie verspreid bezit	A. van Eersel	0	0	0
			34.893.487	19.071.659	15.821.828
Programma 2: Economie					
310-00	Weekmarkten	A. van Eersel	74.263	79.872	-5.609
310-01	Ambulante handel en paardenmarkt	A. van Eersel	40.936	82.307	-41.371
310-10	Kontaktpunt bedrijfszaken	A. van Eersel	216.575	0	216.575
310-11	Economisch beleid	A. van Eersel	467.175	0	467.175
310-20	Exploitatie van panden	A. van Eersel	1.178.853	172.831	1.006.022
310-21	Exploitatie van sloopplaatsen	A. van Eersel	150	14.982	-14.832
310-40	Exploitatie overig vastgoed	A. van Eersel	234.119	0	234.119
421-00	Huisvesting Openbaar Basisonderwijs	G. Gabriels	430.453	134.654	295.799
423-00	Huisvesting Bijzonder Basisonderwijs	G. Gabriels	1.437.835	55.000	1.382.835
433-00	Huisvest. Bijz. speciaal Onderwijs	G. Gabriels	741.433	54.450	686.983
443-00	Huisvest. Bijz. Voortgezet Onderwijs	G. Gabriels	983.550	0	983.550
480-00	Leerplicht (incl. RMC)	G. Gabriels	536.277	169.342	366.935
480-01	Schoolbegeleiding/ov. algemene proj.	G. Gabriels	123.761	0	123.761

7. Bijlagen

480-02	Leerlingenvervoer	G. Gabriels	1.185.958	4.875	1.181.083
480-03	Schoolzwemmen	G. Gabriels	949	0	949
480-04	Huisv.voorz.prim./voortgezet onderw.	G. Gabriels	126.868	0	126.868
480-05	Lokaal onderwijsbeleid	G. Gabriels	944.303	436.686	507.617
482-00	Beroepsonderwijs/volwasseneneducatie	G. Gabriels	14.556	0	14.556
560-10	Ov.toeristische/recr.aangelegenh.	A. van Eersel	403.709	10.000	393.709
560-11	Volksfeesten	G. Gabriels	114.140	0	114.140
560-20	Stadskermis	G. Gabriels	311.691	464.000	-152.309
560-21	Dorpskermissen	G. Gabriels	37.863	20.680	17.183
560-30	Recr. Routes (trimbaan nat. leerpad)	A. van Eersel	12.552	0	12.552
560-31	Bossen IJzeren Man gebied/Hertenkamp	A. van Eersel	275.588	25.971	249.617
560-32	Recreatieve voorzieningen	A. van Eersel	49.749	27.978	21.771
830-01	Bouwgrondexploitatie bedrijfsterrein	A. van Eersel	4.628.654	4.558.654	70.000
821-01	Stadsvernieuwing bedrijven	A. van Eersel	174.505	174.505	0
			14.746.465	6.486.787	8.259.678

Programma 3: Zorg

003-00	Reisdocumenten	A. Heijmans	311.686	612.385	-300.699
003-01	Overige documenten	A. Heijmans	24.196	30.000	-5.804
003-02	Rijbewijzen	A. Heijmans	77.779	126.900	-49.121
003-03	Basisadministratie	A. Heijmans	695.794	35.700	660.094
003-04	Burgerlijke stand	A. Heijmans	213.197	93.840	119.357
003-06	Naturalisatie/naamswijziging	A. Heijmans	0	0	0
003-08	Verkiezingen	A. Heijmans	70.353	0	70.353
140-00	Veiligheid	A. Heijmans	601.219	31.453	569.766
610-00	Bijstandsverlening	H. Litjens	14.645.194	12.314.529	2.330.665
611-00	Sociaal werkvoorzieningschap	H. Litjens	9.479.970	811	9.479.159
611-10	Werkgelegenheid/WIW/ID	H. Litjens	2.432.119	0	2.432.119
612-00	Inkomensvoorzien.vanuit het Rijk	H. Litjens	1.124.561	5.000	1.119.561
614-00	Gemeentelijk minimabeleid	H. Litjens	2.217.158	107.000	2.110.158
620-00	Ouderenbeleid	P. Sterk	741.245	0	741.245
620-10	Maatschappelijke hulpverlening	P. Sterk	809.830	0	809.830
620-20	Integratiebeleid/div. projecten	P. Sterk	46.245	0	46.245
620-30	Gehandicaptenbeleid	P. Sterk	74.046	0	74.046
621-00	Vreemdelingen	P. Sterk	138.648	0	138.648
622-00	WMO Hulp bij het huishouden	P. Sterk	5.586.244	1.016.453	4.569.791
630-20	Jeugd- en jongerenwerk	G. Gabriels	271.329	22.872	248.457
630-21	Integraal jeugdbeleid	G. Gabriels	94.571	0	94.571
652-00	WMO: Individuele voorzieningen	P. Sterk	1.881.968	50.000	1.831.968
662-00	WMO: Natura immaterieel	P. Sterk	3.837.050	0	3.837.050
663-00	WMO: Opvang (niet-centr.gemeenten)	P. Sterk	0	0	0
670-00	Algemene voorzieningen WMO en Jeugd	P. Sterk	1.293.346	0	1.293.346
671-00	WMO: Eerstelijnsloket	P. Sterk	475.652	0	475.652
671-01	WMO: Eerstelijnsloket Jeugd	P. Sterk	1.573.351	0	1.573.351
672-00	PGB WMO en Jeugd	P. Sterk	3.134.030	0	3.134.030
682-00	Individuele voorz. Natura Jeugd	P. Sterk	4.241.235	0	4.241.235
683-00	Jeugd:veiligheid/reclassering/opvang	P. Sterk	1.095.615	0	1.095.615
687-00	Jeugd: ouderbijdr.individuele voorz.	P. Sterk	0	0	0
714-00	Gezondheidszorg	P. Sterk	900.672	0	900.672
715-00	Jeugdgezondheidszorg-uniform	P. Sterk	1.407.784	0	1.407.784
723-02	Externe veiligheid	A. van Eersel	9.203	8.745	458
			59.505.290	14.455.688	45.049.602

Programma 4: Participatie

510-00	Bibliotheek	G. Gabriels	1.240.698	0	1.240.698
511-00	Muziekonderwijs	G. Gabriels	1.603.863	58.365	1.545.498
511-02	Ov. vormings- en ontwikkelingswerk	G. Gabriels	25.805	0	25.805
530-00	Zwembad De IJzeren Man	G. Gabriels	1.052.806	236.795	816.011
530-01	Sporthallen en -zalen	G. Gabriels	1.664.911	598.149	1.066.762
530-02	Gymnastieklokalen	G. Gabriels	368.802	156.745	212.057
530-10	Sportparken	H. Litjens	774.444	181.138	593.306
530-20	Sportbeoefening/sportbevordering	G. Gabriels	571.776	23	571.753
531-00	Groene sportterreinen	H. Litjens	431.899	0	431.899
540-00	Theateracc./podiumkunsten	G. Gabriels	1.121.289	0	1.121.289
540-01	Amateuristische kunstbeoefening	G. Gabriels	253.734	0	253.734
540-02	Beeldende kunst	G. Gabriels	82.657	0	82.657
580-01	Multifunctionele accommodaties	G. Gabriels	710.158	782.706	-72.548
580-10	Lokale omroep	G. Gabriels	41.415	0	41.415
580-11	Culturele activiteiten	G. Gabriels	3.438	0	3.438
630-00	Wijkgericht werken	H. Litjens	414.009	35.000	379.009
630-10	Opbouwwerk	H. Litjens	1.335.087	33.126	1.301.961
630-11	Wijkcentra	H. Litjens	500.913	83.473	417.440
650-00	Kinderopvang	G. Gabriels	634.376	218.581	415.795
723-06	Natuur-/milieucentrum IJzeren Man	G. Gabriels	203.712	54.484	149.228
723-07	Natuur- en milie communicatie	G. Gabriels	2.071	0	2.071
			13.037.863	2.438.585	10.599.278

7. Bijlagen

Programma 5: Financien

001-00	Gemeenteraad	A. Heijmans	634.414	0	634.414
001-01	Commissies	A. Heijmans	47.588	0	47.588
001-02	Burgemeester en wethouders	A. Heijmans	778.272	0	778.272
001-03	Gewezen wethouders	A. Heijmans	275.260	0	275.260
002-00	Bestuursonderst. B&W	A. Heijmans	2.363.354	95.577	2.267.777
002-10	Persvoorlichting	A. Heijmans	426.300	0	426.300
002-11	Publieksvoorlichting	A. Heijmans	640.836	0	640.836
002-12	Promotie en public relations	A. Heijmans	75.000	0	75.000
003-07	Straatnaamgeving/huisnummering	A. Heijmans	72.372	0	72.372
003-10	Digitale basiskaart	A. Heijmans	398.282	25.630	372.652
005-00	Best. samenwerking/gem. regelingen	A. Heijmans	105.874	0	105.874
006-00	Raadsgriffie	A. Heijmans	245.717	0	245.717
120-04	Wabo brandveilig gebruik	A. Heijmans	169.010	0	169.010
120-10	Rampenbestrijdingsbeleid	A. Heijmans	586.552	0	586.552
140-03	Toezicht	A. Heijmans	542.345	0	542.345
140-04	Uitv. bijz. wetten/verordeningen	A. Heijmans	395.205	43.350	351.855
810-00	Ontwik./herziening bestemmingsplan	A. van Eersel	340.242	55.000	285.242
810-01	Ontwikkeling RO-beleid	A. van Eersel	314.065	0	314.065
820-03	Ontwikkeling/begeleiding bouwplannen	A. van Eersel	172.460	15.000	157.460
822-00	Rechtsbescherming AWB	A. van Eersel	234.793	0	234.793
822-01	Bouwbeleid	A. van Eersel	198.450	0	198.450
822-02	Handhav.regelgeving bestemmingspl.	A. van Eersel	198.287	0	198.287
913-00	Lasten overige financiële middelen	H. Litjens	5.865	0	5.865
914-00	Geldleningen/uitzettingen > 1jaar	H. Litjens	340.763	340.616	147
922-00	Algemene lasten en baten	H. Litjens	3.390.438	1.827.089	1.563.349
922-11	Prioriteiten	H. Litjens	398.156	0	398.156
930-00	Uitvoering Wet WOZ	H. Litjens	321.572	0	321.572
934-00	Baten baatbelasting	H. Litjens	4.895	1.982	2.913
940-00	Lasten heff.en invorder.gem.belast.	H. Litjens	345.555	0	345.555
960-00	Saldo kostenplaatsen	H. Litjens	-425.616	0	-425.616
			13.596.306	2.404.244	11.192.062

Programma 6: Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

215-00	Parkeervergunningen	A. van Eersel	0	48.500	-48.500
215-01	Parkeergelden	A. van Eersel	0	2.566.796	-2.566.796
215-02	Naheffing betaald parkeren	A. van Eersel	0	195.000	-195.000
931-00	Onroerende zaakbelasting gebruikers	H. Litjens	0	1.841.694	-1.841.694
937-00	Baten hondenbelasting	H. Litjens	0	342.300	-342.300
913-01	Baten overige financiële middelen	H. Litjens	0	98.658	-98.658
914-01	Baten geldlening/uitzettingen >1jaar	H. Litjens	0	2.647.407	-2.647.407
921-00	Gemeentefondsuitkering	H. Litjens	0	44.768.399	-44.768.399
922-10	Onvoorziene lasten en baten	H. Litjens	62.403	0	62.403
923-00	Uitkering sociaal domein	H. Litjens	0	26.937.889	-26.937.889
932-00	Onroerende zaakbelasting eigenaren	H. Litjens	0	6.802.205	-6.802.205
936-00	Baten toeristenbelasting	H. Litjens	0	1.018.813	-1.018.813
939-00	Baten precariobelasting	H. Litjens	0	24.250	-24.250
			62.403	87.291.911	-87.229.508

Programma 7: Reserves

980-00	Mutaties reserves		3.866.239	3.961.651	-95.412
			3.866.239	3.961.651	-95.412

Totalen programma's 1 t/m 7

			139.708.046	136.110.526	3.597.520
--	--	--	--------------------	--------------------	------------------

Overzicht bouwgrondexploitatie

project	Groot-boek-nummer	Boekwaarde primo 2014	Geraamde lasten /baten 2014	Boekwaarde primo 2015	Geraamde lasten 2015	Geraamde baten 2015	Boek- waarde ultimo 2015	Boek- waarde ultimo 2016	Boek- waarde ultimo 2017	Boek- waarde ultimo 2018
Algemene kosten	G000100	0	705.431	705.431	1.076.628	0	1.782.059	1.076.628	1.076.628	1.076.628
Acquisitie bedrijfsterreinen	G000300	0	0	0	70.000	0	70.000	70.000	70.000	70.000
		0	705.431	705.431	1.146.628	0	1.852.059	1.146.628	1.146.628	1.146.628
Projecten, niet in exploitatie										
Beekstraatkwartier Beheer woningen	G100000	5.348.302	261.656	5.609.957	180.391	-165.000	5.625.348	15.391	15.391	15.391
Beekstraatkwartier Ontwikkeling	G100001	561.958	51.500	613.458	0	0	613.458	0	0	0
Swartbroek Coolenstraat	G190400	362.900	-148.177	214.723	11.964	-183.475	43.212	6.979	6.979	6.979
Altweeterheide; Zoomweg	G210200	244.224	22.795	267.019	6.829	0	273.848	6.829	6.829	6.829
Sportpark Leuken	G860000	969.827	39.044	1.008.871	39.038	0	1.047.909	39.038	39.038	39.038
Taphoeve	G997001	511.458	6.311	517.769	6.741	0	524.509	6.741	6.741	6.741
Centrumgebied Leuken	G999100	313.209	47.057	360.265	13.709	0	373.974	13.709	13.709	13.709
Nieuwbouw Maartenshuis	G999500	108.181	3.854	112.035	3.641	0	115.676	3.641	3.641	3.641
		8.420.057	284.039	8.704.095	262.313	-348.475	8.617.933	92.328	92.328	92.328
Overige gronden en gebouwen										
Erfpachtgrond Industrie	G020000	2.549.926	-26.258	2.523.668	82.019	-110.000	2.495.687	-27.981	-27.981	-27.981
Keent Dalschool	G120800	64.275	11.039	75.314	4.198	0	79.512	4.198	4.198	4.198
Laar Emans	G180300	586	0	586	19	0	605	19	19	19
Appartementen Bertiliastraat	G190101	2.184.698	-241.413	1.943.285	54.889	-286.800	1.711.374	-223.511	-215.111	-83.958
Swartbroek Rectorijstraat	G190500	4.911	1.910	6.821	222	0	7.043	222	222	222
Dr. Schaeppmanstraat	G490000	801.735	-54.817	746.918	53.600	-104.461	696.057	4.538	3.798	3.041
Totaal Verspreid Bezit	G60*	3.065.371	167.861	3.233.232	212.239	-82.100	3.363.371	130.139	130.139	130.139
Owl de Zevensprong	G997300	80.910	4.630	85.540	2.780	0	88.320	2.780	2.780	2.780
		8.752.412	-137.048	8.615.365	409.966	-583.361	8.441.970	-109.596	-101.936	28.459

project	Groot-boek-nummer	Boekwaarde primo 2014	Geraamde lasten /baten 2014	Boekwaarde primo 2015	Geraamde lasten 2015	Geraamde baten 2015	Boekwaarde ultimo 2015	Boekwaarde ultimo 2016	Boekwaarde ultimo 2017	Boekwaarde ultimo 2018
Projecten, in exploitatie										
Keent Sutsjensstraat-Zuid	G120200	1.740.994	33.392	1.774.387	13.175	0	1.787.561	-147.931	-245.525	-23.775
Keent Sutsjensstraat-Noord	G120400 G130400 t/m 403	1.932.691	32.995	1.965.686	55.252	-322.600	1.698.338	-145.038	-81.361	13.519
Beekpoort; Landbouwbelang	G130500	1.615.741	81.348	1.697.089	43.090	0	1.740.179	223.090	37.090	249.590
Beekpoort; Beekpoort-Noord	G130700	3.672.641	60.811	3.733.452	23.660	0	3.757.111	23.660	1.292.660	-759.340
Bruneberg	G180200-	138.488	6.052	144.540	5.198	0	149.737	-144.802	4.698	4.698
Kerkdorp Laar; Verlengde Laar- derschans	G180200- 201	0	12.102	12.102	393	0	12.495	393	393	393
Kerkdorp Swartbroek; Ittervoortweg	G190300	85.474	-67.376	18.099	114.749	-74.122	58.726	-2.601	-2.601	-2.601
Kd Swartbroek Laurentius	G190600	71.417	21.010	92.427	11.386	-68.208	35.605	-43.108	3.004	3.004
Kerkdorp Tungelroy; Truppertstraat	G200200	2.419.681	23.647	2.443.327	158.302	-80.000	2.521.630	-98.698	-148.198	7.802
Laarveld 1e fase	G230000	27.275.312	1.563.745	28.839.058	352.490	0	29.191.548	352.490	352.490	352.490
Laarveld Algemeen	G230010				961.545	-1.143.159	-181.614	-471.225	-1.883.827	-498.543
De Kempen Uitbreiding	G250000 t/m 101	282.591	121.286	403.877	175.952	-887.000	-307.171	-813.048	-811.048	-811.048
Kampershoek 2.0	G290000 G400000	26.831.589	3.207.434	30.039.023	3.838.813	-5.490.000	28.387.836	1.781.688	1.020.313	457.313
Leuken-Noord	G470000 t/m 101	1.017.220	12.784	1.030.003	61.375	0	1.091.378	61.375	61.375	-163.500
Kampershoek	G470000 t/m 300	-1.027.899	-18.412	-1.046.311	190.370	-539.000	-1.394.941	-549.630	-548.630	-547.630
Centrum-Noord	G480000 t/m 300	-120.397	12.023	-108.374	350.469	-226.205	15.890	-211.019	-45.176	-45.176
Kanaalzone 1	G780000	2.949.652	71.124	3.020.775	156.300	-274.000	2.903.075	-117.700	-151.200	-181.400
Vrouwenhof	G870000	5.871.656	-870.771	5.000.885	1.547.753	-1.201.254	5.347.384	-1.566.391	-1.851.287	1.571.878
Kloosterstraat	G996800	535.406	72.489	607.894	286.065	-364.000	529.959	-190.478	-159.302	-46.286
Woonzorg Groenewoud	G996900	-581.456	8.157	-573.299	138.568	-220.000	-654.731	-13.632	161.368	-18.632
Odaschool	G997500	0	2.119	2.119	0	0	2.119	0	0	0
		74.710.801	4.385.959	79.096.759	8.484.904	10.889.548	76.692.116	-2.072.606	-2.994.764	3.581.000
Totaal generaal		91.883.269	5.238.380	97.121.650	10.303.811	-11.821.384	95.604.077	-943.246	-1.857.745	2.313.585

Kerngegevens

(geschatte gegevens per 1 januari van het dienstjaar en vorige dienstjaren)

A. Sociale structuur	2015	2016
aantal inwoners	48.712	48.929
van wie: van 0 - 19 jaar	10.032	10.013
van 29 - 64 jaar	28.324	28.230
van 65 jaar en ouder	10.356	10.686
aantal periodieke bijstandsgerechtigden	950	902
aantal uitkeringsgerechtigden ingevolge IOAW	60	63
aantal uitkeringsgerechtigden ingevolge IOAZ	7	5
Aantal tewerkgestelden in sociale werkgemeenschappen	521	523

B. Fysieke structuur	2015	2016
oppervlakte gemeente (ha)	10.554	10.553
waarvan: binnenwater (ha)	113	115
historische stads- en dorpskern	13	13
aantal woonruimten	22.459	22.289
oppervlakte van de wegen (m2)	3.747.391	3.747.391
waarvan: asfaltverhardingen (m2)	2.125.181	2.125.181
elementenverhardingen (m2)	1.602.105	1.602.105
Betonverhardingen (m2)	20.105	20.105
lengte van recreatieve fiets, ruiters- en wandelpaden (km)	370	370
lengte van de waterwegen, inclusief sloten (km)	257	257
openbaar groen, inclusief sportvelden (m2)	2.068.803	2.068.803

C. Financiële structuur	totaal 2015	per inw.	Totaal 2016	per inw.
gewone uitgaven	136.922.616	2.811		
kapitaaluitgaven	4.478.595	92		
opbrengst belastingen	9.770.414	201		
algemene uitkering gemeentefonds	72.163.557	1.481	71.706.288	1.466
vaste schuld	133.841.738	2.747		
waarvan doorgeleend voor woningbouw	20.870.484	428		
boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven	200.231.027	4.110		
eigen financieringsmiddelen (reserves)	90.524.598	1.858		
financieringsmiddelen grondbedrijf	45.555.036	935		

Lijst met afkortingen

Afktorting	Uitgeschreven
ACM	Autoriteit Consumenten en Markt
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
ASL	Afvalsamenwerking Limburg
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	BTW-CompensatieFonds
BDU	Brede DoelUitkering
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BIBOB	Bevordering Integriteit Beoordelingen door het Openbaar Bestuur
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BOB	Bewoners Organisatie Binnenstad
BP	Bestemmingsplan
BRP	Basisregistratie Personen
BsGW	Belasting samenwerking Gemeenten en Waterschappen
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CPB	Centraal Planbureau
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
EHS	Ecologische Hoofd Structuur
EMU	Economische en Monetaire Uni
ESF	Europees Sociaal Fonds
ETIL	Economisch Technologisch Instituut Limburg
Fido	Financiering Decentrale Overheden
FPU	Flexibel Pensioen en Uittreden
FVW	Financiële VerhoudingsWet
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GGD	Gemeentelijke Geneeskundige Dienst
GHOR	Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen
GOML	Gebiedsontwikkeling Midden-Limburg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk RioleringsPlan
GVVP	Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan
HBO	Hoger BeroepsOnderwijs
ICT	Informatie Communicatie Technologie
IKL	Instandhouding Kleine Landschapselementen
IKS	Iedereen kan Sporten
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en Arbeidsongeschikte Zelfstandigen
ISE	Internationale School Eindhoven
ISV	Investeringsubsidie Stedelijke Vernieuwing
IVN	Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid
JGZ	JeugdGezondheidsZorg
JOP	Jongere OntmoetingsPlaats
KAR	Korte Afstand Radio
KCC	Klant Contact Centrum
KCS	Klant Contact Systeem
KHN	Koninklijke Horeca Nederland
LBO	Lager BeroepsOnderwijs
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
LNR	Landbouw, Natuur en Recreatie
LOG	Landbouw OntwikkelingsGebied
LVO	Limburg Voortgezet Onderwijs
MBO	Middelbaar BeroepsOnderwijs
MEV	Macro Economische Verkenningen

7. Bijlagen

MFA	MultiFunctionele Accommodatie
MJOP	Meerjaren Onderhoud Programma
MKB	Midden- en KleinBedrijf
MSJS	Mijn Straat Jouw Straat
NMC	Natuur- en Milieucentrum
NBP	Prijs van de nationale Besteding
NRP	Natuur- en RecreatiePlan
OLS	Oud Limburgs Schuttersfeest
OZB	Onroerend ZaakBelasting
P&C	Planning en Control
PDV	Perifere Detailhandelsvestigingen
PO	Primair Onderwijs
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
PPS	Publiek Private Samenwerking
RHA	Rest Huishoudelijk Afval
RICK	Regionaal Instituut Cultuur- en Kunsteducatie
Riec	Regionaal Informatie- en expertisecentrum
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum
RO	Ruimtelijke Ordening
ROC	Regionaal OpleidingsCentrum
ROVL	Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Limburg
RTC	Regionale Talenten Centra
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
SGBO	Onderzoeks- en adviesbureau van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden
SRE	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
SW	Sociale Werkvoorziening
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
UWV	Uitvoeringsinstelling WerknemersVoorzieningen
VAVO	Voortgezet Algemeen VolwassenenOnderwijs
VLG	Vereniging van Limburgse Gemeenten
VMBO	Voortgezet Middelbaar BeroepsOnderwijs
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VPB	Vennootschapsbelasting
VRI	Verkeersregelinstallatie
VROM	Volksgesondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieu
VSV	Voortijdig Schoolverlaten
VTH-wet	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WEB	Wet Educatie Beroepsonderwijs
WML	Waterleiding Maatschappij Limburg
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
WON	Wet Onafhankelijk Netbeheer
WOZ	Wet Onroerende Zaakbelasting
WRO	Wet op de Ruimtelijke Ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WWB	Wet Werk en Bijstand
ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel

8

Vaststelling begroting

Vaststelling

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Weert in zijn openbare vergadering van 12 november 2015.

De griffier,

De voorzitter,